Paradisul ARTIFICIAL

CUM SE FACE COMERȚUL INTERNAȚIONAL DE STUPEFIANTE

Stupefiantele fac astăzi ravagii în toată lumea. Morfina, cocaina, opiul, heroina presară pretutindeni viciul alb și cel căzut pradă, cu greu mai poate fi redat societății.

N U te-ai duce să-l cauți, dacă n'ar fi în tine!" a șoptit odată un călugăr creștin unui necredincios, care se străduia să afle pe Isus cu învățătura și morala lui.

Oamenii n'ar căuta bețiile de tot felul, ale alcoolului ca și ale morfinei, ale hașișului ca și ale tutunului, dacă n'ar exista mai dinainte în făptura lor. Există și o beție a lucidității — beția din ceai și cafea — după care oamenii umblă cu aceiaș sete.

Dar toată goana aceasta după droguri și arome care hrănesc sau distrug numai nervii, care ațâță doar simțurile noastre leneșe sau obosite, e o iluzie desigur — o iluzie pentru care mulți își jertfesc viața. Căci trupul omenesc își crează singur, fără ajutorul băuturilor periculoase, toate drogurile de care are nevoe — mult mai numeroase, în tot cazul, decât cele pe care ni le aduc vapoarele din țările calde. O noapte de nesomn, bunăoară, provoacă o beție mult mai fină decât a alcoolului, iar o oră de somn mai mult, zămislește o luciditate pe care ceaiul și cafeaua nu o vor putea naște niciodată. Un vis de fericire nu va fi niciodată înlocuit de toate visurile hașișului, opiului sau morfinei.

Faptul că se face un comerț internațional extraordinar de intens cu stupefiantele, dovedește că omenirea are nevoe de iluzii și senzații, dar și le procură printr'o metodă barbară, vulgară și ucigătoare. O mai bună cunoaștere a legilor sensibilității noastre și o educație mai puțin ipocrită, ar da omenirei ceasurile de fericire de care are nevoe și ar înlătura din sângele ei otrăvurile pe care le înghite din disperare.

Spectacolul de azi al comerțului internațional de stupefiante e atât de răspândit, încât cu toate măsurile polițienești împotriva unui asemenea comerț, îți vine să crezi într'o complicitate, a cărei rețea e întinsă pe rotunjimea globului pământesc.

Cine ar crede că Statele-Unite ale Americei de Nord, unde găsim oamenii cei mai robuști, mentalitatea cea mai energică, cea mai entuziastă religie a echilibrului sufletesc și a sănătății trupești, — sunt în acelaș timp patria de predilecție a bețiilor reci?... Să fie din pricina prohibiției alcoolului?... Să fie din pricina numărului de bogătași, care-și pot permite toate perversitățile. plătindu-le cu toate prețurile? Să fie din pricina locuitorilor galbeni și negri ?...

Desigur, toate acestea la un loc.

California, bunăoară, e renumită pentru fructele ei minunate, dar în acelaș timp și pentru opiul care se vinde aci foarte ieftin. In California găsești cele mai frumoase piersici din lume, pe un preț necrezut de mic, în vecinătatea speluncei în care patronul chinez, slugarnic, îți oferă pe un preț și mai mic o pipă de opiu. In cartierul portului găsești la fiecare zece case, o speluncă de opiu. Cine intră în astfel de spelunci, riscă mai mult decât dolarii din buzunar, uneori chiar viața. Deaceea clienții mai înlesniți preferă să viziteze localuri mai scumpe, unde plăcerea opiului costă cinci-șase dolari, în orice caz pe jumătate cât în cluburile de beție rece din New-York sau Boston.

Dar numai opiul e atât de ieftin pe coasta apuseană a Statelor-Unite. Produsele chimice ale fabricilor din Europa, morfina, cocaina și heroina, se vând și în California pe un preț foarte ridicat.

După statisticile Ligii Națiunilor, — care a numit o comisie specială, însărcinată cu studiul comerțului și consumației stupefiantelor în lume, Statele-Unite ale Americii consumă în fiecare an *patru milioane kilograme de stupefiante*, cantitate pe care clienții americani o plătesc cu *patru miliarde dolari*. O comparație sumară cu celelalte cifre ale comerțului exterior, dovedește că stupefiantele stau pe aceeaș treaptă de onoare, în Statele-Unite, cu filmul și automobilul.

După calculele din urmă ale poliției americane, în Statele-Unite sunt vreo două milioane de adepți ai bețiilor reci, cam unu jumătate la sută din totalul populației. Această cifră este relativ surprinzător de mare.

Răspândirea stupefiantelor se datorește în primul rând populației galbene care a emigrat în America de Nord și a molipsit foarte repede toate straturile sociale. Evenimentul s'a petrecut de-acum câteva decenii și aceiaș vină o au atât japonezii cât și chinezii, la fel de viciați de opiu, în patria lor băutură națională. Localurile unde se bea opiu se găsesc și azi mai cu seamă în cartierele chineze și japoneze din porturi.

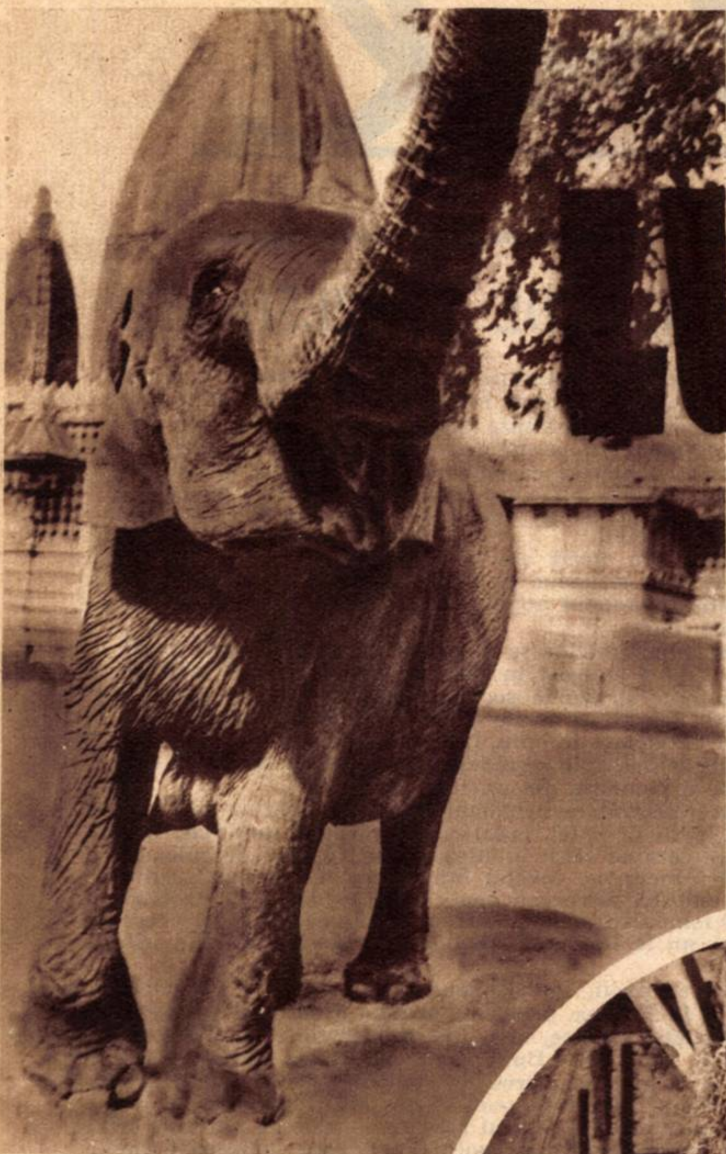
Viciul a luat o desvoltare nemaicunoscută în America de Nord, cași în restul lumii de-altfel, îndată după războiul mondial. Trupele americane care au venit în atingere cu trupele „de culoare" de pe frontul francez, au învățat îndată cum se fumează opiul, iar la Paris, unde-și petreceau concediile, au căzut cu desăvârșire pradă viciului distrugător. Patronii localurilor de petrecere, aveau grijă să nu le lipsească niciodată vre-unul din drogurile beției reci...

După încheerea păcii, soldații au dus cu ei viciul în patrie, peste Ocean. Și în Europa, problema aceasta a dat mult de lucru serviciului sănătății publice, una din problemele cele mai grele de după războiu, în Statele Unite, unde libertatea individuală e mult mai mare și mult mai greu de controlat, beția morfinei și cocainei a devenit adevărată molimă socială. Impotriva ei n'a putut face nimic nici sentimentul religios — atât de puternic în Statele Unite. Măsurile oficiale polițienești luate împotriva negustorilor și a viciaților, au venit destul de târziu. Transporturile de stupefiante se fac cu regularitate comercială, iar afacerile sunt organizate în adevărate concerne.

Cea mai mare parte din cantitatea de stupefiante distribuită în Statele Unite, provine tot de la fabricile chimice din Europa. Pe căi ascunse, marfa ajunge în mâinile marilor societăți de contrabande, care o trimit cu vapoarele în America. Câțiva regi ai stupefiantelor posedă fabrici proprii, precum rusul Iosef Raskin din Alsacia, parizianul Méchelaire, japonezul Sugino Mașaioșo în Constantinopol și egipteanul Mohamed Mustafa Neffei din Cairo — toți cunoscuți de poliția internațională. Biurourile mai de

(Continuarea în pag. 14-a).

LUAȚI:

300 kgr. paie, patru vedre de târâţe de orz şi..

S'a vorbit în ultima vreme de o donaţie, pe care voiau s'o facă primăriei noastre, proprietarii circului Kludsky, anume dăruirea tuturor animalelor din menageria circului, pentru o grădină zoologică, ce urma să fie înfiinţată de Municipiu. Dificultatea de-a primi acest dar, constă în cheltuelile ce le-ar fi impus îngrijirea şi hrana pensionarilor viitoarei grădini zoologice.

— „Şi-a mâncat elefantul găleţile ?"

— „Nu, până acum n'au venit decât focile şi morsele".

— „Bufniţele nu respectă niciodată programul şi hipopotamul vine regulat cu o jumătate oră mai târziu".

— „Uite că sosesc papagalii şi bizamii!"

— „La o parte!" strigă d-na Knöppke şi agită energic prin aer linguroiul de bucătărie, ca semn al rangului pe care-l ocupă. „Oalele sunt pentru pelicani, astea-s pentru oile astrahan, legumele de colo pentru maimuţe, covata pentru Califa (una din cămile), vadra ceea pentru rinocer, coşul pentru...".

Sus: *Bimbo, cel mai tânăr elefant vegetarian convins, îşi cere porţia de hrană.*

Dreapta: *Unul dintre îngrijitori, ridică din şură cele 300 kg. de paie, necesare menu-ului pe o zi.*

Jos: *Tărâţa de orz este încărcată în saci şi dusă la bucătărie, pentru a fi preparată.*

Jos: *Micul colibri îşi bea laptele din sticluţa special turnată pentru el.*

Sus: *Iată cum se împarte carnea pentru animalele carnivore ale grădinei zoologice din Berlin.*

Dacă cineva a isbutit să pătrundă în curtea administraţiei grădinei zoologice, strecurându-se cu atenţiune printre grămezile de oale, coşuri, hârdae şi căruţe pline de carne, acest fel de-a vorbi îl va impresiona. S'a sculat la şapte dimineaţa, cu intenţia de-a

Jos: *Legumele pentru mâncarea animalelor se curăţă cu aceeaş grijă, ca şi în bucătăria celui mai mare restaurant.*

urmări interesanta activitate a bucătăriei grădinei zoologice, şi când colo nimereşte într'o asemenea societate de onorabilitate discutabilă. Cine-i garantează că în acest moment nu intră pe poartă un convoi compus din calul de mare, escortat de-o grămadă de bufniţe ? Şi apoi, pofteşte de te apără. Foarte mulţumesc !

— „Doamnă Knöppke, cerbul nordic şi bizonii sosesc! Le-ai pregătit de toate ?"

O săritură îndrăzneaţă peste orezul fiert şi boabele de porumb sfărîmate şi te adăposteşti lângă uşa salvatoare a pivniţei, căci ştim până la saturaţie, din cărţile cu indieni, că un bizon nu prea e un căţeluş de casă, şi că dela intrarea în grădină, poţi auzii uneori răgetele scoase de prea nobilii fii ai stepei!

Deodată intră pe uşă doi păzitori în uniformă.

— „'mneaţa!"

— „'neaţa!"

Doamna Knöppke apare iară în uşa bucătăriei şi-şi flutură sceptrul ei, respectiv lingura de bucătărie, în timp ce comandă :

— „Aici pentru cerbi! Asta-i pentru bizoni !"

Cei doi păzitori iau în primire cele două hârdae, pe care le încarcă pe micile trăsurele şi se îndreaptă spre cuşti.

Abia acum ţi se ia o piatră depe inimă. Deci când se spune că vin bizonii, sau bufniţele, sau oile astrahan, nu înseamnă că vin chiar animalele care poartă acest nume, ci numai păzitorii lor. Desigur că nu poţi spune de fiecare dată : „Acum vine domnul Schulze, păzitorul zebrei australiene, să ia un hârdău cu porumb". Se simplifică: „Uite, vine zebra", şi îndată se ştie cine este şi ce vrea.

E o activitate deosebit de interesantă toată această pregătire de bucate, în grădina zoologică, şi merită să-ţi pierzi câteva ore ca s'o priveşti. Trei bucătărese au de lucru aici, şi gătesc pe o maşină mare, cu deosebită grije, feluritele mâncări pentru animale. Stomacurile animalelor sunt foarte sensibile, mai ales dacă vietăţile trăesc închise. Deaceea toate prescripţiunile în pregătirea bucatelor trebuesc urmate cu sfinţenie, şi dozele de sare şi de buruieni măsurate precis. Un hârdău după altul, părăseşte bucătăria.

In primul rând se sortează terciul de tărîţe dela supa subţire până la unul consistent ca mămăliga. Apoi porumbul, meiul, grâul, mazărea, fasolele, orzul, orezul, grişul, ouăle tocate pentru pui, pe scurt o listă întreagă de bucate, cum se poate vedea numai în restaurantele de primul rang. Nu trebuesc uitate desigur nici felurile vegetariene pentru maimuţe, favoritele publicului. Un asortiment ales de legume proaspete şi de fructe formează hrana lor, iar pentru bananele răscoapte aceste animale şugubăţe sunt în stare să facă cele mai caraghioase giumbuşlâcuri.

Foarte interesant e desigur şi abatorul pentru seniorii secţiunii „ani-

(Continuare în pag. 14).

Sus: *Gardienii ridică din faţa bucătăriei, găleţile cu mâncare, pentru pensionarii lor.* Stg.: *In bucătăria vastă, domneşte aceeaş fierbere ca şi în aceea a unui restaurant de primul rang.*

Animalelor li se acordă aceleaşi atenţiuni, ca şi pensionarilor unui sanatoriu.

ŞCOALA cu faima ARISTOCRATICA

LICEUL LAZAR

Al doilea ca vechime şi cu reputaţia de şcoală pentru „copiii de boieri", este liceul „Lazăr". Ultime e amplificări fă ute la acest liceu pot sluji drept pildă oricărei şcoale moderne ce ar fi să se clădească. Pentru acest motiv, noi am descris în reportajul de mai jos, „Liceul Lazăr".

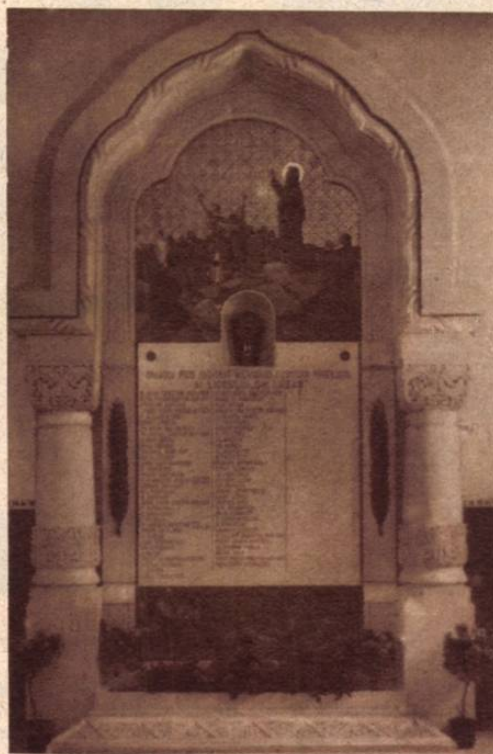

Sus: *Liceul „Gh. Lazăr"*; st.: *Corpul profesoral al liceului. In picioare lângă masă, directorul, d. Stoicescu;* mijloc: *Placa comemorativă a profesorilor decedaţi;* dr. jos: *Cişmigiul văzut din clădirea liceului.*

LUMINĂ multă, pe culoarele largi, înalte, pe pereţii cărora stau orânduite estetic tablouri instructive. Totul în jur poartă un aer de eleganţă, dela secretariat până la spaţioasa sală a profesorilor. Lumina intelectualităţii luată de aci dă un nimb strălucitor, căci pleiadele de dascăli docţi au creiat o atmosferă de nobleţe, de unde a isvorît legenda că acest liceu e o şcoală a protipendadei. Dar dacă ai curiozitatea să răsfoeşti cataloagele, capeţi convingerea că nouăzeci şi nouă la sută din odraslele burgheze aici îşi fac studiile şi de aici pornesc, cu acea eleganţă spirituală, care nu se şterge apoi în tot cursul vieţii.

Peste puţin timp în această instituţie va avea loc aniversarea a trei sferturi de veac de activitate. Interesantul început de istoric al liceului va fi scormonit din Monitorul Oficial al vremii cu data de 7 Decembrie 1859, unde se află publicat opisul domnesc prin care gimnaziul Gh. Lazăr ia fiinţă. Vasăzică această şcoală se naşte imediat după unirea Principatelor, ca o imperioasă necesitate de desvoltare culturală a clasei burgheze româneşti.

Mişcarea de trezire a conştiinţelor naţionale cerea învăţământ in spiritul tradiţiei, bătrânul colegiu Sf-tul Sava nemai fiind acum încăpător tineretului dornic de lumină.

Domnitorul Alexandru Ion Cuza a fost acel care a ridicat la rangul meritat învăţământul limbii române, până atunci considerat într'o stare de inferioritate, din cauza stăpânirilor străine şi a înclinaţiilor unei bune părţi din clasele noastre stăpânitoare.

Opisul domnesc sună aşa:

„Gimnaziul ce este a se deschide îndată cu acest an şcolastic se va denumi Gimnaziul lui Lazăr, în memoria răposatului dr. Gh. Lazăr, care a „restituat" limba românească în dreptul său de limbă de studii şi a fost intemeetorul şcoalei naţionale în acest Principat".

Inaugurarea s'a făcut în casele lui Gh. Măcescu, dela Jigniţa, Culoarea Roşie No. 35, pentru a se muta apoi în localul propriu, din curtea bisericii Sf-tul Gheorghe vechiu.

Anii se scurg plini de rodnicie şi nevoile cer ca gimnaziul să fie transformat în liceu, mutându-se cu acest prilej, în 1890 în localul în care se află şi astăzi.

Eforia Instrucţiunii publice se ocupă deaproape de bunul mers al acestei şcoale, căci pe întâia pagină a primului registru de prezenţă citim:

„Domnii profesori dela gimnaziulu Lazăru sunt datori inaintea intrării d-loru în classe, a subscrie în acest registru subiectul ce propune fiecare şi orele în care propune"...

Şi încheie astfel :

„La finitulu fiă-cărei luni Directiunea Gimnaziului este datoariă a suppune Eforiei această condică dimpreună cu observaţiunile salle asupra veri-unei lipse ce s'ar fi întâmplatu şi a causei pentru care s'a întâmplatu.

I. MARCOVICI, LAURIANU
I. MAIORESCU

Atenţia şi munca depusă se resimte astăzi. Nume de dascăli cu faimă predau învăţătură tineretului: Ionescu Gion, Ciocanelli, Anghel Demetrescu, Aristia, etc.

Dar dela anii dinainte de răsboi până astăzi lucrurile s'au schimbat mult. După cum scurtă vreme dela înfiinţare devenise o nevoe puternică transformarea lui în liceu, tot astfel dela întregirea neamului, odată cu sporirea populaţiei scolăreşti rămâne unul din localu-

Stg.: *In ora de ştiinţe naturale;* mijloc: *explicaţii practice în muzeul de ştiinţe naturale.*

rile cele mai neîncăpătoare. Clădit pentru a adăposti cel mult opt clase — clasele unui liceu — el devine neîncăpător pentru a adăposti cele două serii A şi B — plus clasele extrabugetare, plus sălile de muzee, muzică, desen, bibliotecă, cabinetul medical, etc. Din această cauză după o serie de tergiversări, — pe care din motive încă neînţelese i le-au impus unele autorităţi, — în vara anului 1932, din banii proprii, rezultaţi prin economiile comitetului şcolar, liceul şi-a construit o nouă şi mare aripă, care reprezintă, în materie de realizări şcolare tot ce s'a clădit mai interesant şi mai conform cerinţelor moderne.

Această transformare atrage curiozitatea multora căci în ziua sosirii noastre, vizitele se urmau fără sfârşit: ministrul Cehoslovaciei, un fost demnitar dela Instrucţie şi încă alte câteva persoane oficiale.

D. sub director Th. Georgescu şi d. Cezar Pascu preşedintele comitetului şcolar ne-au condus prin vasta instituţie.

Vesele, pline de lumină vie ne apar sălile de studiu. Sonerii prelungi anunţă recreaţia.

Un popor întreg de şcolari ne înconjură.

— Cât costă fotografia ?... chestionează ei pe reporterul nostru fotograf d. Berman. Apoi când află scopul vizitei, vor să ştie precis ziua apariţiei articolului.

E ora de ştiinţe naturale a clasei a doua. O sală lungă a fost astfel amenajată, ca despărţită prin uşi să cuprindă la unul din capete muzeul. D. Cezar Pascu îmi dă explicaţii asupra planului nouei aripi construite.

— Un muzeu vast de ştiinţe naturale, ocupând un dreptunghiu imens va lua fiinţă în curând, purtând numele distinsului dascăl Victor Anastasiu. E o răsplată deplin cuvenită, după treizeci de ani de muncă intensă şi rodnică.

Trecem apoi în bibliotecă, o cetate de cărţi rare, cercetată cu râvnă de elevi. Intâlneşti în dosul geamurilor de sticlă volume tipărite acum un veac şi mai bine. Tânărul profesor de română

Dr.: *In cursul orei de istorie;* jos: *elevii urmăresc cu atenţiunea încordată, explicaţiile profesorilor;* stg. jos: *Clopotul a sunat...*

şi filosofie d. I. Zamfirescu poartă grija celor peste zece mii volume.

Amfiteatrul nu este încă gata, căci mobilierul de preţ va trebui să sosească în curând. Tot pe aripa pătratului dinspre Cişmigiu, pe lângă cele douăsprezece săli de clase şi sală de desen, în apropierea sălii de gimnastică, se vor instala duşuri şi bazine moderne. Multe din aceste săli cuprind mobilier nou, adaptat cerinţelor pedagogice curente, precum şi stilului modern, constituind în chipul acesta încăperi de clasă la nivelul celor mai bine utilate şcoale europene.

Un corp profesoral de elită, condus cu multă înţelepciune de director, d. Mihail Stoicescu, împarte aici învăţătura. Din lungul şirag de dascăli sunt nume cunoscute şi celor din afara sferii de activitate a liceului: Grigore Forţu, I. Zamfirescu, Al. Graur, Victor Anastasiu, I. Dimitriu-Bârlad, Th. Georgescu, Tr. Lebrun, Emil Flavian, etc.

Liceul Lazăr e un focar interesant de cultură al burghezimii regenerate, căci cei cari au primit aici învăţătura, tot aici şi-au trimis fiii ca să-i urmeze. Apoi nepoţii, urmându-se astfel tradiţia care în fundamentul ei sănătos de roadele pe care le vedem.

M. N.

PARADISUL ARTIFICIAL

(Urmare din pag. 9)

seamă ale contrabandiştilor se află în Paris, Constantinopol şi Japonia. Calea cea mai obicinuită a transportului de stupefiante e sau direct din porturile europene la New-York, sau Mediterana-Canal de Suez-India-Japonia - Oceanul - Pacific - California.

Contrabanda de stupefiante e mult mai periculoasă decât cea de alcool, iar contrabandiştii de cocaină, morfină şi heroină trebue să aibe însuşiri de sânge rece, iscusinţă şi curaj, mult mai mari decât contrabandiştii de alcool. Au fost prinşi contrabandişti cu pântece false de cauciuc, pline de stupefiante; s'au găsit stupefiante în tocuri 'nalte de cizmă, în buchete de flori, în tuburi de pastă de dinţi (pastă numai în partea de sus) în ţigări, în prăjituri, etc. Acum câteva săptămâni a fost prins pe un vapor, un contrabandist, a cărui idee era şi amuzantă: contrabandistul făcea pe tatăl grijuliu şi iubitor a doi copii, de care nu se despărţea. Morfina s'a găsit ascunsă în... jucăriile copiilor.

Anul trecut, în Aprilie, poliţia portului New-York a făcut o mare captură pe bordul transatlanticului de lux „Ile de France"; sub cutii de jucării de Nürenberg s'au găsit cinci lăzi cu morfină, în valoare de un milion jumătate dolari. Această afacere de contrabandă era a bancherului grec Eliopulos, care cu ajutorul a numeroşi complici, trimisese marfa *via* Nürenberg-Hamburg - Paris - Havre - New-York. Dar de cele mai multe ori contrabandiştii nu lasă atât de uşor marfa lor preţioasă în mâinile poliţiştilor...

Şi unii şi alţii îşi pun viaţa în pericol şi foarte adeseori o pierd.

Un kilogram de stupefiant costă *en gros* 120—150 de dolari. Pentru o priză de cocaină, o pipă de opiu sau o injecţie de morfină, e nevoe de o cantitate minimă: 15-50 miligrame, care se vinde în detail cu 50 cenţi — ceeace înseamnă că detailistul câştigă la un kilogram aproape 20.000 de dolari. Păzitorul unui transport mai mare primeşte, în caz de reuşită, un premiu de 15.000 de dolari. Numai două transporturi fericite — şi e asigurat pe toată viaţa!

Mii şi mii de oameni cad victimă ispitei de a se îmbogăţi repede: cârmaci de vapoare de lux, poliţişti mituiţi, patroane de prăvălii de mode, patroni de restaurante, chelneri, portari de mari hoteluri, călăuze, şofeuri, mecanici de locomotive şi alţii, — oameni pe care nu i-ai bănui, toţi sunt în slujba contrabandiştilor de stupefiante.

W.

Ţinuturile unde femeile nu sunt invidioase

FEMEILE care trăesc în Pădurea Neagră din Germania, au fost descrise adesea pentru obiceiurile excepţionale.

Ele trăesc în cea mai bună înţelegere cu surorile, verişoarele şi mătuşile lor, necertându-se decât foarte rar! Nici o fată sau femeie din acest ţinut nu are motive să fie geloasă pe vecine, pentru eleganţa îmbrăcămintei. Modelele rochiilor din Pădurea Neagră sunt standardizate prin tradiţie şi orice femeie care s'ar gândi să difere sau să fie mai originală ca celelalte, adăugându-şi în plus vre-o pană sau fundă, şi-ar atrage mânia întregei comunităţi.

Pălăriile mari şi prea încărcate, n'ar avea niciodată succes la Paris, Londra şi New-York, dar fetelor şi femeilor din Pădurea Neagră le stă bine, tot aşa cum le sta şi bunicelor şi străbunicelor lor. O astfel de de pălărie durează multe sezoane, pentrucă e purtată numai Duminica, sărbătorile şi la ocazii speciale, ca nunţi şi înmormântări. In celelalte zile femeile merg cu capul gol, sau se apără de soare şi ploaie, acoperindu-şi capul cu şaluri brodate de mână.

R.

Avari

— „Inchipue-ţi dragă, l-am întâlnit adineauri pe Popescu şi l-am rugat să-mi împrumute un sutar, dar m'a refuzat. Nu credeam să existe oameni atât de avari".

— „Cum să nu existe? Şi eu sunt unul din ăia".

LUAŢI: 300 kgr. ovăz etc.

(Urmare din pag. 11)

male de pradă". In fiecare dimineaţă se taie în bucăţi un cal întreg şi partea care este rezervată periculoaselor feline e dintre cele mai respectabile. Departamentul acesta aparţine domnului Johnson şi dânsul ştie precis care bucată trebue s'o dea regelui animalelor şi cu care se mulţumesc hienele.

Dar o întreagă lume gastronomică o alcătueşte masa de dimineaţă a casei păsărilor. Paznicul îşi acoperă toată masa cu nenumărate borcănele. Cu dragoste nesfârşită, şi cu multă grije, tatăl păsărilor dă fiecăreia raţia ce i se cuvine, în timp ce protejatele lui fac o larmă nemaipomenită ciripind şi piuind. Dânsul singur ştie ce place bufniţei şi ce nu-i prieşte papagalului. Aici trebue să adauge puţină verdeaţă, acolo nu strică puţină carne, iar celui de-al treilea îi plac atât de mult roşiile crude, că şi-ar da şi viaţa pentru ele. Cel mai adorabil pensionar ce se poate vedea în casa păsărilor este însă Alfred, cum e numit un colibri foarte mic. Cu multă mândrie, tutorele său ni-l prezintă: „Sugaciul nostru cel mai mic".

Ascultător, Alfred, care cântăreşte în totul trei grame, se cocoţează pe degetul întins al paznicului, şi-şi bagă ciocuţul în sticluţa de lapte (a fost anume făcută, după măsură, pentru el) şi începe să bea. Intre timp, se lasă fotografiat, foarte liniştit.

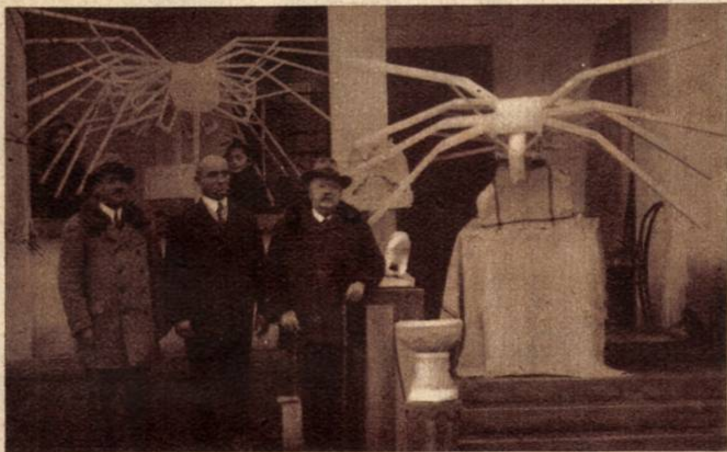
R. S.

(Keystone, Copyright)

Prezentăm mai jos cititorilor noştri doi copilaşi, cari ies oarecum din comun: în stânga mica Lola Covaci, din Timişoara, un tip de frumuseţe clasică: copila are numai 10 ani. Jos, vedem pe micul Harry, fiul d-lui L. N. Luţescu. Micuţul, pe lângă că poartă cu deosebită distincţie smoking-ul şi lavaliera, este un jazzbandist de prima forţă şi şi-a demonstrat talentul în faţa miilor de participanţi la balul „Realităţii Ilustrate".

Sus: D. Ioan Sfârlea din Aleşd, a inventat două modele noui de aparate de sburat. In fotografia noastră vedem pe inventator şi scheletele modelelor expuse.

Un club sportiv din California, a găsit o sistemă foarte bună de antrenament la rugby pentru membrii ei şi anume: curse în doi printre cactuşi, cu passe de minge în parcurs. Cum orice neglijenţă ar provoca alergătorilor sgârieturi puternice, îşi închipuie oricine, ce eficacitate are acest antrenament.

In fotografia noastră, doi membri ai acestui club alergând printre cactuşi.

Cel care seamănă cu Hindenburg

Nu numai femeile frumoase ţin neapărat să-şi păstreze nealterate trăsăturile, căci iată ce s'a întâmplat de curând în Elveţia:

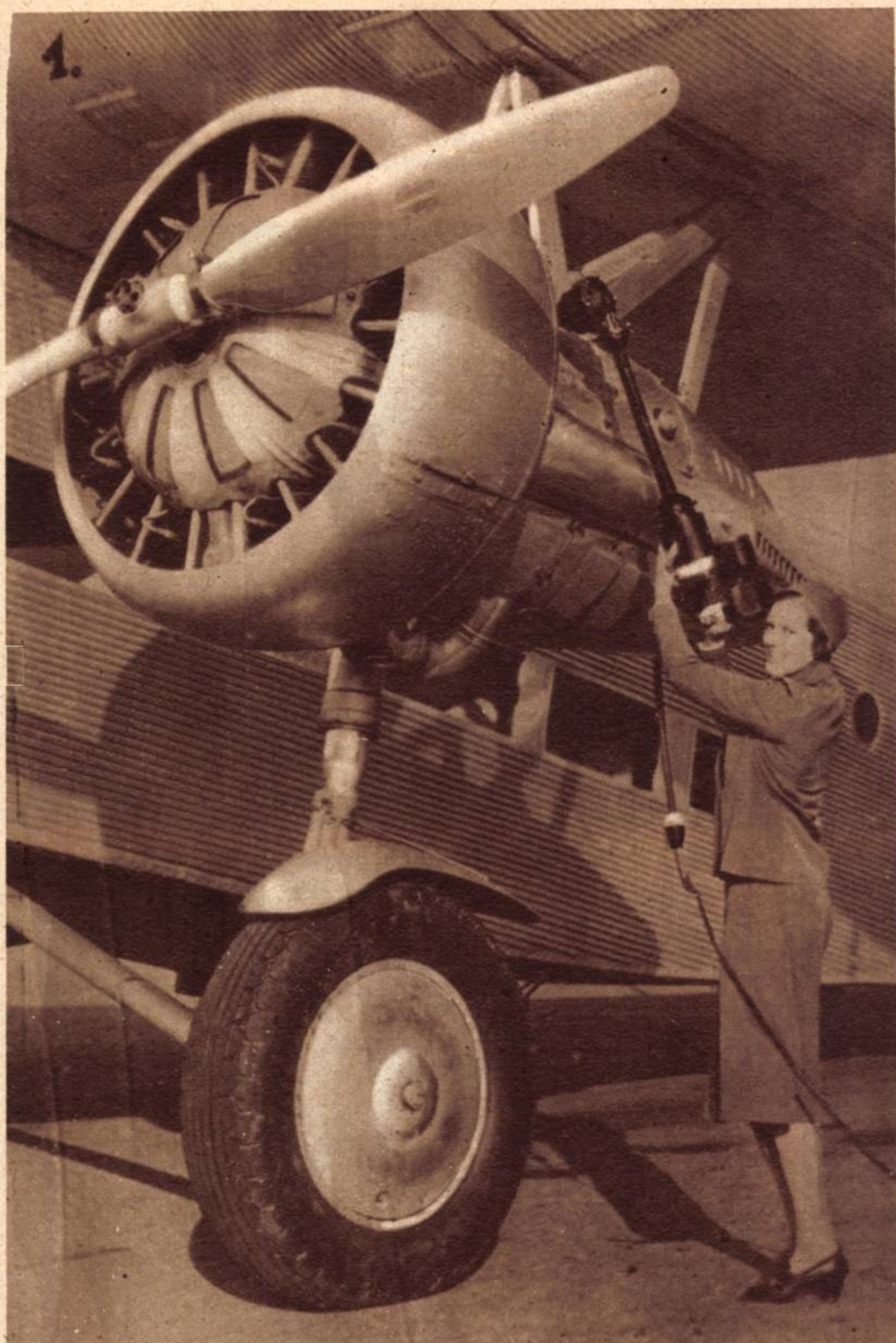
Un lucrător tinichigiu numit Hugo Smetz a făcut proces de daune proprietarului unui câine, care-l muşcase de obraz. El cerea o compensaţie, nu pentru durerea fizică pe care o simţise dar pentru motivul că prin această muşcătură, i s'a distrus asemănarea isbitoare pe care o avea cu mareşalul Hindenburg. Această asemănare era pentru lucrător un isvor de beneficii mari, căci se lăsa fotografiat de turişti, primind în schimb bani. Dela accident, veniturile lui Hugo Smetz au scăzut simţitor. Tribunalul din Zürich a adoptat punctul de vedere al lucrătorului şi a condamnat pe proprietarul câinelui să plătească fostului alter-ego al lui Hindenburg suma de 1500 franci elveţieni, ca daune.

Pe coasta răsăriteană a Africei, locuitorii se ocupă şi cu pescuirea mărgeanului din fundul mării. In expediţiile lor însă, cei mai groaznici duşmani, după lipsa de aer, sunt rechinii, înspăimântătorii peşti ai mărilor calde; sute de cufundători cad victime acestor monştri marini. Când însă pescarii coastei prind câte un rechin, acesta este ridicat cu macaraua pe un palmier şi în jurul lui se încing dansuri răsboinice şi se aduc jertfe zeilor. Apoi este spintecat şi se organizează o masă comună, la care ia parte tot satul.

In fotografia noastră vedem un grup de indigeni, în jurul unui rechin prins de curând.

Actualități

unui ascensor uriaș, instalat în casa lui Terminal Commerce. 5) Surorile „Crucii Roșii" din Londra fac exerciții cu măști de gaze. 6) O frumoasă siciliană în costum de carnaval. 7) Ex-Regele Spaniei, vizitează actualmente Italia. Alphonse al Spaniei (cu pălăria în mână) și (în dreapta) principele moștenitor al Italiei. 8) Două fru-

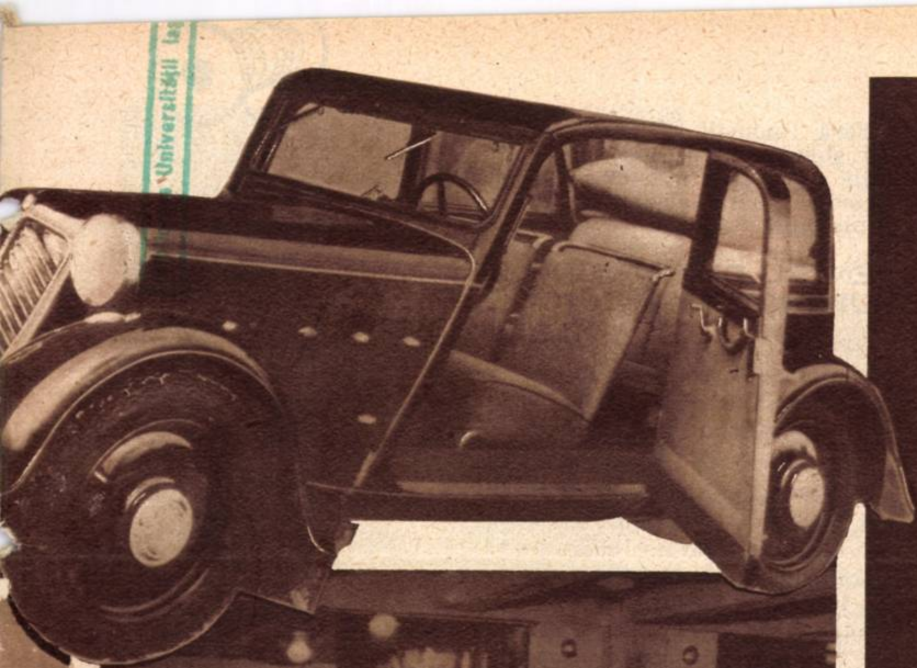

1) Un sistem nou de pornire electrică pentru aviație, s'a instalat pe aerodromul din Burbank (California). 2) Doamna Egge din Farmingham, lângă Londra, este un dresor dibaciu pentru câinii dalmațieni. 3) Formă de automobil, la expoziția internațională din Berlin; are 4 cilindri, un motor de 30 HP. și atinge o viteză de circa 95 de kilometri. Prețul este de 140.000 lei. 4) O intreprindere de ascensoare din New-York a dat un banchet în interiorul

6.

museți japoneze, într'o zi frumoasă, la strandul din Zushin, în apropiere de Tokio. 9) 250.000 de șomeuri au făcut o demonstrație uriașă împotriva politicei muncitorești, în Londra, la Hyde-Park.

8.

9.

UN NOU GEN DE BAL

La universitatea din Massachussetts studenții au inventat o metodă curioasă spre a stabili prețul biletului de intrare la seratele lor dansante:

„Domnii sunt taxați după greutatea tovarășelor lor și anume: 1 cent de fiecare livră (jumătate de kilogram). In afară de aceasta, se mai achită o taxă variabilă după culoarea părului dansatoarei, brunetele fiind taxate cu 10 cenți, blondele cu 15 și roșcovanele cu 20 de cenți de cap".

La sfârșitul seratei, erau în cassa studenților 269 de dolari și 42 de cenți, reprezentând un total de 26.942 livre (13.471 de kilograme) de frumoase „sweethearts (dulcinee). Cel mai mult a cheltuit un student care a fost obligat să achite un dolar și 88 de cenți, pentru o blondă. Cititorii vor putea face ușor socoteala cât cântăria partenera acestuia.

OBICEIURI CURIOASE

Chinezii sunt un popor curios. Iată bunăoară amănunte interesante asupra protocolului care există în China, pentru invitațiile la masă:

Când un chinez invită pe cineva la masă are grije să-i trimeată o scrisoare de invitație, cu două zile înainte. Dacă destinatarul nu înapoiază invitația, aceasta înseamnă că o primește.

Persoanele invitate la masă pentru ora 12, nu trebue să se prezinte înainte de ora 2, căci exactitatea nu e considerată ca un semn de politețe de către chinezi, ci dimpotrivă.

Un valet prezintă invitatului cartea de vizită a amfitrionului; trimiterea acestei cărți înseamnă pentru invitat că-și poate face toaleta în toată voia. După această toaletă este obiceiul ca stăpânul casei să ducă paharul invitatului său la înălțimea frunții și îl redă numai în urma acestei bizare formalități: el face la fel cu cele două bețișoare de lemn, care înlocuesc tacâmul european.

După îndeplinirea acestor formalități, invitații se așează în jurul unei mese lăcuite în roșu.

POPULAȚIA GLOBULUI

După „Daily Mirror" rezultă că populația globului terestru ar fi de 2 miliarde și 13 milioane oameni. Dintre aceștia, 1 miliard și 301 milioane se ocupă cu lucrări agricole. Industria și comerțul nu dau de lucru decât la 20 la sută din totalitatea oamenilor. Restul, se ocupă cu lucrări domestice sau au profesiuni libere.

Deci, cu toate progresele enorme ale industriei, agricultura rămâne îndeletnicirea cea mai de seamă a oamenilor.

TELEFONUL, CEAS DEȘTEPTĂTOR

Dacă ziarul „Cyrano" nu face o glumă, relatarea lui e cât se poate de nostimă:

„De aci înainte, în schimbul sumei de 1.50 franci, toți abonații la telefon vor putea fi treziți din somn „de domnișoara lor", la ora pe care au fixat-o în prealabil."

Așa au hotărît miniștrii de finanțe și de lucrări publice din Franța. Decretul lor însă nu prevede ce se va întâmpla dacă telefonista în loc să sune la abonatul care trebue să plece cu trenul, vă trezi pe un altul, care vroia să doarmă.

Fără îndoială că francezii vor glumi mult de această inovație originală, în contrast cu metodele conservatoare ale administrației franceze.

PENTRU DISPARIȚIA SUPERSTIȚIILOR

Membrii societății „Antisuperstiția" din Chicago, au sfidat soarta, vreme de 13 zile; în acest timp ei au spart oglinzi, au răsturnat sare, au trecut pe sub scări, și-au pus pălăriile pe pat, au aprins trei țigări cu acelaș chibrit, n'au pus mâna pe lemn, când cineva îi lăuda pentru buna stare.

Vineri 13 Ianuarie, 13 inși s'au întrunit la un banchet și și-au bătut joc de superstițioși și de soarta contrarie de care mulți se tem.

UN GEST FRUMOS

„Boston-Post" relatează gestul făcut de un american, — gest care ar putea sluji drept pildă concetățenilor săi, deobiceiu atât de neinduplecați, când e vorba de afaceri:

„Doctorul George Brown, din Atlanta a dat foc condicei de evidență, care conținea numele datornicilor săi și sumele pe care aceștia i le datorau, în total vre-o 80.000 de dolari, neachitați de pacienți. Intr'un mesagiu trimis clienților săi, doctorul Brown îi roagă să uite serviciile pe care el le-a făcut în trecut și să primească, cu prilejul Anului Nou, urări de fericire".

Dacă guvernanții Statelor Unite ar imita gestul doctorului Brown, ce bine ar fi pentru biata Europă!

A M U R G   D E   I A R N Ă

Foto [illegible]

Vedetele și moda

De vorbă cu Adrian, modelistul dela M.G.M.

Nu există modă — spune Adrian, creatorul grațioaselor costume ale vedetelor — există numai modele. Analizați-vă și găsiți cărui tip aparțineți. Imitați rochiile vedetelor din filmul sonor.

Mai înainte de a-și echipa garderoba, o femee trebue să-și analizeze structura spirituală și să-și consulte oglinda. E cu mult mai important pentru ea — indiferent de e menajeră, stenodactilografă sau vedetă cinematografică — să se simtă bine într'o rochie, ca aceasta s'o caracterizeze, exprimându-i atitudinea pe care o are față de viață, decât să caute a se face exponentul ultimului capriciu lansat de casele creeatoare.

Ca modelist, prima mea preocupare este să determin adevărata personalitate a actriței pe care o îmbrac, iar dvs. cele care știți să combinați singure toaletele, ați face bine să urmați acelaș procedeu. Dacă o femee e inteligentă, va ști ce tip reprezintă. Dacă ideile nu-i sunt tocmai precise în această privință, se va încredința unor mâini mai capabile, sau dacă n'are pe cineva care să-i furnizeze aceste indicații, va găsi un prețios ghid într'una din personalitățile ecranului.

Alura toaletelor cinematografice și-a pierdut mult din „teatralul" ce le caracteriza înainte. Filmele vorbitoare au redus valoarea efectelor de somptuos, aducând din ce în ce mai mult pe ecran, situații din viața de toate zilele a proletariatului, ceeace face ca cinematograful să fie acum mai de folos decât oricând, femeilor din păturile marelui public.

Trebue totuș să se ție seamă de faptul că vedeta cinematografică se dramatizează întrucâtva, căutând fără încetare efecte noui, de-o isbitoare originalitate și cum apare mereu în alt cadru, beneficiază de privilegiul de a fi amuzantă și senzațională.

Alta e însă situația muritoarelor de rând. Zilele lor sunt încercuite într'o oarecare monotonie, așa că trebue să ție seama de acest fapt, atunci când copiază una din toletele acestor vedete, pentru a-i face adaptările de rigoare.

Femeea care începe să se cunoască, începe să se îmbrace mai puțin monoton. Cred însă că dvs., cele cărora mijloacele nu vă permit o garderobă tocmai bogată, trebue să vă gândiți la cei cari vă văd incontinuu, dela un capăt la altul al anului și să vă feriți de extravaganțe.

Asta nu înseamnă însă că vi se refuză eleganța. Nu trebue să nutriți ideea că dacă n'aveți bani, îmbrăcămintea trebue să vă fie mohorâtă, și nu e nevoie să târguiți fără entuziasm. Nu trebue să uitați însă că o extravaganță, oricât gust, oricâtă fantezie și originalitate ar întruni ea devine extrem de monotonă, când e văzută prea des, în vreme ce un costum „clasic" rămâne utilizabil și de bun gust, tot timpul cât îl purtați.

Nu găsesc cuvinte să vă semnalez pericolul excentricităților. Indrăsneala unei idei noui nu poate fi încercată decât de anumite femei, dotate cu un puternic simț de interpretare și mai cu seamă, cu multă prestanță. Pentru femeea de mijloc e mai inteligent să se asigure că o modă e bine fondată, mai înainte de a-i experimenta noutatea. Mai departe, nu e deloc recomandabil să recurgeți la surogate. O linie nu se poate realiza cu țesături ieftine și ordinare și iarăș, nu trebue să pierdeți din vedere că mai înainte de a fi modernă, rochia, pălăria sau pantoful, trebue să vă avantajeze.

Multe femei comit imensa greșală de-a nu ști când trebue să înceteze cu îmbrăcatul. O toaletă e aidoma unui tablou. Artistul trebue să știe când și-a terminat opera.

Femeea care poartă mâneci bufante, trebue să știe ce anume nu trebue să mai poarte. Fiecare costum trebue să aibe o notă, una singură, care evidențiată dă ansamblului resonanță. Dacă prindeți însă a trata mai multe note deodată, veți obține ceva difuz — un conglomerat inarmonios.

La rochia de organdi, pe care Joan Crawford o arborează în Letty Lynton, nota caracteristică o constituesc pliseurile, ce formează voluminoase mâneci, mărginind basca și garnisind jupa.

Am întâlnit multe femei îmbrăcate fără gust, care, conștiente de această lipsă, se declarau incapabile de a o remedia. Numai că lipsa de gust în îmbrăcăminte nu are nici o scuză. Astăzi, eleganța este o realizare a inteligenței și femeile care dobândesc acest atribut sunt acelea care-și pun spiritul și fantezia în slujba garderobei lor.

Fruntașele eleganței sunt întotdeauna dotate cu inteligență. Nu mi s'a întâmplat niciodată să întâlnesc printre acestea femei proaste, fie ele oricât de frumoase. Frumusețea este adesea un handicap — se sprijină pe proprii săi lauri.

Femeile urâte care cugetă, sunt cu mult mai interesante în acest domeniu, decât cele drăguțe. Ele dețin astăzi fruntea eleganțelor. Prin femee urâtă înțeleg însă o femee mai mult interesantă decât frumoasă, a cărei figură nu poate apărea într'o ilustrată, sau pe coperta unui magazin. Aceste femei au simțul cochetăriei — principala lor protecție — foarte desvoltat.

Acest simț poate fi înăscut,

(Continuare în pag. 21)

PUTEM MODIFICA UNIVERSUL DUPĂ NEVOILE NOASTRE?

de René Thevenin

Dintre toate animalele, omul învață cel mai puțin din experiențele trecutului. El nu știe să se ferească nici de ținuturile vulcanice, nici de locurile inundabile. Profesorul Thevenin analizează, într'o serie de articole, această latură psihologică curioasă a individului.

OMUL ar putea fi considerat de către celelalte animale, drept un fel de nebun genial. El a învățat să facă multe lucruri, pe care alte creaturi nu pot spera să le egaleze vre-odată, dar îi lipsește instinctul lor de conservare, atrăgând asupră-și dezastre, cu o neghiobie de care s'ar rușina chiar cele mai inferioare animale.

Nimeni nu consideră inteligența furnicei prea înaltă, cu toate acestea, ea știe să se adapteze, și a învățat să evite primejdiile, pe care viața i le scoate în cale. Intâlnind o pereche de șine ce se ridică în drumul spre mușuroiul lor aceste insecte iau prompt calea cea mai scurtă și mai ușoară, pe deasupra obstacolului. Totul merge foarte bine, până când se ivesc trenurile ce le strivesc trupurile cu roțile lor masive. Dacă aceasta se repetă de vre-o câteva ori, furnicile înțeleg primejdia punctului și-și caută atunci un drum pe sub șine. Dacă creerul cât un vârf de ac al furnicei desfășoară atâta inteligență, la ce-ar trebui să ne așteptăm din partea omului? Și totuș, el e cea mai imprudentă creeatură.

După cum știți, pământul e încins de vulcani. Omul știe perfect de bine că ei vor erupe periodic, distrugând așezările de prin împrejurimi. Evită el aceste locuri fatale, așa cum fac furnicile în fața drumului de fier? Nu. Imediat ce și-a îngropat morții și s'a răcit lava, el își reclădește casa, chiar în regiunile unde tragedia se va repeta cu siguranță.

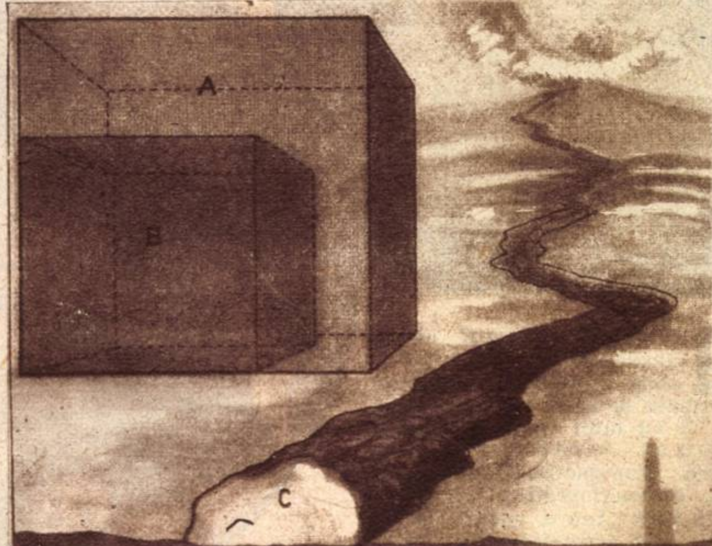
Oridecâteori se ivesc circumstanțe în care-și pot pierde viața, oamenii dau fuga, și e nevoie de legi drastice spre a-i împiedica să se nenorocească. Isbucnirea unui incendiu concentrează poliția în cordoane compacte, pentru a stăvili impulsurile cetățenilor, înclinați a-și risca viața și mădularele. Barierele, gardienii și semnalele roșii nu reușesc să împiedice pe automobilist de-a dovedi că înțelege mai puțin decât furnica pericolul traversării unui drum de fier.

O veche fabulă ne spune că un cerb adăpostit într'o zi, într'un tufiș des, s'a apucat să mănânce frunzișul ce-l ascundea, ceeace a făcut să fie descoperit de către lupi. Povestea aceasta e cu totul inexactă, în ce privește pe cerb, întrucât instinctul său de conservare e cu mult prea desvoltat, pentru a-i permite să facă o asemenea prostie. Ea se aplică însă perfect de bine omului, pentru care a și fost scrisă.

Voiu rezuma în articolele următoare câteva întâmplări ce dovedesc că omul n'a procedat decât prea adesea ca cerbul din fabulă. Veți vedea apoi că știința modernă i-a pus la dispoziție câteva salutare avertismente, ce-l vor împiedeca în viitor a-și face rău și-i oferă mijloace prin care nu numai că poate evita aceste primejdii, dar poate profita de un mare număr de resurse ce-i sunt accesibile, dar de care până acum, n'a știut cum să uzeze.

La începutul apariției sale pe suprafața globului, rasa omenească a fost reprezentată de-un foarte mic număr de indivizi. Viața animală și vegetală era în acea epocă extrem de abundentă și furniza nouilor veniți tot ceeace le trebuia, fără a-i sili a se preta la cine știe ce eforturi; clima era foarte blândă și cu foarte mici variațiuni, către sfârșitul epocei terțiare.

Multă vreme trebue să fi dus omul o viață paradisiacă, viața pe care o mai găsim într'o oarecare măsură, în unele din fericitele insule ale Oceanului Pacific. Aceste condițiuni au dat rasei umane posibilitatea de a-și desvolta fizicul și intelectul, atingând înaltul grad de superioritate pe care-l prezintă astăzi asupra tuturor celorlalte animale.

Volumul de materii aruncate de unele mari vulcane. A reprezintă volumul de lavă ce s'a scurs prin erupția de pe insula Reunion în 1776 și 1787. B reprezintă volumul de lavă ce s'a scurs din Muntele Vezuviu și a distrus orașul Torre del Greco în 1794. C, e reprezentarea grafică a cantității de lavă aruncată de Mana-Lao, Hawai, care s'a întins pe o distanță de 31 mile. Proporțiile acestei masse de lavă sunt reprezentate în raport cu un mare sgârie-nouri new-yorkez.

Dar încetul cu încetul, această desvoltare a avut drept rezultat o suprapopulare a minunatului paradis terestru — un inconvenient pe care omul și-l atrage oridecâteori are ocazia și în privința căruia nu e mai puțin stupid decât animalele inferioare. Surplusul a trebuit deci să treacă în regiunile reci și să încerce a trăi sub condițiuni mai puțin favorabile; emigranții au fost tocmai cei mai slabi și cu mai puțini sorți de rezistență.

In acelaș timp, datorită unor cauze nu tocmai bine înțelese, climatul și-a pierdut egalitatea, desvoltând variațiuni în diferite puncte ale globului. Atunci s'au produs și marile turburări ale perioadei Quaternare. Perioade înghețate urmară perioadelor calde și mari inundații alternară cu lungi perioade de secetă.

Oamenii au fost atunci siliți să recurgă la tot felul de mijloace pentru a scăpa prăpădul și au pornit să-și caute noui regiuni de așezare. S'au produs mari emigrări și hoardele de oameni nu se opriau decât când întâlniau în cale obstacole de neînvins ca: munți, fluvii mari, păduri vaste sau oceane.

Strămoșii noștri au fost siliți să se oprească în aceste puncte și să-și construiască locuințe, căutând a se acomoda cum puteau mai bine. Unii dintre ei n'au putut suporta asprimile naturei și au pierit, pe când alții au sfârșit prin a se adapta condițiunilor și au rămas acolo unde-i asvârlise destinul. Descendenții lor au continuat să trăiască până'n zilele de astăzi în acele locuri, și ceeace-i mai mult, ei mai suferă încă de pe urma unor condițiuni, pe care n'au știut să le îmbunătățească.

In momentul de față, pământul e locuit peste tot, chiar până'n cele mai puțin confortabile regiuni, printre care vom vedea că sunt multe unde natura este într'un continuu răsboiu cu omul.

Cea mai potrivnică dintre aceste condițiuni, este vecinătatea regiunilor vulcanice.

Acestea au o distribuție foarte ciudată pe suprafața globului. Un imens cerc de vulcani cuprinde întregul bazin al Oceanului Pacific, ridicându-se pe coaste sau pe insule în regiuni cu o populație foarte deasă. Intr'unele părți, acest cerc formează o linie aproape neîntreruptă de vulcani — în Japonia există peste cincizeci de vulcani activi și aproape tot atâția, în archipelagul Malaez. Câteva cifre v'ar revela mai bine decât o lungă explicație gravitatea și intensitatea acestei primejdii.

Dar, ar trebui să știm mai întâiu ce e un vulcan. Poate fi definit ca o supapă de siguranță, ce permite expansiunea unui imens furnal, format de o masă de materii topite în interiorul pământului. Un vulcan nu e un munte cum se presupune în genere. In cazul că prezintă această formă, faptul se datorește acumulării de materii asvârlite în cursul erupțiilor. Tipul clasic al unui astfel de munte conic e reprezentat de faimosul vulcan Fujiyama cu al

Intr'unele regiuni omul e în continuă luptă cu natura.

cărui contur simetric ne-au familiarizat picturile japoneze.

Vulcanii, după cum am spus, servesc de supape unor uriaşe presiuni interne şi au perioade de activitate ce alternează cu perioade de calm. In cursul acestei ultime faze, coşul e astupat de un strat de lavă răcită. Apoi, pe măsură ce presiunea internă începe să sporească, observatorul aude sgomote subterane, simte cutremure şi vede înfsfârşit vapori. Crusta cedează apoi, dând drumul unei uriaşe coloane de fum. Acesta-i începutul erupţiei.

Puterea de expansiune a vaporilor într'o erupţie mare e atât de formidabilă, încât nici o furtună, oricât ar fi ea de violentă, nu poate schimba direcţia coloanei; îi modifică foarte puţin caracterul în vârf, unde se lăţeşte de obiceiu ca o umbrelă.

Dacă activitatea unui vulcan s'ar mărgini numai la o asemenea erupţie, am avea un spectacol măreţ, mai cu seamă noaptea, când gazele apar ca un turn masiv de flacări, luminate fiind de lava ce fierbe subt ele.

Din nefericire însă, fenomenul nu se opreşte aci. Lava se ridică, iese din gura craterului şi se revarsă, invadând regiunea înconjurătoare şi determinând astfel incalculabile dezastre. Nenorocirea se datoreşte în primul rând temperaturei lavei, care e foarte ridicată.

La epoca distrugerii localităţei Torre del Greco, în 1794, de către Vesuviu s'a observat că pe o distanţă de mai mult de două mile şi jumătate de erupţie, toate obiectele de metal, cupru, argint, etc. se topiseră, sau se schimbaseră în vapori, fenomen ce n'ar fi putut fi determinat decât de o căldură de cel puţin 1300 grade Celsius.

Căldura materiilor vulcanice se menţine foarte multă vreme la un grad ridicat. Cincizeci de ani după erupţia dela Jorullo în Mexic, lava mai ardea încă mâinile, când cineva săpa puţin în crusta întărită. Pe de altă parte, crusta exterioară se răceşte foarte repede aşa că, acolo unde vulcanii sunt acoperiţi cu zăpadă, aceasta din urmă nu se topeşte decât în imediata vecinătate a râului de foc.

Dar dezastruoasele efecte ale erupţiei sunt foarte mari, date fiind întinsele regiuni pe care le acoperă lava. Pentru a nu stărui prea mult asupra acestei digresiuni, voi aminti erupţia Muntelui Pele, din Martinica în 1902, care a determinat moartea a treizeci de mii de locuitori.

Dacă considerăm că pe suprafaţa pământului se află actualmente vre-o 250 de vulcani şi că fiecare dintre aceştia pot isbucni oricând, determinând imense catastrofe, nu se poate să nu ne surprindă faptul că oamenii nu numai că-şi ridică oraşe în apropierea acestor primejdii, dar se grăbesc a reclădi ruinele, chiar pe locul unde au fost distruse, fără vre-o consideraţie pentru avertismentul ce li s'a dat. Viaţa omenească se desvoltă acum sub cele mai variate forme de activitate la poalele muntelui Vezuviu, Jorullo, Cotopax şi Krakatoa. Locuitorii oraşului St. Pierre din Martinica şi-au reclădit casele sfărâmate pe lava abia răcită, sub care erau îngropate victimele.

Aceste erupţii vulcanice determină ce-i drept uriaşe catastrofe, dar au loc la intervale atât de îndelungate, încât se pot perinda câteva generaţii omeneşti fără a le cunoaşte grozăviile şi asta explică întrucâtva persistenţa oamenilor de-a locui aceste primejdioase regiuni.

Fiecare speră că va scăpa catastrofei şi că nimic grav nu se va petrece, atât timp cât va trăi el. Astfel se întâmplă în majoritatea cazurilor. Nepăsarea omenească e oarecum scuzabilă, în asemenea circumstanţe.

Dar această nepăsare e mai greu de explicat în ţinuturile expuse unor periodice dezastre cum sunt inundaţiile. Aceste catrastrofe se întâmplă regulat, la intervale scurte — de câţiva ani şi în multe ţări o persoană are ocazia să vadă aceste prăpăduri de opt şi zece ori în cursul vieţei sale. Pentruce persistă aceste imense masse de populaţie să rămâie într'o regiune expusă unor catastrofe atât de inexorabile şi de apropiate unele de altele? Este o enigmă de psichologie umană, pe care cu greu am putea-o deslega.

Vom considera în capitolul următor cazuri cu mult mai greu de explicat, în care omul determină dezastrele ce cad asupra lui şi continuă totuş a persevera în erorile sale, deşi cunoaşte prea bine răul pe care şi-l face şi posedă multe mijloace spre a-l înlătura.

(Va urma).

MODA

(Urmare din pag. 19-a)

dar poate fi şi cultivat. Dacă e cultivat, el trebue nutrit incontinuu şi nu dela un sezon la altul. Din nefericire însă, pentru majoritatea femeilor, vestmintele sunt o chestie de anotimp. In faţa primăverei sau a toamnei, ele se pomenesc exclamând: Dumnezeule! trebue să-mi reînoiesc garderoba! Oare ce s'o mai fi purtând? Aceste femei sunt rareori bine îmbrăcate şi foarte adesea nemulţumite de rochiile lor.

Evoluţia modei poate fi urmărită printr'un studiu neîntrerupt al vedetelor cinematografice. Dacă alegeţi în mod inteligent, ceeace vă convine din ideile pe care vi le oferă ecranul, mergeţi aproape la sigur, realizând efectele cele mai seducătoare, întrucât în legiunea de femei a cinematografului apar, în esenţă, toate tipurile de femee.

Greta Garbo întrupează capriciul, adoră neobicinuitul şi extravaganţele, ceeace face din ea o fascinantă colaboratoare pentru modelist.

Originalitatea acestei actriţe nu determină însă curente, ea înflăcărează imaginaţia femeilor din public, stimulându-le spiritul de inventivitate.

Norma Shearer e tipul femeei conservatoare. Pe ecran face caz de o oarecare libertate, ce nu-i stă însă deloc în caracter. Se simte foarte bine în costume-tailleur, de care uzează cât mai mult cu putinţă. Adevărata Norma este un tip ideal de imitat.

Joan Crawford este exponentul Americei tinere şi sofisticate. In îmbrăcămintea ei se observă multă libertate. Tineretul o copiază, pentrucă ea e „Tinereţea" însăşi. E serioasă, plină de nervi şi foarte activă. Oricâtă osteneală mi-aş da, nu mi-o pot închipui în repaus. Imaginând un costum pentru Joan, mă gândesc la ceva în mişcare. Dacă nu reuşesc să-i imprim această caracteristică, pot spune că am pierdut-o pe adevărata Joan.

Moda are o evoluţie generală — un ritm egal în desfăşurarea ei. Hollywoodul se menţine pe acest domeniu în ton cu simfonia universală, aşa cum se ţine la curent cu toate celelalte manifestări ale vieţei umane. Imi place totuş să fac ceva nou, atunci când filmul mi-o permite. E mult mai interesant să creezi, decât să devansezi o modă creeată. Cred în importanţa unei structuri rezonabile. Din clasica puritate a unei linii — simplicitate cu o definită concentrare asupra unei idei — nu aveţi decât de câştigat; veţi avea însă grijă să evitaţi severitatea printr'o mică notă luminoasă şi cu acest procedeu puteţi merge la sigur, realizând oricând efecte de gust, indiferent care-ar fi caracteristica modei.

ADRIAN

MANE, TEKEL, FARES!

Povestirea de față a fost extrasă din rapoartele oficiale ale Siguranții Franceze. Unele detalii au fost expuse într'o formă dramatică și intenționat modificate, pentru a evita redeschiderea unor răni vechi, sau pentru a nu viza personagii încă în viață.

Ashton Wolfe care a luat parte la investigațiile sau la procesele finale ale criminalilor, a descris acest caz, pentru ingenuitatea desfășurată atât de delicvenți cât și de investigatori.

Îmi isprăvisem tocmai lucrul în ziua aceea și mă îndreptam spre biroul lui Bertillon ca să iau noui instrucțiuni. In clipa când dam să intru în cabinetul șefului, tropăitul unor pași ce alergau, mă făcu să întorc repede capul, și văzui pe jandarmul de serviciu sărind pe scări cu mâna întinsă, spre a opri înaintarea unui individ înalt și blond cu figura lividă și îmbrăcămintea în desordine. Șiroaie de sudoare i se prelingeau de pe frunte în ochi și dealungul obrajilor cenușii ca plumbul iar convulsiunile inimei supra-încercate făceau să-i se cutremure fiecare nerv și fiecare muschiu al trupului. Mi-era teamă să nu se prăbușească la pământ dintr'o clipă într'alta.

Văzând că omul era incapabil să articuleze un cuvânt, trăsei un scaun silindu-l să se așeze și făcui semn jandarmului să aducă un vas cu apă rece.

Ajutat de acesta, spălai apoi gâtul și fața nenorocitului punându-i comprese reci în jurul pumnilor până când îl văzurăm calmându-se întrucâtva.

— „Mulțumesc, domnule, șopti el când fu în stare să vorbească, — după ce-i completasem tratamentul făcându-i vânt cu cartonul unui dosar și umplându-i plămânii cu aer rece. „Cred că fără bunătatea dv. inima mea ar fi plesnit. Acum mă simt mult mai bine; spuneți-mi vă rog unde vine biroul d-lui Bertillon. Doresc să-i vorbesc imediat. Trebue! O, Dumnezeule!" și în timp ce-și lăsa capul în mâini, căutând să se reechilibreze observai că era pe punctul de-a cădea pradă unei noui crize nervoase.

— „Numai de-ar putea să mă sfătuiască și să-mi explice — da, asta e, să-mi explice ceeace mi s'a întâmplat... mi-e teamă că altfel, voiu înebuni".

„Sunt Geoffrey Haudain" adăugă el apoi cu o bruscă schimbare de ton.

„Haudain, „Regele Trustului" exclamai eu peste măsură de uimit. Acum deabia îmi explicam „senzația de familiar pe care mi-o dăduseră acești ochi albaștri ca faianța, buzele subțiri și dinții ascuțiți de-un alb strălucitor. Imi amintii că dușmanii săi îl porecliseră „Don Juan Modern", din cauza orgiacelor sale aventuri. Dădu din cap cu tristeță la exclamația mea și păru a-mi citi gândurile, căci liniile amare din jurul gurii se acentuară vădit.

— „Acesta e absurdul nume pe care mi l-au dat ziarele. Știu că vă gândiți și la cealaltă poreclă, dar credeți-mă n'am meritat-o.

Privirile sale rugătoare rătăciră o secundă asupra jandarmului, pentru a se reîntoarce la mine.

— „Mi s'a întâmplat ceva îngrozitor, domnule. Trebue să mă vorbesc cu cineva care să mă poată sfătui, deși mă tem că ceeace-am văzut nu ține de această lume".

Își trecu mâna peste ochi și prinse a murmura, mai mult în sine.

— „Un avertisment, da, cu siguranță că era așa ceva..." apoi ridicându-și capul continuă mai calm:

„După câte știu, există în biblie povestea unui rege, care-a văzut un deget gigantic trasând un avertisment cu litere de foc, pe unul din zidurile palatului său. Și acest rege a murit, nu? Ei bine, ceeace am văzut eu era ceva similar; cu siguranță că nu poate fi vorba decât de-un fenomen supranatural.

— „Mi-e teamă că nu te prea înțeleg" ripostai eu. „D-ta încerci să-mi spui că ai avut o viziune ce-ți pare a se datori unei vrăjitorii. Așa-i? In cazul acesta, cred că sunteți greșit. Ar fi de presupus mai curând că ați avut o halucinație. E deci foarte puțin probabil că șeful meu vă va putea ajuta. Drept e că el e unul dintre cei mai mari detectivi ai lumei, dar n'are nici un amestec cu supranaturalul, cu forțele oculte".

— „Cum aș putea spune ce era? Am venit doar aci tocmai pentrucă mă simt neputincios, pentrucă am nevoie de un sfat. V'am telefonat acum câteva minute și domnul Bertillon a avut amabilitatea de-a mă chema aci.

— „In cazul acesta, veniți cu mine", replicai eu și-l luai de braț, conducându-l în biroul șefului meu.

Bertillon era îmbrăcat de plecare și se îndrepta tocmai spre ușă, căci trecuse de zece, dar la vederea vizitatorului își aruncă pălăria pe masă și-i oferi zâmbind un fotoliu.

— „Mă hotărîsem tocmai să trimit un inspector după d-ta" zise el, când acesta luase loc, trudit. „Incepusem să mă neliniștesc, văzând cu nu mai veniai. Povestește-mi acuma totul. După cât se pare, te-ai speriat de o apariție asemănătoare faimoasei inscripții a lui Baltazar: *„Mane Tekel Fares"*.

— „Nu râdeți, vă rog, domnule Bertillon" protestează Haudain cuprins de neliniște. „Mă credeți nebun, dar nu sunt — vă asigur — deși dau această impresie, și nu e de mirare. Am petrecut câteva clipe de intensă groază! Imi pare că mai văd cuvintele scrise în litere de foc. Poate că am meritat-o, — totuș, Dumnezeule, mai sunt mulți, foarte mulți mai răi decât mine...

„Nu m'a speriat atât vederea diabolicului avertisment, cât certitudinea că acesta înseamnă moarte. Mi-am adus aminte chiar în secunda aceea că Georges Antonius primise un mesagiu similar atunci când năvălise în camera mea și-mi căzuse la picioare, scuturat de convulsii, cu o noapte înainte de-a muri. Iar eu, crezând că era beat — Dumnezeu să mă ierte — am râs de el, făcând aluzie la șerpii whisky-ului cu ochii verzi. Revenindu-și după câteva clipe, rămăsese cu capul plecat, fără a spune un cuvânt, apoi deodată, a strigat:

„Am văzut avertismentul pe perete. Iți va veni și ție rândul într'o zi, și atunci n'ai să mai râzi".

Bertillon asculta povestirea lui Haudain vădind un interes cres când, iar când acesta pomeni numele rău-famatului regisor teatral Antonius, nu putu opri un gest care trânti la pământ cu sgomot un teanc de cărți ce se afla în colțul mesii. Imi priviam șeful uimit. Nu-l mai văzusem niciând atât de impresionat. Stătea ca pe ghimpi, gata să sară parcă de pe scaun, cu mușchii feței svâcnind violent, și în vreme ce Haudain își încheia neverosimila-i poveste, observai că degetele sale, crispate pe marginea biroului, tremurau.

— „Ce?"... cuvântul isbucni de pe buzele lui într'un strigăt răgușit — o stranie împletitură de neîncredere și speranță. Din nefericire, financiarul era prea absorbit de propria-i emoție, spre a observa extraordinara agitație a lui Bertillon. Făcând un uriaș efort, șeful meu reuși să-și domine turbarea și continuă:

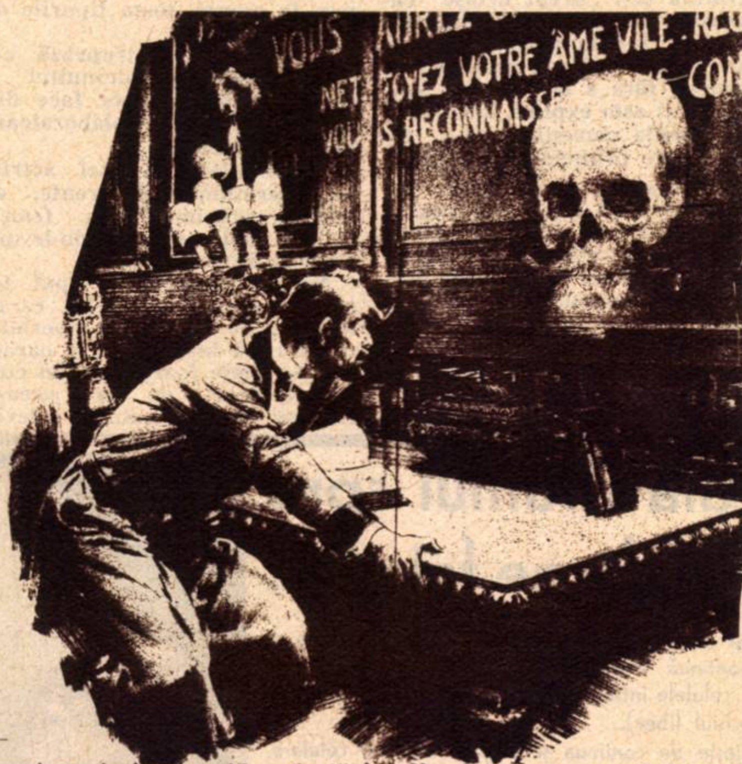
— „Ce nonsens mai e și ăsta, domnule? Antonius a fost găsit ucis într'un apartament pe care-l luase sub un nume fals și în care, cel puțin așa se spune, se desfășuraseră cele mai stranii orgii erotice. Se pare că ar fi fost asasinat de un nebun, în urma unei astfel de orgii. Dar ce poate avea aceasta de aface cu viziunea sau halucinația d-voastră? Cred că o simplă coincidență a făcut ca Antonius să spună în cursul unui acces de delirium tremens, ceva care să semene cu „avertismentul de pe perete". Sunteți sigur că l-ați auzit articulând chiar aceste cuvinte?"

— „In privința aceasta nu pot face o afirmație precisă; în momentele acelea n'am avut timp să reflectez. După cum spuneți, amicul meu era beat și eu am pus atunci totul pe socoteala delirului. Imi amintesc totuș c'ar fi strigat: „Haudain! Am văzut avertismentul de foc". Aș fi înclinat să cred ca și dv. într'o coincidență, dacă nu s'ar fi produs un incident atât de straniu, încât mi-a rămas neșters în minte. In cursul unui interval de luciditate, pe când încercam să-i dau puțină apă, Antonius mă apucă de mână și strângându-mă spre el, șopti:

„Haudain, acum știu pentru ce a scris Oscar Wilde acea teribilă povestire, *„Portretul lui Dorian Gray"*. Probabil c'a văzut și el avertismentul de foc și imaginea sufletului său păcătos. Acestea sunt cuvintele pe care nu le-am mai uitat pentrucă erau atât de bizare. Le-am cântărit de atunci mereu, căutând să le pătrund înțelesul. Acum am văzut și eu avertismentul cu litere de foc și infernala imagine". Haudain își trecu iar pe față o mână tremurătoare.

— „Mă iertați domnule; trebue să vă atrag atenția că vorbiți în șarade" îl dojeni Bertillon, „nu pot face nimic cu povestea d-voastră despre avertismente și imagini diabolice, așa că fiți bun, vă rog, și explicați" încheiă el, ridicând una din cărțile căzute, mai mult spre a-și ascunde emoția. Apoi după ce privise atent timp de câteva secunde, figura lui Haudain, continuă mai blând:

— „Credeți-mă că nu înțeleg un cuvânt din tot ce mi-ați povestit. Dacă nu v'aș fi cunoscut

Imaginea fosforescentă apărută lui Haudain cu o seară înainte de a fi asasinat.

— iertaţi-mi sinceritatea — v'aş fi crezut atins de vre-o boală nervoasă. Vă rog deci să-mi povestiţi totul dela început. Din cele ce-am putut prinde la telefon aţi avut un fel de halucinaţie, noaptea trecută şi în seara aceasta. Ce formă au luat aceste halucinaţii şi pentru ce v'au impresionat? Detalii mai presus de toate! Fără detalii nu pot face nimic".

Haudain dădu din cap şi-şi şterse faţa şi mâinile, devenite dintr'odată umede; apoi, făcând un efort pentru a se reculege începu cu o voce ciudat de fără ton şi de nenaturală.

— „După cum veţi fi ştiind şi dv., sunt pe punctul de-a forma cea mai mare fuziune financiară din cariera mea, un trust care-mi va da o absolută dominaţie pe pieţele de fier şi oţel ale întregei Europe. Mişcarea mea a deşteptat o mare ostilitate printre concernurile mai mici. Ieri seară, simţindu-mă cam obosit am intrat pe la zece în biroul meu şi luând o carte, m'am aşezat să citesc. Către miezul nopţei strada se liniştise complet, somnul începuse să mă cuprindă şi mă pregătiam tocmai să trec în dormitor, când, la prima bătaie ce anunţa ora 12, lampa, de pe biroul meu se stinse iar pe zidul dinainte-mi, apărură următoarele cuvinte:

„Moartea e aproape! Bagă de seamă. Ţi-a sunat ceasul. Mai ai o zi pentru a te pocăi şi pentru a restitui banii pătaţi de sânge. Purifică-ţi păcătosul suflet. Priveşte — te recunoşti? Aci apari aşa cum eşti.

„Extraordinarul mesagiu dispăru tot atât de brusc cum apăruse, făcând loc unei figuri de coşmar, ce amintea totuşi în ciudat trăsăturile mele. Dispăru şi aceasta încet, iar în locul ei văzui un cap de mort ce rânjia. Cred c'am leşinat atunci de spaimă. Notaţi că biroul meu se află la etajul al cincilea. Eram absolut singur, nici un sunet de nicăeri şi apoi deodată, văd proecţia aceea macabră, însoţită de un miros înecăcios.

— „Cum, ai simţit un miros?

— „Da un miros neplăcut, ca şi cum s'ar fi deschis gura unui cuptor".

— „Fereastra d-tale dă în stradă" zise Bertillon, „la ce depărtare se găseşte de casa vecină?"

Haudain tresări.

— „Locuesc în Aevenue de la Grande Armee No. 49; ştiţi că strada e foarte largă, cu pomi de o parte şi de alta" răspunse el. „Trebue să fie cel puţin treizeci de metri dela fereastra mea la casa de peste drum. Dar — cum de aţi ghicit că fereastra mea dă în stradă?"

— „Eu nu ghicesc niciodată; ai spus la început că strada se liniştise complet! N'ai fi spus asta, dacă fereastra d-tale ar fi dat într'o curte".

Haudain îşi şterse gânditor fruntea, pe care se brobonase iar sudoarea, crispându-şi degetele fără nervi pe batistă, ca şi cum greutatea ei ar fi fost prea mare pentru el.

— „Ah, înţeleg. Asta-i cu adevărat genial. Acum sunt sigur că dv. veţi putea să mă ajutaţi. Şi aşa, în ziua următoare eram atât de slăbit şi de buimac, încât fui silit să rămân în pat, în prada unei puternice febre. Vă va părea poate ciudat, dar mă rugam să sufăr de o boală grea, ca să pot pune în socoteala febrei groaznicul coşmar. Mă siliam din răsputeri să-mi formez convingerea că totul nu fusese decât o iluzie.

„Dar vai, astă seară, pe când mă aflam în birou, repetându-mi iar şi iar că fusesem victima unei halucinaţii, rezultate dintr'o mare oboseală a nervilor, literile de foc îmi reapărură tot aşa pe neaşteptate, ca şi în seara precedentă; de data aceasta însă mi s'a părut că aud un sgomot asemănător şuerăturii ce se produce la ieşirea unor vapori sub presiune, dintr'un vas cu apă fiartă. Dumnezeu să-mi ierte laşitatea, dar cred că am ţipat de groază. simţiam că nu mai pot sta singur în casă, fără a-mi pierde minţile. Am reuşit totuş să rămân la telefon destul timp spre a vă cere o întâlnire; mi-am scos halatul, am trimis servitorul, care, presupun, mă credea nebun, după un taxi, şi am venit încoace imediat...

— „Imediat! Dar pentru ce n'aţi aşteptat automobilul, în loc să alergaţi pe străzi în papuci ?

— „Cred că toate gesturile pe care le-am făcut apoi, au fost făcute sub imperiul spaimei. Mi-am pierdut cu desăvârşire capul. Aproape că nu-mi mai amintesc ce am spus şi ce am făcut. Simţiam că nu mai puteam sta o clipă în casa aceea mai ales că eram absolut singur, aşa că, fără să mai stau la gânduri, am venit deadreptul aci. Totuş... cum... cine v'a spus că n'am luat taxiul?

— „Nimeni, dar bunul simţ îmi spune că luând un automobil, aţi fi fost aci în mai puţin de douăzeci de minute, pe când aşa, s'a scurs mai bine de o oră, între comunicarea telefonică şi sosirea d-voastră aci.

— „Aveţi dreptate, Domnule Bertillon, şi nu ştiu cum să mă felicit pentru ideea pe care am avut-o de a apela la dvs. Dacă există cineva care să poată deslega acest mister, apoi acela sunteţi dvs. Şi totuş, e aci mai mult decât un mister. Simt planând asupră-mi un pericol mortal, tangibil, împotriva căruia trebue să lupt. Ce să fac?"

— „A încercat cineva în ultima vreme să vă şantajeze ? Aveţi vre-un duşman excepţional de înverşunat? Vre-o femee poate? Dupăcum vedeţi sunt cu totul ostil oricărei teorii supranaturale. Un astfel de inamic ar explica mult".

— „Doamne" zise Haudain vădit încurcat, „cine nu are duşmani? Faptul că în cazul unui războí trustul oţelului şi al fierului ne-ar da puterea de-a dicta condiţiuni naţiunilor, face din mine un personagiu mercant. Totuş, nu pot să indic un anumit individ şi să spun că aceasta m'ar urî mai mult decât ceilalţi.

O licărire de enervare, apăru în ochii lui Bertillon, înaintea văditei temeri a individului, de-a nu i se scoate la lumină vre-una din imoralele-i aventuri.

— „Scumpe domnule Haudain, dacă veţi umbla cu omisiuni, evitând răspunsurile directe, mă voiu vedea silit să refuz a mă ocupa de cazul d-voastră. Să terminăm mai întâiu cu viziunea aceea. Mi-aţi pomenit de-o figură care a urmat mesagiului. Descrie-mi-o te rog".

Haudain întinse o mână tremurătoare spre paharul cu apă pe care i-l turnasem şi-l bău cu sete.

— „Inchipuiţi-vă o caricatură ce schimonoseşte figura, exagerându-vă fiecare trăsătură şi păstrând totuş o asemănare atât de puternică încât nu se poate să nu te recunoşti dela prima ochire. Asta e ceeace am văzut.

— „Dar spuneaţi că era luminoasă. Inţelegeţi prin aceasta că avea un contur fosforescent? Era un desemn sau o fotografie?

— „Mi-e teamă că nu pot descrie tocmai exact ceeace am văzut. Tot ce ştiu e că imaginea şi cuvintele au vibrat un moment, de parc'ar fi fost trasate în foc şi au dispărut apoi.

— „Foarte bine, povestirea aceasta e pentru mine stranie şi de necrezut, dar pentrucă spuneţi că s'a întâmplat, vă voiu crede pe cuvânt. Voiu veni într'o oră să vă examinez biroul. Nu mai aveţi a vă teme de nimic. Voiu pune pe unul din inspectorii noştri să vă păzească, până când vom fi reuşit a lumina această chestiune.

Vizitatorul nostru sări în picioare şi întinse ambele mâini spre Bertillon într'un gest de recunoştinţă.

— „Vă mulţumesc, vă mulţumesc din toată inima. Dar v'aş ruga să mă lăsaţi să vă aştept aci, domnule Bertillon. In noaptea asta nu pot suferi nici întunericul şi nici singurătatea".

Bertillon încuviinţă dând din cap şi-mi făcu semn să-l conduc în sala de aşteptare, unde-l lăsai tremurând şi murmurând cuvinte cu totul incoherente.

— „Dacă a fost vre-odată un om copleşit de spaimă până 'n măduva oaselor, apoi acesta e Haudain" remarcai eu, reîntorcându-mă la şeful meu. „Are o conştiinţă grozav de încărcată. Ce amalgam de nonsensuri ! Care e părerea dvs.? Un început de nebunie, presupun".

Bertillon sta cu ochii închişi şi cu mâinile împreunate. Un moment avui impresia că nu-mi auzise întrebarea, dar în vreme ce mă îndreptam spre uşă, intenţionând să-l las singur, ridică capul cu o mişcare bruscă şi mă privi cu ochi strălucitori.

— „Te poţi pregăti pentru a veghea întreaga noapte" zise el, pe un ton ştrengăresc, apoi adause serios: „Cred că ne aflăm pe punctul de-a clarifica una din cele mai teribile serii de crime din câte s'au comis pe pământul Franţei. Te asigur că fantomatecul mesagiu n'a fost o iluzie, ci o înscenare.

— „Nu cumva vă gândiţi să redeschideţi afacerea celor nouă asasinate!?" Strigai eu.

Bertillon dădu din cap, cu un aer satisfăcut:

— „Tocmai le ele mă gândeam acum. Iţi mai aminteşti? Primul s'a întâmplat acum câţiva ani. Era unul din oamenii noştri de stat — nu-i voiu pomeni numele — despre care se credea că era un model de virtute. A fost găsit pe o bancă la Bois de Boullogne, mort! Fusese desigur otrăvit, dar nu se ştie nici până 'n ziua de astăzi cum s'a produs acest asasinat. Cadavrul avea pe piept o bucată de hârtie, pe care fusese imprimat cu roşu un „cinci" mare. Această hârtie era un raport complect al păcatelor şi viciilor

secrete, practicate de victimă, tot atât de adevărate pe cât de nebănuite. Iţi aminteşti cred scandalul care a urmat acestei relevări, mai cu seamă că multe alte nume bine cunoscute erau implicate în acest teribil de lucid şi de impecabil raport, fixat pe pieptul mortului. Invinuirile au fost îndreptate atunci asupra poliţiei noastre politice-secrete, întrucât se credea că nimeni altcineva n'ar fi putut şti atâtea, despre viaţa privată a unui om.

„Dar, ca un răspuns la această acuzaţie, care răpia adevăratului asasin misterul şi notorietatea, alte patru omoruri se produseră într'o rapidă succesiune" continuă Bertillon. „Am fost chemaţi apoi să investigăm moartea unui înalt demnitar clerical, a unui apaş, a unui faimos militar şi a unui bogat fabricant. Toţi cu excepţia apaşului, trăiseră vieţi duble, oameni cu caractere monstruoase, crezuţi onorabili, buni şi bravi. Era aproape de necrezut că asemenea oameni s'ar fi putut preta la vreo incorectitudine. Aşa că, în clipa când această modernă Nemesis a desvăluit ticăloşia secretă a vieţilor lor, întreaga lume s'a cutremurat, rămânând o vreme sub domeniul groazei, şi mulţi au refuzat să creadă în veriditatea acestor destăinuiri.

„Fiecare din aceste neîndurate cronici era un capo d'operă. Eu mai mult decât oricine, pot aprecia perfecţia unui sistem de supraveghere şi investigaţie ce străbătea dincolo de orice ipocrizie, spulberând iluziile. Dupăcum ştii, toate eforturile noastre spre a da de urma criminalului, au rămas zadarnice. Nu ştim nici până în ziua de astăzi câte victime a făcut deşi, dac'ar fi să acceptăm ca exacte numerele fixate pe hainele lor, cel puţin nouă au fost trimişi pe lumea cealaltă.

— „Mă cutremur la gândul că acest dement e încă liber să-şi continue crimele!" exclamai eu. „Credeţi că au primit cu toţii avertismente în genul celui descris de Haudain şi că asupra acestuia planează primejdia morţei? Asta ar fi teribil. Cu siguranţă că-l veţi proteja!"

— „Natural, trebue păzit. Cât despre avertismente, se pare că toţi au văzut cam aşa ceva. Şi poate că au mai primit şi alţii, pe lângă aceşti nouă, mesagii de acest fel, dar pocăindu-se" Bertillon râse aci ironic „şi făcând poate restituiri, au fost cruţaţi. Problema noastră nu e simplă. Crimele care au la bază mobile egoiste ca: lăcomia, răsbunarea sau dragostea se descoperă uşor, pentrucă motivul trădează pe asasin. In acest caz însă, mobilul fiind ideal şi impersonal nu putem căuta criminalul după metoda obicinuită. Doar şansa ne-ar putea ajuta. Haidem, avem noroc că e foarte târziu şi că noaptea e întunecată. Nu trebue să fim văzuţi intrând împreună în casa lui Haudain, dacă vrem să prindem pe acest moral asasin, cu mâinile roşii.

— „Un asasin moral? E nebun, fără îndoială" remarcai eu.

— „Da e un nebun, dar un nebun genial şi foarte lucid. Un mistic ce se crede dator să păzească morala lumei. Individul trebue să fie ferm convins de perfecţia sa, spre a îndrăzni să-şi judece şi să-şi condamne semenii. Se pare însă că în spiritul lui mai stăruie încă o oarecare îndoială, dovada lista de păcate pe care o aplică fiecăreia din victimele sale, sperând să-şi justifice astfel crimele în ochii lumii. Avem o dovadă a inteligenţei lui, în certitudinea că el a conceput extraordinarul mecanism ce proectează misterioasele mesagii pe perete.

— „Adevărat, cum face? Printr'un aparat cinematografic...

— Nu; printr'un diopticon, sau ceva în acest gen. Ceeace mă surprinde mai mult este mirosul de ars, pe care l-a observat Haudain. Imi închipui că trebue să fie ceva în legătură cu aparatul, dar cum poate străbate un miros, o distanţă de treizeci de metri? Vom vedea... Deocamdată ia-ţi cele necesare şi urmează-mă împreună cu regele trustului, într'un alt automobil. Dac'ar fi să judecăm după rapoartele fixate pe celelalte victime, Haudain trebue să aibă şi el un dosar cam încărcat.

Trecuse de mult de miezul nopţii când, conform instrucţiunilor lui Bertillon, mă strecuram fără sgomot pe masiva poartă a casei lui Haudain, spre a-mi găsi şeful trântit într'un fotoliu din biroul financiarului, cu ochii ţintiţi în tavan. Intorcându-se spre Haudain, care venia după mine, îl întrebă amabil:

— „Fereastra aceasta e deobiceiu deschisă? Era astfel când a apărut mesagiul?"

Haudain tresări. „A... aşa cred. Pentru ce întrebaţi?"

— „Pentrucă mi-aţi spus că aţi simţit un miros de ars".

— „Dar... domnule... asta venia dela literile de foc".

Un val de sânge i se urcă în obraji la râsul ironic al şefului meu, dar se menţinu cu încăpăţânare la ideea sa, chiar atunci când Bertillon, întorcând comutatorul marelui candelabru central şi arătându-i tapetul de hârtie şi spuse:

— „Uită-te şi d-ta. Nu există nici o urmă de arsură sau pârleală. Dar în sfârşit, dacă nu vrei să mă crezi, nu mai insist", încheiă el şi străbătând încăperea ieşi în micul balcon ce da în stradă, unde examină vreme de câteva minute fereastra, centimetru cu centimetru, trecând pe suprafaţa geamului lumina lanternei sale de buzunar, în cercuri din ce în ce mai mici, apoi stinse brusc lămpile cufundând biroul în întuneric. Raza de lumină pe care o proecta acum de afară mişcând lanterna de sus în jos ca şi cum ar fi scris, îmi revelă ce se petrecea în mintea lui. Credea că mesagiul de foc al avertismentului fusese produs într'un asemenea mod.

— „Cu voia d-voastră domnule", zise el intrând în cameră şi închizând fereastra, ne vom face cât mai comozi cu putinţă pentru a se petrece noaptea în fotolii. Vreau să-mi continui cercetările imediat ce se va lumina de ziuă şi zorile apar la patru".

Dar Haudain se opuse. Bucuros că nu avea să rămâie singur, el stărui ca fiecare din noi să ocupe câte una din camerele destinate oaspeţilor.

La începutul acelei seri, servitorii părăsiseră casa, înspăimântaţi, de urletele stăpânului lor. Doar valetul său, un breton bătrân şi oţelit, care nu cunoscuse în viaţa lui senzaţia fricei, rămăsese neclintit lângă el. Cu ajutorul acestuia, Haudain ne servi o gustare, ultima pe care nefericitul rege al trustului avea s'o mai ia.

Patul meu era moale şi confortabil şi mi se păru că nu dormiam decât de câteva minute când fui trezit de un strigăt strident, în care vibra un amestec de furie şi disperare. Lumina lividă a zorilor contura difuz obiectele din cameră şi cutremurat de-o spaimă fără nume, bâjbâii buimac după halat şi papuci. Strigătul sfâşia din nou tăcerea şi recunoscui cu groază vocea lui Bertillon. Fără a mai sta la gânduri coborâi scările în goană, pentru a mă rostogoli peste trupul neînsufleţit al lui Haudain, ce zăcea întins pe spate în coridor. Cât timp am stat pironit locului, privind prostit înfiorătorul tablou, n'aşi putea spune.

In freneticul vârtej ce-mi cuprinsese creerii, un singur gând rămăsese dureros de precis: ne aflam înaintea unui din cele mai lamentabile eşecuri! In ciuda prezenţei noastre în această casă şi cu toată vigilenţa celui mai mare dintre detectivi, acest om, care venise să ne implore protecţia, fusese răpus.

Uitasem cu desăvârşire de şeful meu, când auzii undeva în spate un suspin lung şi tremurător, care mă făcu să-mi viu în fire. Instinctiv mâna îmi apucă revolverul pe care-l ascundeam în buzunarul vestei şi îndreptasem ţeava armei asupra întunecatei arătări ce se strecura tăcută, mai înainte de a-mi da seama că era Bertillon, plin de praf şi cu hainele în dezordine. Ingenunchiă lângă Haudain, pipăind cu degetele-i suple şi căutând în zadar o rană, cu totul inconştient, parcă, de prezenţa mea. Această primă impresie pe care-am avut-o se dovedi însă falsă.

— „Prietene" zise el întunecat şi fără ton. Jur că dacă nu voiu găsi şi aresta pe asasin până 'n două zile, voiu demisiona şi mă voiu retrage, ca un om ruinat.

— „Să caut?...

— „Absolut inutil. Am fost peste tot — ia te uită ce sgâriate îmi sunt mâinile şi cum mi s'au sdrenţuit hainele. Eram treaz, făcând tot felul de ipoteze asupra acestui ciudat caz când am auzit deschizându-se o uşă, sgomot urmat de un strigăt înăbuşit şi de bufnitura unui corp ce cade la pământ. Moartea l-a surprins pe Haudain în vreme ce străbătea coridorul, prea nervos pentru a dormi. Am sărit atunci din pat şi am ajuns la uşă atât de repede, încât am mai avut timpul să zăresc o siluetă vagă şi gârbovă dispărând la o cotitură a scării. In aceeaş clipă, ceva îmi trecu vâjâind pe lângă ureche; ia te uită, părul îmi e încă lipicios acolo unde m'a atins...

— „Dar ce era?" întrebai eu cu respiraţia tăiată.

— „Nici de m'ai tăia nu ţi-aşi putea spune. In orice caz nu era un proectil obicinuit, asta-i cert, pentruc'am căutat tot hallul, fără să-l mai găsesc. Aproape că-mi vine să cred că misteriosul asasin e dotat cu puteri magice. Un înger răsbunător, a cărui misiune e să distrugă pe cei cari şi-au vândut sufletul diavolului... Doamne! Ce prostii vorbesc. Mi s'au sdruncinat nervii şi sunt pe jumătate nebun... după cum îţi spuneam, m'am repezit după monstru, dar agilitatea lui îmi zădărnici efortul. A venit pe acoperiş şi a dispărut tot pe acolo. Am găsit o frânghie ce spânzura dela coş în balconul biroului. Am înţeles acum manevra prin care se producea fantomatecul mesagiu — un fel de diopticon acţionat de electricitate, atingându-se firele electrice acolo unde intra în casă. Am observat că stratul izolator a fost îndepărtat în acele puncte.

„Nu mai încape îndoială că mirosul de ars şi sfârâiturile de care pomenea Haudain erau produse de arcul electric în camera de reflecţie. Simplu, ce spui? Asasinul a lăsat obicinuitul raport scris la maşină, cu un 10 mare, pe umărul nefericitului Haudain. Şi iarăşi, nici o rană, nici cea mai mică leziune, care să ne indice cum a murit. Dă-mi o mână de ajutor. Nu putem lăsa cadavrul aci. Am să mă ocup mai târziu de această biografie — poate că voiu descoperi vre-o pistă".

Ridicarăm împreună trupul lui Haudain, ducându-l într'unul din dormitoare unde, cum lumina zilei se accentuase, Bertillon îl examină încă odată cu minuţiozitate. Moartea fusese provocată cu siguranţă de otravă, dar cum fusese administrată şi ce anume era această otravă, cu un efect atât de fulgerător, rămase un mister pentru noi, un mister pe care nici autopsia nu-l putu lămuri. Se găsiră urme slabe de stricnină, de belladonna şi de-un alcaloid necunoscut, asemănător cu veratrina, în plămânii şi creerul victimei, şi asta fu totul.

(Sfârşitul în numărul viitor).

Marele concurs de frumusete

organizat de

„Chicago Tribune" și „Realitatea Ilustrată"

51 de candidate vor pleca pe socoteala organizatorilor, la Expoziția din Chicago

In anul acesta, cel mai important eveniment mondial va fi desigur deschiderea expoziției internaționale din Chicago, cea mai mare manifestare de acest gen din câte s'au organizat până azi, o expoziție care urmărește să oglindiască întregul progres realizat de omenire într'o sută de ani.

Cel mai mare ziar din lume, „Chicago Tribune", în înțelegere cu organizatorii expoziției, au hotărît ca deschiderea expoziției, ce va avea loc la 1 Iunie 1933, să fie prezidată de o regină a frumuseții, și de curtea ei, formată din cele mai frumoase domnișoare și doamne de pe glob.

Va fi cel mai grandios concurs de frumusețe din câte s'au văzut.

In România, spre a asigura reușita concursului nu se putea încredința organizarea lui decât revistei „Realitatea Ilustrată", bine cunoscută peste Ocean, dela concursurile din anii precedenți.

Concursul „Chicago Tribune—Realitatea Ilustrată" este caracterizat prin perfecțiunea sistemului de selecțiune și discreția sa. El se face prin fotografii, suprimându-se astfel prezentarea stânjenitoare a candidatelor, în fața juriului. Iar spre a evita ca modestia concurentelor să sufere, fotografiile pentru acest concurs nu trebue să fie numai decât trimise de candidate. Ele pot fi trimise de către prieteni, rude sau cunoscuți.

Sunt admise la concurs toate doamnele văduve sau domnișoarele care au trecut de 21 ani. Fotografiile se vor trimite, însoțite de cuponul pe care-l publicăm mai jos, completat cu datele cerute. Inscrierile se pot face până la 1 Aprilie a. c. Fotografiile trebuesc să aibe formatul carte poștală și revista noastră va publica din fotografiile primite, pe acele care sunt mai bune.

De fiecare fotografie publicată, noi vom plăti direct persoanei fotografiate câte 100 lei.

Fotografiile vor fi supuse pentru selecționare unui juriu din Chicago.

Dela concurs sunt excluse doamnele sau domnișoarele care din frumusețea lor și-au făcut profesie.

Notăm că nepublicarea unei fotografii în revista noastră, nu înseamnă că respectiva concurentă a fost respinsă dela concurs. Se poate adică întâmpla să fie aleasă o domnișoară sau doamnă a cărei fotografie n'a fost publicată. La publicarea fotografiei se ține seamă în primul rând de posibilitățile technice de reproducere.

In momentul în care juriul din Chicago — format din artiști renumiți — va alege vreo candidată, ni se va anunța aceasta telegrafic și noi vom publica rezultatul în revistă.

Se vor alege în total 51 de candidate. Acestea vor pleca în condițiuni excepționale, la Chicago, așa încât să fie acolo cu câteva zile înainte de deschiderea expoziției. Tot timpul candidatele vor avea o întreținere princiară, distracțiuni și toalete. Dintre cele 51 de candidate, expoziția din Chicago va alege pe regina expoziției și pe cele două doamne de onoare ale ei.

Candidata care va avea norocul să fie aleasă regina Expoziției, va primi un premiu de 5.000 dolari (850.000 lei).

iar cele două doamne de onoare li se vor da:

primei un premiu de 3.000 dolari (500.000 lei)
celei de a doua 2.000 dolari (340.000 lei)

Cu cât trimeteți mai repede fotografiile la revistă, cu atât e mai bine. Cercetați printre cunoștiințele dv., printre rudele sau prietenele pe care le aveți, dacă aveți vreuna care să poată concura. Trimeteți fotografia ei, la „Realitatea Ilustrată", str. C. Mile 7-9-11 pentru că s'ar putea ca astfel s'o fericiți !

N.B. — Foto Studio Wells din București face fotografii gratuite pentru concurente.

Concurentele din Constanța ne vor trimite fotografii făcute numai la Foto Păsculescu.

BULETIN DE INSCRIERE PENTRU CONCURSUL „REGINA EXPOZIȚIEI DIN CHICAGO"

Alăturat vă trimit o fotografie pentru concursul de alegere a unei regine și a curții ei de onoare, la Expoziția internațională din Chicago, și declar că mă voi supune regulamentelor publicate de dv. Deasemeni, vă acord dreptul de-a publica această fotografie, oriunde veți crede de cuviință.

Numele persoanei din fotografie, este . . . .

. . . . Adresa, str. . . . . No. . .

Orașul . . . . Vârsta . . . Ocupația . . . . .

Culoarea părului (blond, brun, sau roșu). Culoarea ochilor

este . . . . Greutatea . . . . Inălțimea . . . .

Trimească de . . . .
(Semnătura persoanei care trimite fotografia).

SUPLICII JAPONEZE

JAPONIA, ca toate naţiunile mari, este organizată de multă vreme ca să lupte cu succes împotriva criminalilor şi stârpirea asasinatelor. Bineînţeles, prescripţiunile codului japonez pot fi discutabile, dacă le comparăm cu legile marilor ţări europene; dar oricum, crima iese totdeauna la iveală şi nu scapă nepedepsită, în ţara Crisantemelor...

Acum vre-o cincizeci de ani, metodele acestei lupte erau cu deosebire grozave.

Nimeni, la Yeddo, nu era străin de faptul că închisorile din castel aveau camerele lor de tortură, subteranele lor şi adăposturi fioroase pentru execuţiile secrete, asemănătoare în felul lor numai cu locurile de tortură din Châtelet şi Montfaucon (Franţa).

Fiecare interogatoriu al unui delicvent era neapărat însoţit de o bătae cu bastoane de bambu.

Mai întâiu, judecătorul începea să citească actul de acuzare în faţa prevenitului şi, dacă acesta nu răspundea aşa cum se aştepta dela el, era stâlcit sub ploaia de lovituri. Vai de el dacă recurgea la minciună sau îşi tăgăduia vinovăţia. Il siliau să îngenuncheze pe muchea ascuţită a unui trunchiu de lemn, având în faţă o căldare uriaşă cu jăratec şi, odată aşezat astfel, îngrămădeau pe genunchii nenorocitului lespezi mari de piatră. Sub greutatea aceea neîndurătoare, muchea tăioasă pătrundea în carnea pacientului care, însângerat şi suferind în chip îngrozitor, nu zăbovia prea mult ca să mărturisească tot ceeace voiau să-l facă să mărturisească.

Inaintea judecătorului japonez, orice individ bănuit de crimă era considerat ca vinovat.

In închisoarea preveniţilor se aflau mai totdeauna până la douăzeci de încarceraţi. Aceştia erau îmbrăcaţi în nişte bluze albastre de bumbac şi nu li era îngăduit niciodată să se radă, nici şă se pieptene şi nici chiar să-şi îngrijească corpul, astfel că erau de-ajuns câteva zile ca să facă dintr'înşii fiinţele cele mai murdare, vrednice de scârbă şi dispreţ.

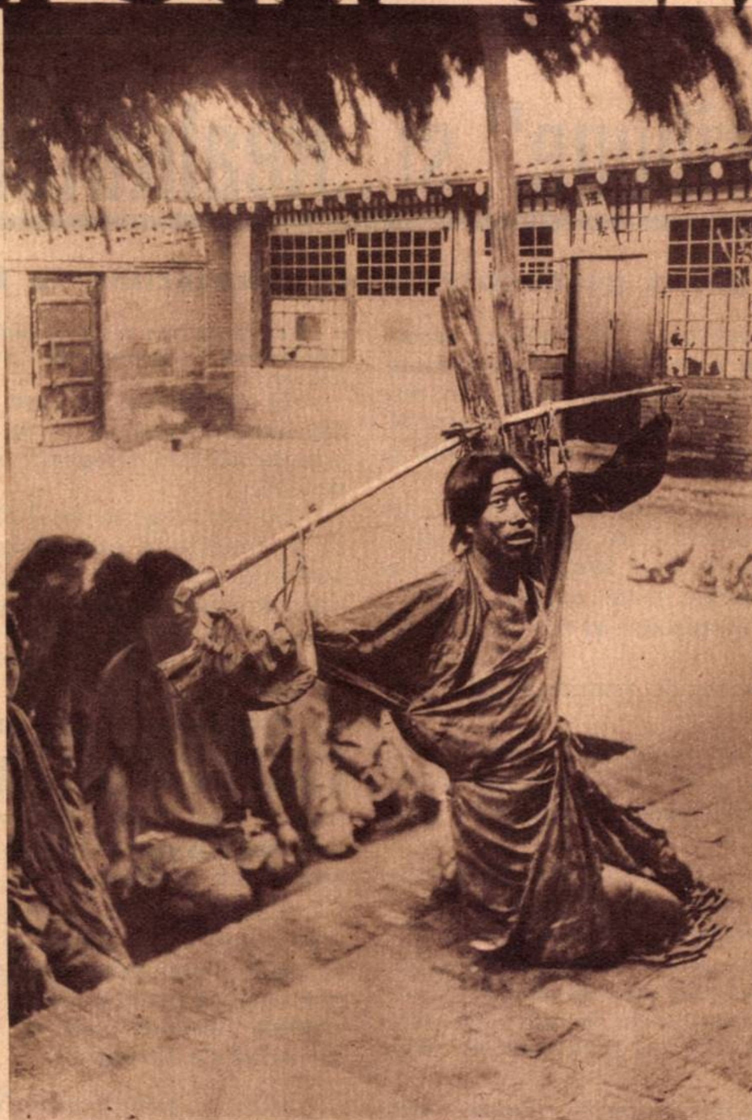
Deţinuţii aceştia aveau în loc de pat nişte rogojini întinse pe pământ şi singura lor hrană consta în câţiva pumni de orez. Incarceraţii erau siliţi la o tăcere absolută.

Numai în cazul că printre ei se găsia un condamnat la moarte, când soldaţii veniau să-l scoată din temniţă, ceilalţi deţinuţi aveau dreptul să se vaete, manifestându-şi astfel durerea şi prezentându-i condoleanţe. După aceea, totul trebuia să reintre în liniştea cea mai desăvârşită.

Legile codului Giaghersuma, nici nu prescriau pedepse mai uşoare decât închisoarea perpetuă însoţită de chinuri corporale, sau moartea imediată.

Singuri Samuraii, Bonzii *) şi înalţii funcţionari publici se pedepsiau cu deportarea, locul lor de exil fiind de obiceiu insulele Sado, Okis, Isun şi Fatsisir. Acolo, ei se bucurau de oarecare libertate şi erau întrebuinţaţi la confecţionarea stofelor de mătase.

*) titluri de nobleţe.

Hoţi pedepsiţi să îngenuchieze în stradă, pe lanţuri.

Pentru pedeapsa cu închisoarea existau nişte celule cu zidurile înalte şi netede, la Tobi, unde era reşedinţa guvernatorului provinciei Kanaquina.

Cei închişi acolo, primiau pentru hrana zilnică o farfurie cu orez şi un *tempo*, o bucată de aramă valorând cincisprezece centime, pe care-o dădeau temnicerului, ca în schimb acesta să le aducă fructe sau legume.

Deobiceiu, închisoarea era urmată mai totdeauna de câte-o pedeapsă corporală, adică de însemnarea cu fierul sau bătaia cu biciul.

Hoţii cari erau dovediţi că au furat patruzeci *itsibus* — pe vremea aceea suma reprezenta vreo şase sute de lei, — erau însemnaţi. Dar în loc să facă uz de ferul roşu, călăul se folosia de o lanţetă, cu ajutorul căreia practica pe braţ o crestătură în formă de cruce, şi turna apoi pe rană praf de tatuat, cu atâta iscusinţă, încât semnul nu se mai ştergea niciodată.

Operaţia se făcea în două încăperi, ambele aflătoare în clădirea închisorii. In cea dintâi, condamnatul era ţinut în genunchi iar printr'o ferestrue deschisă în perete îşi trecea braţul în camera cealaltă, unde un chirurg cu lanţeta în mână practica tăetura ordonată de textul sentinţei, cu o deosebită luare-aminte.

Hoţul japonez recidivist, primia atâtea semne cu fierul înroşit câte indica valoarea furtului săvârşit, aşa fel că pentru fiece grup de patruzeci itsibus furaţi, el avea câte un semn, care-l arăta poliţiei ca pe un client obişnuit al ei, precum şi însemnătatea infracţiunilor comise. Numai cele din urmă semne, premergătoare pedepsei cu moartea, se practicau pe pielea frunţii însoţite şi de bătaia cu biciul.

Biciuirea, de altminteri, se administra după puterea de rezistenţă a aceluia care-o indura: un medic asista totdeauna la supliciu şi, ţinând pulsul pacientului, doza durata loviturilor şi opria bătaia, când socotia momentul necesar.

Criminalii însemnaţi mai mult de douăzeci şi patru de ori, erau, conform legii, condamnaţi la pedeapsa capitală. Execuţia avea loc numai după ce se adunau un număr de patru sau cinci condamnaţi.

Atunci, erau aduşi cu toţii la locul supliciului, unde fiecare îşi asculta pe rând, sentinţa de moarte prin decapitare. Aceasta se făcea cu o sabie ascuţită special în acest scop. In urmă, fiecare cadavru era vârât în câte un sac şi leşurile predate apoi nobililor, cari le reţineau dinainte, spre a se folosi de ele în exerciţiile lor de luptă cu sabia.

Execuţiile aveau loc în interiorul închisorii. Numai incendiatorii şi ucigaşii cu circumstanţe agravante erau legaţi pe un cal şi aduşi în pieţele publice. Aci aceştia erau suiţi pe rug şi arşi de vii, ca odinioară ereticii spanioli şi portughezi.

Criminalii mai puţin fioroşi nu erau arşi ci decapitaţi şi ei la fel cu hoţii. Ei erau însă, mai înainte, plimbaţi pe un cal, purtând la gât un biciu. Doi lăncieri îi procedau, sarcina lor constând în a străpunge necontenit subţiorile vinovaţilor şi a le da lovitura de graţie la apusul soarelui.

Astăzi, metodele acestea barbare s'au desfiinţat, dar blândeţea nu-i încă o regulă, în împărăţia Mikado-ului şi condamnaţii sunt trataţi cu o străşnicie nemiloasă, cu tot gradul de civilizaţie al japonezilor.

Incet-încet, însă timpul îşi va desăvârşi opera: criminalitatea japoneză vădeşte o descreştere tot mai pronunţată, iar severitatea pedepselor tinde să se îndulcească...

G. P.

Pagina de BRIDGE

Mecanismul campionatelor de Bridge

Este interesant şi util ca toţi concurenţii să cunoască mecanismul concursurilor ce vor începe la sfârşitul săptămânii.

Am făgăduit că îi vom informa precis în acest număr.

Iată dar, *in extenso*, regulamentul creat de d. V. Russu Şirianu:

Regulament

1. Scopul concursului este de a se tria jucătorii pe categorii şi a se numi prin clasificare câte un campion pentru fiecare categorie.

Este evident că întreaga activitate ce se petrece în timpul concursurilor va fi cea mai eficace propagandă în favoarea acestui nobil joc şi mai cu seamă o excelentă şcoală în care dela cel mai tare până la cel mai modest jucător, toţi vor avea prilejul să-şi controleze capacităţile, să-şi desvolte aptitudinele.

2. Concursul se va face separat, pentru domni şi pentru doamne.

3. Se vor numi aşadar:

a) Campion 1933 la categoria I.

b) Campion 1933 categoria II.

c) Campion 1933 categoria III.

a bis) Campioană 1933 categoria I.

b bis) Campioană 1933 categoria II.

c bis) Campioană 1933 categoria III.

4. Plecând dela judecata că un adevărat campion trebuie să întrunească multiple calităţi şi anume:

să cunoască jocul à fond din punct de vedere ştiinţific;

să poată deslega un joc greu într'un timp minim;

să fie în acelaş timp un element plin de stăpânire şi de abilitate atunci când e vorba de jocul practic; clasificarea se va face prin media ce o vor da trei probe la care se supun jucătorii:

a) jocul academic

b) problemele

c) jocul practic.

La jocul academic nota ce o vor primi concurenţii va avea valoare de un întreg.

La proba problemelor nota va avea valoarea de jumătate dintr'un întreg.

La jocul practic: ¼ dintr'un întreg.

De pildă: un concurent care ar avea nota 0 la joc practic, nota 1 la jocul academic şi nota 1 la probleme va avea media de 1.50.

Acestea fiind stabilite, mecanismul după care decurg probele şi se face clasificarea este următorul:

I) JOCUL ACADEMIC

Directorul concursului pregăteşte din vreme (el poate fi şi ajutat de arbitri dar nu mai mulţi de doi) 30 de împărţeli de cărţi (donne). Ele vor fi concepute aşa fel încât fiecare din partagii să reprezinte o împărţeală caracteristică pentru a sili pe jucător la un maximum de raţionare în ce priveşte licitaţia şi la un serios efort în ce priveşte levata.

Afară de aceasta, pentru fiecare împărţeală se va fixa situaţia la care trebue să corespundă licitaţia şi jocul concurentului (adică marca la plafon şi la manche).

Cele 30 de donne stabilite se consemnează într'un proces verbal, se înscriu pe foile de concurs (fiecare donnă pe câte o foaie separată) şi se pregătesc, pentru fiecare masă câte un pachet de cărţi cu împărţeala făcută. Fireşte, din fiecare donnă vor fi atâtea exemplare (pe foile de concurs) câte mese de jucători sunt.

Împărţelile nu se vor cunoaşte de nimeni, până la concurs afară de director şi cel mult doi arbitri.

Ele se vor numerota dela 1—30.

In momentul probei, după ce s'au aşezat concurenţii la mese, se aduc cărţile reprezentând donna No. 1. se aşează, pe dos, conform ei şi concurnetul indicat începe jocul. Arbitrul marchează pe foaia de concurs No. 1 licitaţia şi cartea jucată de fiecare jucător, rând pe rând, în ordinea de joc.

La fiecare masă se joacă simultan donna No. 1.

Când jocul donnei s'a terminat, arbitrul şi cei 4 concurenţi semnează pentru conformitate.

Se trece apoi la donna No. 2 şi se continuă până la 30.

Foile de concurs trec apoi la juriul clasificator compus din: directorul concursului, cel puţin doi artbitri şi doi membri din comitet.

Juriul examinează după foi jocul fiecărui jucător şi decide dacă dona a fost bine jucată ori nu.

Jucătorul care nu are nici o greşală în donna jucată e notat cu 1 punct bun.

Câte donne a jucat bine, atâtea puncte.

Deci maximum de notă la proba aceasta este de: 30.

Dacă concurentul a făcut o greşală capitală la o donnă pierde punctul întreg.

Dacă a făcut o greşală secundară câştigă numai ½ de punct.

Deci un jucător care are de pildă din cele 30 de donne: 6 cu greşeli capitale şi 4 cu greşeli secundare va avea nota 22.

II) PROBA PROBLEMELOR

Se pregătesc dinainte (ca şi la No. 1) 10 probleme ce se înscriu pe (de atâtea ori) foi de concurs câţi concurenţi sunt.

Se aşează fiecare concurent la o măsuţă (separat), i se orânduiesc cărţile conform problemei şi se dă foaia de concurs respectivă.

Când toţi sunt aşezaţi, se anunţă cât timp se acordă (el se fixează dela 2 la 20 minute, după gradul de dificultate al problemei) pentru rezolvire.

Se anunţă apoi începutul.

Fiecare concurent marchează pe foaia sa de concurs ordinea şi compoziţia levatelor cu care se rezolvă problema. Când a terminat anunţă arbitrul care îi înseamnă ora pe foaie şi semnează p. conformitate.

Se procedează la fel cu toate jocurile.

Jucătorii cari până la timpul acordat nu au rezolvit problema semnează alături de arbitru „nerezolvat".

Foile trec apoi la juriul clasificator.

Pentru fiecare problemă rezolvită concurentul câştigă punctul care reprezintă ½ de notă.

Deci: maximum de notă la 10 probleme este: nota 5.

III) JOCUL PRACTIC

Se compun carré-urile de jucători prin tragere la sorţi.

Li se dau cărţi şi un arbitru de fiecare masă. Acesta marchează, tot el adiţionează rezultatele.

Se joacă normal ca la o partidă obişnuită. Marca ce se joacă se anunţă la început.

Se joacă 20 de rubbere.

Un rubber se consideră câştigat după rezultatul la puncte ca la jocul normal.

Un rubber câştigat dă dreptul la 1 punct concurentului.

Cum 1 punct = ¼ de notă, maximum de notare la jocul practic (pe 20 de rubbere) este nota 5.

Media generală.

Juriul clasificator, după ce va fi pus aşadar, conform rezultatelor, câte o notă concurenţilor, la fiecare probă în parte, le va adiţiona şi va da astfel media generală.

Cele 30 de puncte dela proba I reprezintă un maximum de: 30.

la proba II cele 10 puncte dau: 5;

la proba III cele 20 puncte dau: 5;

prin urmare maximum de medie va fi: nota 40.

5. Fixarea categoriilor.

Concurenţii cari vor avea nota generală între 30—40 vor fi trecuţi în categoria I; între 20—30 în categoria II; între 5—20 în categoria III; sub 5 vor fi neclasificaţi.

6. Campionii.

Pentru concursurile zise inaugurale, adică primele ce se fac în România în mod provizoriu, la fiecare categorie campion va fi numit cel ce are nota cea mai mare în categoria sa.

7. Concursuri sau campionate generale.

După ce se va fi făcut triarea pe categorii prin concursuri inaugurale, se va organiza un concurs general în care, exact după Regulamentul de faţă vor juca împreună concurenţii din aceeaşi categorie.

Campion va fi numit cel ce are cea mai mare notă în categoria sa.

In caz de paritate absolută vor fi numiţi cei egali cu titlu egal.

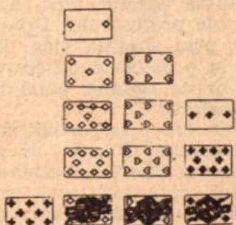
8. Autoritatea supremă la concursuri este un comitet de 3: directorul concursului şi primul arbitru prezidaţi de preşedintele comitetului de patronare.

9. Fondator şi director al primului concurs de Bridge în România este d. Vintilă Russu Şirianu.

Problema No. 4

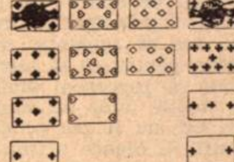

Se rezolvă cu cărţile în mână. Se joacă *sans-atout*. C atacă V de caro. A şi B fac 5 sans-atout (11 levate).

MORTUL B.

Soluţia problemei No. 3

Veţi întâlni destul de des situaţii ca aceasta în cursul partidelor ce le disputaţi şi, iarăşi destul de des, chiar jucători de bună clasă pierd un joc ca cel din problema noastră jucându-l simplist. Cum? Luând D de caro cu As-ul şi jucând atout şi atout, C va rejuca V de cari şi caro. D va lua mâna cu R de caro şi va juca pică. A fiind în *sur-coupe* va da: 2 carale, R de atout şi pe 8 de atout, intrând deci la 4 cupe.

Soluţia e totuşi simplă: A lasă să treacă de două ori caralele neluând cu As-ul (decât dacă D pune R''), pe urmă trage atout de cinci ori şi face cele 4 cupe (10 levate).

Satanic-Trust

Roman de senzație. de: Al. Sidney

9)

Ziarele publicaseră numai ca simplă curiozitate, halucinațiile lui despre planeta Marte. Era, în adevăr, de necrezut ceeace susținea Buskin, și anume: că reușise prin intermediul radio-bolidului să vadă ce se petrece la marțieni și chiar să stea de vorbă cu locuitorii din planeta vecină. Indată, numeroși astronomi și fizicieni arătară, prin tot felul de articole și interview-uri, imposibilitatea acestui fapt. Argumentul principal contra teoriilor lui Buskin și ale profesorului Upton Dax, era că sgomotul nu nu se poate propaga prin spațiile vide. In adevăr, pentru ca să auzim un sgomot propagat la o distanță oarecare, trebue să percepem undele sonore dela acel isvor de sgomot până la noi. Aceste unde nu sunt posibile, decât în atmosferă.

In vid, nu se pot produce unde sonore. Așa dar, era o imposibilitate științifică, ceeace afirma cu atâta convingere inginerul Buskin, că el reușise să vorbească de pe pământ, cu locuitorii din Marte. Inginerul Buskin trimise atunci o lungă scrisoare ziarului, care publicase argumentul de mai sus, scrisoare prin care susținea următoarele: un sgomot produs în Marte, cum ar fi de pildă vorba locuitorilor de acolo, s'ar putea auzi prin intermediul bolidului pe pământ, deoarece nu undele sonore, ci radiațiunile electromagnetice, au adus până la pământ sgomoteele din Marte. In adevăr, bolidul a jucat rolul, pe Marte, al unui post de emisiune cu microfon. In fața acestui microfon, locuitorii din Marte au putut vorbi, și cum pe Marte se află o atmosferă similară pământului, s'au putut produce unde sonore, care au impresionat microfonul, făcând să vibreze placa sa. In postul de emisiune aflat în bolidul trimis pe Marte, aceste unde sonore s'au transformat în unde electromagnetice, care, pătrund prin vid. Ele au străbătut deci spațiile interplanetare, și au fost captate pe pământ în sfera televizor, care se afla la uzinele Maxwell, și care era prevăzută cu un extrem de sensibil aparat de recepție radiofonică, pus pe lungimea de undă necesară.

Ziarele înregistrau acuma știrea evadării lui Buskin din sanatoriul, unde era tratat ca un bolnav de nervi...

* * *

Toate gurile vulcanice de pe pământ, amenințau să arunce imense cantități de lavă.

Atunci, spre a pune capăt cataclismului, Maxvell, Rudolph Almayer și Edith, hotărîră să se sacrifice, predându-se de bună voe lui Knut Almayer.

Când cei trei fugari decolară pe aerodromul uzinelor Almayer, Knut, cu o gardă de negrii, veni în întâmpinarea lor.

Bătrânul Almayer nu mai era de recunoscut. Figura sa patrată, luase o expresie fioroasă, iar ochii îi ieșiseră din orbite: Urlă:

— Legați-i!

El închise pe Rudolph într'o celulă, și anunță pe Maxvell că va fi electrocutat împreună cu fiica sa, dacă nu denunță ascunzătoarea profesorului Upton Dax.

— Lui Dax nu i-e frică de Satanic-Trust, — răspunse acesta. El nu se ascunde. Cercetează în prezent câteva cratere vulcanice, deoarece se pare că planeta Marte are dela o vreme o nefastă influență asupra scoarței terestre.

* * *

Serviciul de informațiuni al Uzinei germane, înștiință pe Almayer, că în Java a fost zărit un grup de savanți; se pare a fi din cei cari studiază fenomenul erupției. Este posibil ca și profesorul Upton Dax să fie printre ei.

— Să fie prinși și aduși îndată în fața mea! porunci Knuț Almayer.

Pe când savanții căutau să fugă, urmăriți de torentele de lavă, un aeroplan uriaș, blindat, o mare pasăre monstruoasă de fier, condus de spioana Nadia Tillman apăru la orizont, cu scopul de-a prinde pe Upton Dax. Era faimosul tip *„Almayer"*, cel mai puternic avion construit până atunci.

Oamenii negrii aterisară odată cu avionul, și nimeni nu se putu opune, capturării lui Dax.

Peste câteva ore, avionul ajunsese pe terenul de experiențe aviatice al trustului Satanic.

Profesorul Upton Dax ceru să vorbească îndată cu formidabilul Almayer. Fu primit într'un salon de platină și purpură.

Almaye, cu fata lui ătrată ca un cub de lemn roșcat, apăru, depus în salon de un ascensor de cristal.

— Domnule, zise profesorul Upton Dax fără introducere, marțienii au spulberat planul d-voastră de asediu al planetei lor.

In consecință, trebue să vă supuneți și să renunțați la asediul planetei Marte.

— Prin ce mod marțienii d-tale, își închipuesc că-mi vor paraliza planurile? întrebă, calm, Almayer.

— Au îndreptat asupra pământului o forță ocultă, extraordinar de puternică. Această forță, atrăgând metalele din centrul pământului, provoacă erupțiile vulcanice, care răsvrătesc acum scoarța pământului. Dacă marțienii au posibilitatea să intensifice forța aceasta de care dispun, atunci metalele lichide din centrul pământului vor inunda în fluviu de foc întreaga suprafață a nefericitului nostru glob.

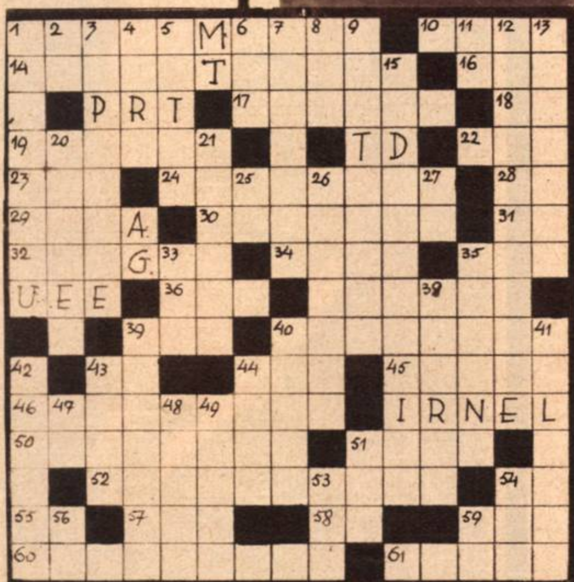
In numele omenirei martirizate, vă cer să nu exasperați mânia marțienilor! Distrugeți aerobolidele!

Pagina JOCURILOR

Concursul nostru pe luna Februarie

Problema VI (Tony Bulandra)

ORIZONTAL. — 1) Rolul in care Tony a făcut furori. 10) Piesă de Al. Dumas-tatăl, un mare succes al său. 14) Interpretul lui „Percinet" dintr'o piesă de Ed. Rostand. 16) Primele trepte. 17) Lărgesc. 18) Plantă. 19) Rolul interpretat de Tony din „Vlaicu-Vodă" al lui Davilla. 22) Prefix grecesc. 23) Secole. 24) Uimire. 28) Pomadă. 29) Dela Nistru pân'la...! 30) Ţară africană. 31) Budha chinez. 32) ??? 34) Tony a avut mult „..." pentru cariera sa. 35) Armă. 36) Din acestea trebue să fi fost în piesele jucate de Tony mii şi mii! 37) Antipatică. 39) Zece sute. 40) Cel ce certifică. 43) Afirmaţie. 44) S. Bocu... decapitat! 45) Prăjitură. 46) Piesă de Ion Sân-Giorgiu interpretată şi de sărbătorit cu un mai mic succes. 50) Altă piesă în care a mai jucat Tony. 51) Ai aflat! 52) Vechiu colaborator şi prieten excelent comedian, făcând parte tot din ansamblul „Reginei Maria". 54) Pronume. 55) Femeia! 57) Un „val" bulversat. 58) Prepoziţie. 59) Departament francez 60) Penultimul succes al „Reginei Maria" în care Tony a interpretat pe Charles. 61) Superlativul caracterizant al artistului Tony Bulandra.

VERTICAL. — 1) Piesă de Victor Eftimiu, mare succes a lui Tony Bulandra. 2) Literă grecească. 3) Efectul produs şi persistent cu care pleci dela o piesă în care a jucat Tony. 4) Savant francez. 5) Gigant mitologic. 6) Gâscă franţuzească! 7) Autor favorit al lui Tony din care a jucat în l'Aiglon, Romanesques şi Cyrano de Bergerac. 8) Punct cardinal. 9) Marele succes al regretatului Nae Leonard. 11) Conjuncţie. 12) Altă piesă jucată de el. 13) Personagiu interpretat de sărbătorit în „Cocoşul Negru". 15) Piesă în care a interpretat rolul lui Férland. 20) A jucat rolul lui Tudorică dintr'o piesă de Delavrancea. 21) Provincie franceză. 26) Datul cu ceară. 27) Pronume. 33) Lună. 38) Alt artist de seamă, colaborator preţios a lui Tony din ansamblul „Regina Maria". 35) Agăţi. 39) A mânji. 40) In acest moment. 41) Interpretul doctorului Sarieres din Marchiul de Priola. 42) Alt rol de succes din teatrul shakesperean. 43) M'am culcat. 44) Adăpost. 47) Bezea. 48) Stat american renumit prin... divorţurile sale! 51) Fiu. 53) Fiica lui Laban. 56) Măsură. 51) Are din aceştia 30 în cariera teatrală.

MARR. A. GONN.

Problema VII (Enigmă)

Se compune din trei părţi şi poartă sau nu poartă pălărie — după împrejurări.

Când poartă pălărie, stă afară şi face sau nu face curte; când nu poartă însă, atunci intră în casă şi înfrumuseţează pereţii.

Condiţiile de participare

Pot participa la premiile noastre toţi cititorii cari au deslegat jocurile publicate în două numere consecutive.

Rezultatul se publică lunar.

PREMIILE

Premiul I-iu: 300 lei, în numerar.

Premiul II-lea: 200 lei, în numerar.

Premiul III-lea: o sticlă cu apă de Colonia.

Deslegările se trimit timp de 7 zile, după apariţia numărului, al doilea.

Se va menţiona pe plic: „Secţia jocurilor".

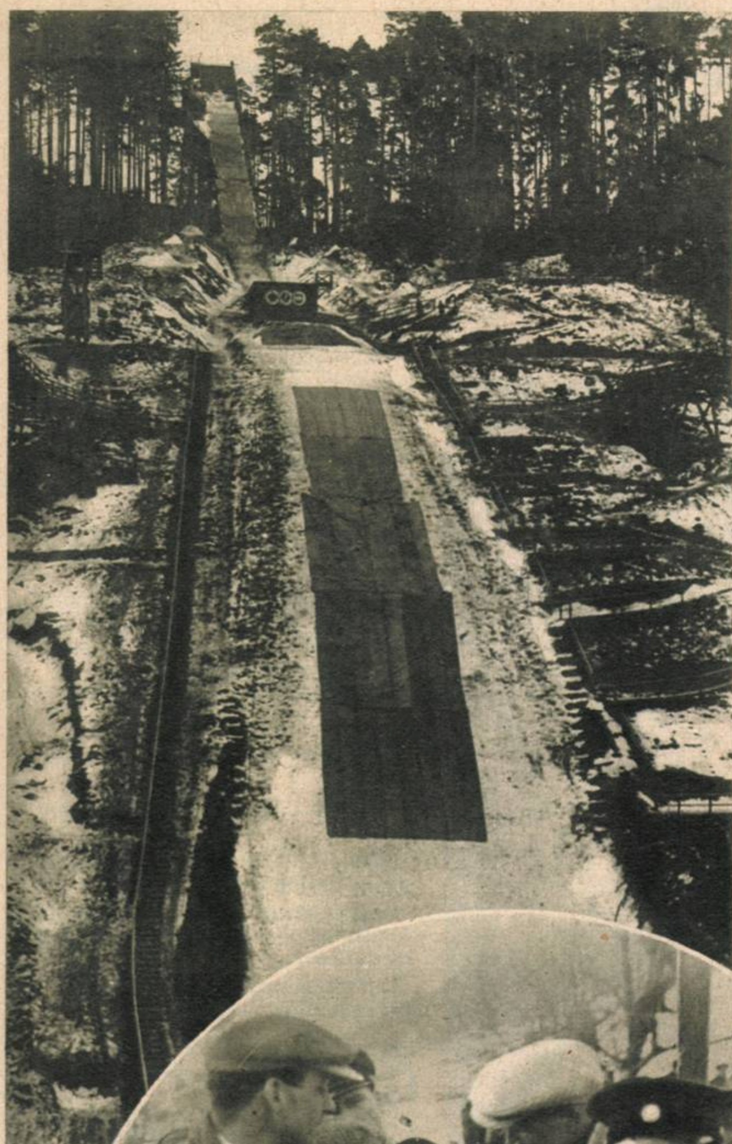
CUPON DE JOCURI
No. 316

Numele şi pronumele ....

....

Adresa ....

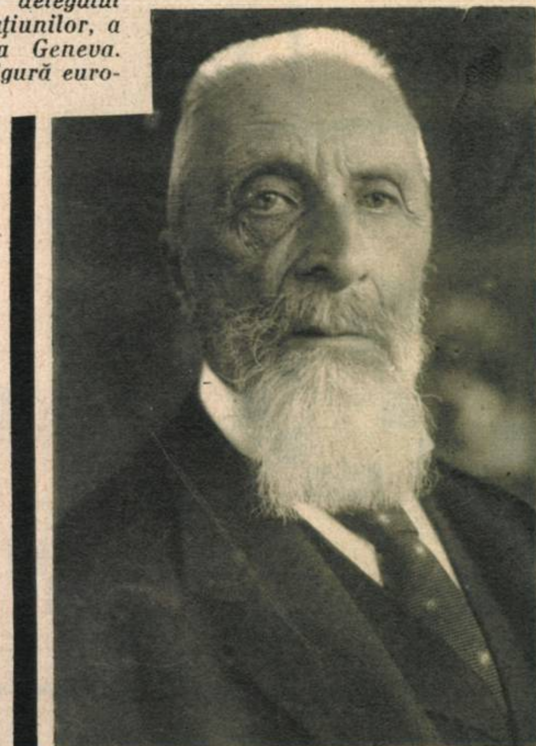
„REALITATEA ILUSTRATĂ. — *Director* Nic. Constantin.
Redacţia şi Administraţia: Str. Const. Mille 7—9—11, Telefon 359/99.
Imprimată la foto-rotogravură în atelierele „Adevărul" S. A.

Echipa română de bob, de sub conducerea d-lui căpitan Anghelescu, care a repurtat frumoasele succese la concursurile dela Chamonix.

Contele Apponyi, şeful legitimiştilor unguri şi delegatul Ungariei la Liga Naţiunilor, a incetat din viaţă la Geneva. Decedatul a fost o figură europeană.

Actualităţi

St. sus: *Spre a feri de topire pista specială pentru sărituri de sky dela Innsbruck, stratul de zăpadă a fost acoperit cu pânze, pe o distanţă de 80 m.;* Sus în medalion: *In fotografia noastră vedem pe un skyor, — care a luat parte la marea cursă dela Innsbruck — purtat pe braţe de paznicii pistei, epuizat fiind de efortul făcut.* Dreapta: *Un avion militar englez de bombardament s'a prăbuşit în apropiere de Malbourough. Patru ofiţeri cari se aflau la bord au fost ucişi, iar mecanicul a scăpat cu viaţă, dar grav rănit. Avionul, care era unul din cele mai mari ale aviaţiei engleze, a ars complet.*

REALITATEA ilustrată

publică în acest număr

O VIZITĂ LA MATERNITATEA COMUNALA

10 LEI

ANUL VII. Nr. 317
23 FEBRUARIE 1933

BERTRAND RUSSELL

LUMEA IN ANUL 2033

Celebrul savant englez ne dă mai jos o luminoasă viziune a omenirii peste o sută de ani. Va interesa desigur pe oricine, să știe cum vor trăi și cum vor gândi urmașii noștri.

LUMEA în anul 2032, așa cum o văd eu, va avea o singură limbă, un singur jurnal și un singur program radiofonic. Toți oamenii vor fi îmbrăcați absolut la fel, cu vestminte dintr'o aceeaș fabrică. Copiilor în școli, li se vor infiltra ideea unui exclusiv devotament față de un guvernământ mondial. Căsătoria va fi pierit. Femeile vor duce vieți mai similare cu ale bărbaților; statul va crește toți copiii.

— *„Va fi viața atunci mai interesantă?*

— „Nu, pentrucă sub această standardizare generală, societatea ar deveni intolerabil de monotonă. S'ar prea putea să moară chiar de inaniție.

„Cu inevitabila tendință spre uniformizare, uniformitatea socială va face călătoriile inutile, lipsite de interes, în afară de cazul când călătorul ar căuta o schimbare de decor.

„Dacă administrația vastei fabrici unde s'ar confecționa vestmintele omenirei va fi indiferentă față de orice considerent de estetică, economia o va îndrepta către standardizare. In acest caz. toate creaturile umane vor ·rta haine de aceeaș formă și fabricație, cu o mică diferențiere dela bărbați la femei.

„Și ceeace se aplică vestmintelor, se va aplica atât gusturilor cât și opiniilor. Dacă organizatorii se vor gândi numai la mecanism, ei vor căuta poate să producă indivizi fără suflet, toți pe un calapod — ceeace ar conveni de minune statisticienilor pentrucă în lucrările lor n'ar mai avea nevoie să creeze rubrici de excepții".

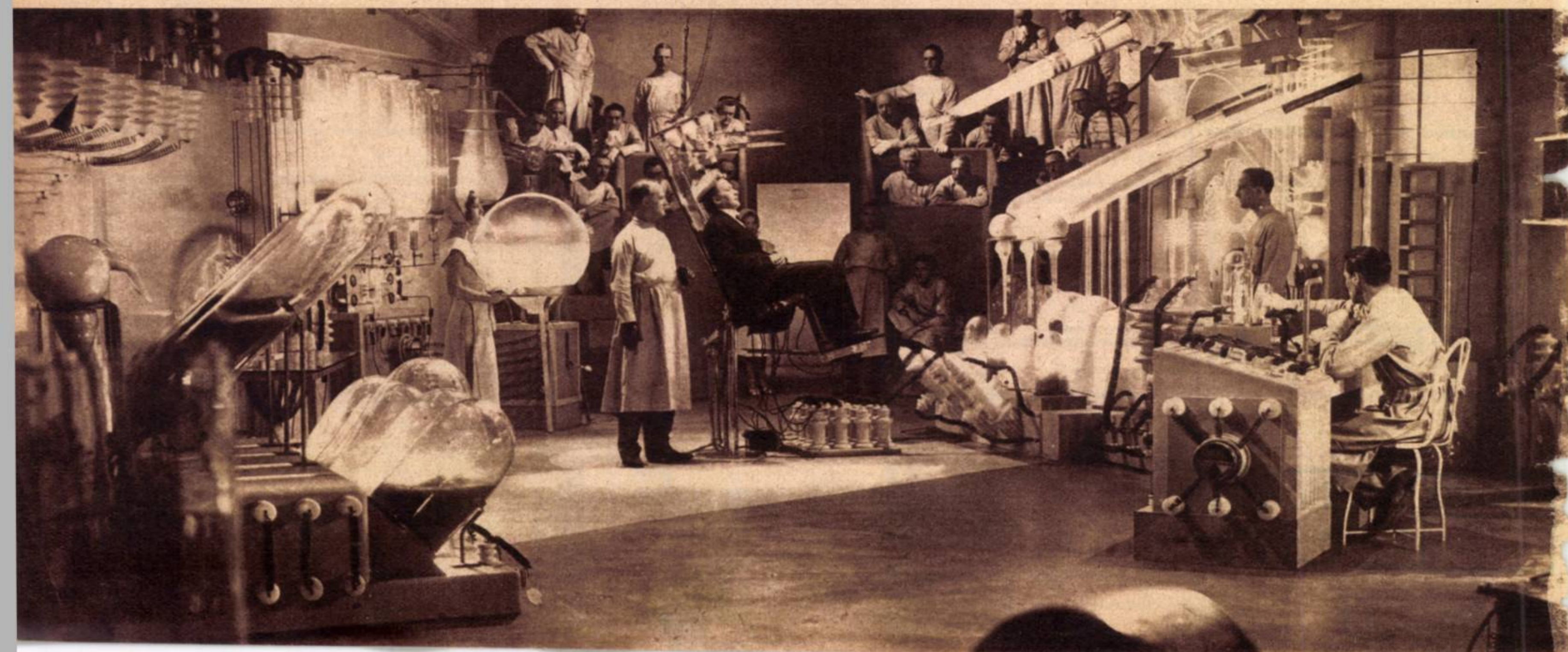
Această viziune a lumei de peste o sută de ani ne e prezentată de Contele Russell, celebrul *Bertrand Russell*, eminent savant, matematician și scriitor, considerat în genere ca unul din cei mai străluciți și curagioși gânditori ai Angliei de astăzi.

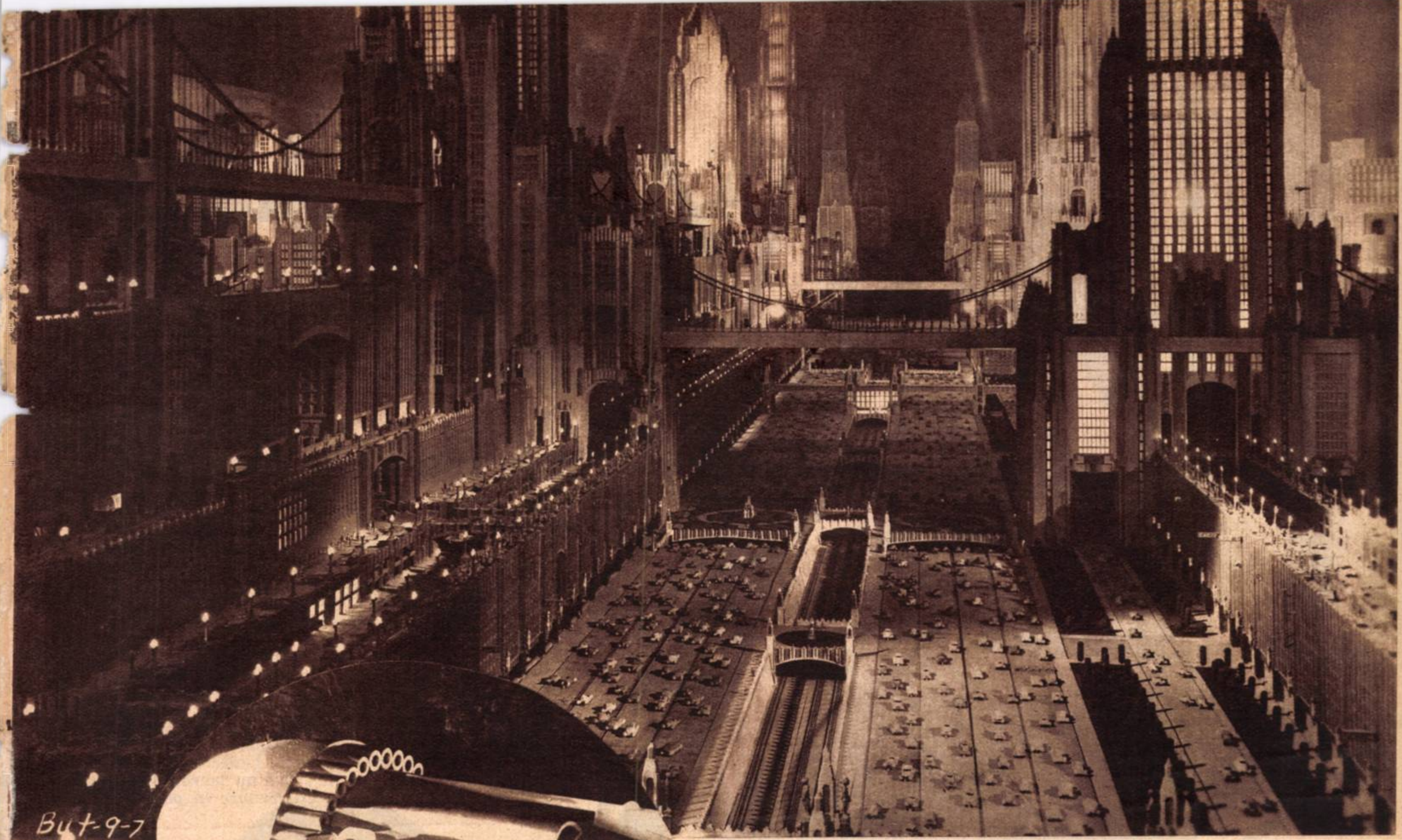
El și-a părăsit de curând vila în care trăia retras, la Carn Voel, (Penz·nce). și cele de mai sus sunt un fragment dintr'un interview acordat unui reporter american, care l-a vizitat la Londra într'o locuință cu două caturi din cartierul Kensington — un cadru foarte modest pentru un conte, dar în perfectă armonie cu vederile sale socialiste, care l-au determinat nu de mult, să refuze a uza de titlul de noblеță ce-i revenia prin moartea fratelui său.

— *„Vor trăi oamenii mai mult în anul 2032"?* — l-a întrebat ziaristul.

— „Da, pentrucă se va da mai multă atenție științei și mai puțină literaturii și culturii în genere. Asta va face ca omul

O experiență de laborator în anul 2033.

Sus: *Orașul viitorului;* stg.: *Peste 100 ani omul va circula prin stratosferă cu avioane-rachete.*

de rând să aibe cunoștințe de fiziologie, anatomie, puțină medicină și deci să se poată îngriji cu folos. Astăzi, când are o emoție, o turburare, imploră pe Dumnezeu. Dar aceste turburări vor fi atunci înregistrate pe niște tabele, astfel încât fiecare să-și poată da seama după simptome, ce anume a ieșit din normal în organismul său.

„Minunat? Nu va fi. Lumea va deveni mai puțin interesantă, pentrucă nu se va mai produce niciuna din neobicinuitele turburări ce duc la creearea unor personalități interesante. Ne vom doza până când vom deveni niște creeaturi cu totul lipsite de relief"...

— *„Vor exista doctori"?*

— „O, da, pentrucă legăturile de natură matrimonială vor avea la bază eugenismul".

— *„Și situația economică a femeii"?*

— „Asta depinde de tot felul de posibilități biologice, pe care încă nu le cunoaștem — și dintre care una ar fi facilitarea condițiunilor de naștere a copiilor. Cred că această sarcină ar reveni unei minorități de femei, rezervate pentru acest scop și al căror număr ar reprezenta o pătrime din totalul sexului slab.

„Nimeni nu se va mai gândi la căsătorie, peste 100 de ani. Aproximativ 95% din bărbați vor fi sterilizați. Cred că mariajul e o instituție menită să dispară cu desăvârșire. Statul va lua locul părinților. Căsătoria ține de proprietatea privată.

„Mașinismul va fi și mai puternic decât astăzi. Omul va avea mai mult timp liber. Dar cum îl va întrebuința? In cinematografe și matchuri de football, presupun".

La aceste cuvinte, un zâmbet îi ridică ușor colțurile buzelor.

— *„Oare această sporire a timpului liber, nu va ridica nivelul general de cultură, lărgind cercul speculațiilor filozofice?"*

— „O nu, lupta se mai duce astăzi pe acest tărâm, dar de către o aristocrație care acum e aproape muribundă."

Zâmbetul său se accentuă.

„Văd cel puțin un războiu mare înainte de 2032, după care statul victorios va institui un guvernământ mondial și acest stat va fi America. Cât se va scurge până când vom ajunge la această realizare, nu știu. Cred că la început, această guvernare va fi exercitată de către Statele Unite nu prin tiranie, ci printr'un regim de control al restului lumei, cum face acum cu Haiti.

„Intre Statele Unite ale lumei va domni pacea pentrucă America va face investiții în Europa și pentru siguranța acestor investiții, ea va insista ca supușii săi să păstreze raporturi de calm și prietenie.

„Atrag însă atenția că această imagine a lumei din 2032 nu este ceeace aș dori pentru viitor, ci pur și simplu, ceeace cred că vor aduce vremurile.

„In lumea viitorului, eu personal aș dori să găsesc mai multă libertate pentru individ, mai puțină organizație și mai multă diversitate.

„Imi plac oamenii diferiți, opinii diferite, diferite moduri de îmbrăcăminte — independență de gândire, oameni cari să știe să gândească, să-și analizeze singuri situațiile și să ia hotărîri susceptibile de compromisuri în acțiune.

„Imi place rațiunea unită cu personalitatea. Imi place ca opiniile oamenilor să se bazeze mai mult pe argumente, decât pe pasiuni, și agreez mai cu seamă un individ de sine stătător".

— *„Cum ne am putea apropia de lumea dvs.?"*

— „Modelând prin cultură ordinea socială, care n'ar trebui să infiltreze ura sau disprețul pentru o anumită grupare omenească, nici apriga dorință de a reuși cu orice preț și nici ideea că războiul e cea mai nobilă acțiune omenească.

„Din contra, ea ar trebui să preconizeze iubirea și sentimentele de frăție între oameni, să le deschidă ochii asupra bucuriilor vieții și să le arate că o profundă cunoaștere a realității este întotdeauna preferabilă erorilor tradiționale sau la modă.

„Cunoștințele existente, utilizate cu înțelepciune ar putea aboli o parte din cele mai mari rele ale omenirei. De azi într'o sută de ani, s'ar putea stabili o comunitate mondială, cu totul la adăpost de plăgile războiului și ale sărăciei.

„Cum? Cu ajutorul științei. In epocile preștiințifice, produsele totale ale muncii omenești oferiau foarte puțin peste strictul necesar. Urma de aci că numai o mică minoritate se putea bucura de un relativ confort.

„Astăzi, productivitatea muncei este atât de mare, încât confortul poate fi accesibil tuturor.

„Dar pentruca posibilitățile pe care știința ni le pune la îndemână să fie un dar pentru omenire, e nevoie ca dorințele omului să fie mai mult constructive decât destructive.

— *„Omenirea tinde către o civilizație technică?"*

— „Nici o civilizație demnă de acest nume nu poate fi pur technică. Mașinile și invențiunile științifice depind de un mecanism al vieței, și oferă multe avantagii dar nu pot continua singure opera creațiunii.

„Forța motrice a progresului rezidă nu într'un mecanism exterior, ci în minte și în inimă. Ce este ea? Cunoștința, creerea fericirei și a frumosului, dragostea de viață și dragostea de oameni.

R. S.

PUTEM trăi fără DRAGOSTE

Excelenta actriţă a „Paramount"-ului, emite câteva păreri personale foarte originale, asupra dragostei contemporane. Se ştie de altfel că Sylvia Sidney este de origină română tatăl ei fiind originar din Cernăuţi.

IN seara când i-am luat acest interview, Sylvia Sidney,, terminase *„Madame Butterfly"*, unui din cele mai romantice roluri ce s'au scris vreodată pentru o femee. Mignonă şi exotică, tânăra actriţă părea ciudat de atrăgătoare, în cadrul serios şi simplu al unui interior englezesc, ce forma un puternic contrast cu tipul ei. Sylvia trăeşte la un loc cu tatăl şi mama sa, între mobile solide şi culori dulci. In căminul larg ardea un foc alimentat cu butuci de eucalipt. Pe o masă lângă noi, o cutie cu ţigări parfumate şi câteva volume de Lawrence şi Proust.

La venirea mea, am găsit-o pe Sylvia jucând şah. Purta o pijama dintr'un satin maron, foarte moale şi era nefardată. Părul atârna în jurul figurei mici şi palide, neondulat şi cam în dezordine. Avea un bandaj de tulpan pe ambele tâmple, din cauza durerilor de cap cauzate de fardul, pe care a fost nevoită să-l întrebuinţeze în *„M-me Buterfly"*.

Fetiţa aceasta cu faţa palidă şi picantă este una din realele intelectuale ale Hollywoodului. Nu-i place acest termen, dar nu poate fi caracterizată altfel. Când vine la New-York, petrece o mare parte din timp în tovărăşia lui George Jean Nathan şi a altor somităţi literare, bărbaţi cu care să poată *„sta de vorbă"*.

Ii plac bărbaţii mai vârstnici şi numai aceştia. Ea spune că n'a simţit niciodată vreo atracţie pentru tinerii de vârsta ei şi că n'a avut idile cu băieţi de liceu sau cu studenţi. N'a fost niciodată tânără în înţelesul curent american al cuvântului.

— „Când un bărbat îmi spune o prostie, îmi vine să-l pălmuesc şi aş face-o de-aş fi căsătorită cu un astfel de om.

„Iar individul care-mi dă impresia că sunt mai inteligentă decât el, că am un cerc de cunoştiinţe şi de gândire mai larg, nu-mi place deloc. Puţine sunt femeile cărora să le placă sentimentalii cu priviri umilite de câine. Sufragiile lor se concentrează în jurul tipilor de voinţă şi energie. Cred că aş fi foarte crudă cu un bărbat care mi-ar fi inferior în vreo privinţă. Mi-ar fi silă de el. Presupun că am ceeace se numeşte în teoria lui Freud „complexul patern". Tata a fost întotdeauna atât de afectuos, atât de atent şi de înţelept pentru mine, încât nu pot să nu pretind toate acestea bărbatului căruia ar fi să-i dau dragostea mea.

„Dacă, spre exemplu, un bărbat mi-ar spune că aş putea lua din viaţă tot ceeace'mi pare bun şi că aş puta face orice'mi dictează fantezia, l-aş asculta poate, dar din clipa aceea aş înceta a mai fi femeea lui. După cum vezi, vreau să spun că ceeace doresc eu, e un stăpân. Un dictator. Pentruca să iubesc un bărbat, trebue să-l stimez. Trebue să am mereu impresia că mă *ridic* la el, că e mai puternic şi mai inteligent decât mine.

„Mi-e teamă că in fond nu sunt tocmai amuzantă. Nu'mi plac seratele, nu pot suferi târguelile şi vorbăria. Nu mă duc aproape niciodată la dans. Urăsc acest sport. Dacă mă întrebi ce fac în serile când nu lucrez, îţi pot

(Continuare în pag. 7)

LUPUL

In povestea de mai jos, vom vedea cum din cauza unei nenorociri petrecute într'un trecut îndepărtat, descendenţei unor vânători pasionaţi, au prins oroare de acest sport.

BĂTRÂNUL marchiz d'Arville ne povesti după un prânz următoarele:

— Domnilor, eu n'am vânat niciodată. N'a vânat nici tatăl şi nici bunicul meu. Străbunicul meu fusese fiul unui om, care vânase mai mult ca mulţi alţii. Vă voi spune cum a murit în anul 1764.

Se numia Jean, era căsătorit şi tată al copilului care mi-a fost strămoş. Locuia împreună cu fratele său cel mic, Francisc d'Arville în castelul nostru din mijlocul pădurilor din Lorraine.

Francisc d'Arville nu se căsătorise. Din pasiune pentru vânătoare.

Vânau amândoi fără odihnă, dela începutul până la sfârşitul anului, fără pauze şi fără să se plictisească.

Nu înţelegeau, nu vorbiau şi nu trăiau decât pentru aceasta.

Aveau pasiunea în suflet. Ii consuma stăpânindu-i în întregime, nelăsându-le vreme pentru nimic altceva.

Străbunul meu se născu pe când tatăl său urmăria o vulpe şi Jean d'Arville nu întrerupse goana, dar înjură:

— „Mii de draci, ticălosul ăsta nu putea să aştepte până după sfârşitul goanei?!"

Fratele său, Francisc era şi mai pasionat ca el.

După cât se pare; erau din cale afară de înalţi, osoşi, păroşi, violenţi şi voinici. Cel tânăr mai înalt ca cel mare, avea un glas atât de puternic, încât se spunea că atunci când scoatea câte un chiot tremurau frunzele pomilor din pădure.

Trebue să fi fost un spectacol minunat, să vezi pe cei doi uriaşi, pornind împreună călare la vânătoare.

Or, spre mijlocul iernei anului 1764, frigul se înăspri şi lupii năvăliau la drumul mare, noaptea dădeau târcoale în jurul locuinţelor, urlau la răsăritul şi apusul soarelui şi pustiau grajdurile.

In curând se răspândi un svon. Se vorbea despre un lup enorm,cu blana cenuşie aproape albă, care mâncase doi copii, sfâşiase braţul unei femei, gâtuise toţi câinii de pază din sat şi care intra fără teamă prin ogrăzi, pentru a iscodi pe lângă case. Toţi locuitorii mărturiseau de a-i fi simţit răsuflarea, care făcea să tremure flacăra luminilor.

Teama se răspândi prin ţinut. Nimeni nu mai îndrăznea să iasă din casă la venirea nopţii. Bezna părea stăpânită de chipul acestei bestii.

Fraţii d'Arville hotărîră s'o găsească şi s'o ucidă şi poftiră la vânătoare întreaga nobilime a ţinutului.

A fost în zadar. S'au ostenit degeaba să cutreere pădurea, să răscolească stufişele; nu îl găseau nicăeri. Ucideau lupi, dar nu pe acela. Şi, în fiecare noapte, care urma vânătoarei, animalul, ca pentru a se răzbuna, ataca vre-un drumeţ întârziat, sau sfâşia vre-o vită, mult mai departe de locul unde fusese căutat.

Insfârşit, într'altă noapte pătrunse în cocina de porci a castelului d'Arville, sfâşiind două, din cele mai frumoase exemplare.

Cei doi fraţi, fierbând de mânie, considerară atacul ca o desfidere a monstrului. Luară copoii cei mai voinici, obişnuiţi cu urmărirea animalelor sălbatice şi începură goana după fiară cu sufletul plin de furie.

Din zori până în timpul când soarele colorat în roşiu scobora după pomii, desfrunziţi, străbătură desişurile fără să găsească nimic.

Se înapoiau la pas pe o alee mărginită de mărăcini, amândoi furioşi şi mâhniţi. Ii cuprinse deodată o teamă misterioasă, gândindu-se că încercările de a-l prinde le sunt parcă zădărnicite de şiretenia lupului.

Cel mare spunea:

— Nu este lup obişnuit, animalul ăsta. S'ar zice că judecă ca un om.

Cel mic răspunse.

— Poate ar trebui să rugăm pe vărul nostru, episcopul, sau pe vre-un alt preot să ne binecuvânteze un glonte, rostind cuvintele trebuincioase.

Jean urmă:

— Priveşte, soarele, ce roşu este. Noaptea asta lupul va cauza altă nenorocire. Nu sfârşise de vorbit, când calul lui făcu un salt, iar al lui Francisc începu să svârle din copite.

Dintre ramurile unui stufiş acoperit cu frunze veştede, se ivi un animal mare, cenuşiu, care o rupse la fugă.

Amândoi scoaseră un strigăt de bucurie şi încovoindu-se pe gâturile cailor, îi aruncară înainte cu o mişcare a corpului lor. Galopând nebuneşte, aţâţându-i, înflăcărându-i înebunindu-i cu vocea, gestul şi pintenul, călăreţii păreau că prinsese între pulpele lor animalele greoae, răpindu-le parcă, pentru a sbura cu ele.

Se duceau astfel, ca vântul, culcând desişurile, sărind prăpăstiile, suind coastele, sunând din corn cu toată puterea, pentru a aduna oamenii şi câinii.

Deodată, în cursa aceasta nebună, străbunul meu se isbi cu fruntea de o cracă enormă, care-i sdrobi ţeasta. Căzu mort la pământ, ţeapăn, pe când calul lui îngrozit, înfierbântat, dispărea în umbra ce începuse să învăluie pădurea.

D'Arville cel mare se opri pe loc, sări jos, luă în braţe pe frate-său şi văzu că din rană curgea creerul amestecat cu sânge.

Se aşeză lângă corp, puse pe genunchii lui capul desfigurat şi roşu şi rămase pe loc privind faţa nemişcată a fratelui său.

Puţin câte puţin îl cuprinse frica; o frică ciudată pe care încă nu o cunoscuse, teama de umbră, de singurătate, teama de pădurea pustie şi deasemenea teama de animalul fantastic, care-i ucisese fratele pentru a se răzbuna pe ei.

Intunericul se mărea, pomii trosneau din cuza gerului.

Francisc se ridică tremurând. Simţea că de va rămâne mai multă vreme în locul acela îşi va pierde puterile. Nu se mai auzea nimic, nici lătratul câinilor şi nici sunetul cornului. Cât cuprindea orizontul nevăzut era linişte; liniştea posomorîtă a nopţii îngheţate cuprindea ceva înfricoşetor şi ameninţător.

Apucă cu mâinile lui de uriaş, trupul lui Jean, îl ridică culcându-l pe şea pentru a-l duce la castel.

Mergea la pas, cu mintea zăpăcită, ca şi cum ar fi fost beat, urmărit de scenele întâmplărilor ce trăise.

Deodată, pe poteca întunecoasă trecu o arătare. Era sălbăteciunea. Un fior de spaimă cutremură pe vânător; ceva rece ca o picătură de apă i se prelinse dealungul spatelui. Intocmai ca un călugăr ispitit de diavol, făcu semnul crucei înspăimântat de întoarcerea neaşteptată a temutului vagabond.

Dar privirea îi căzu pe corpul nemişcat din faţa lui şi deodată, trecând dela teamă la furie, tresări cuprins de turbare nestăpânită.

Infipse pintenii în burta calului, pornind în urma lupului.

Calul părea animat de aceeaşi furie. Galopa cu gâtul întins, drept înaintea lui, isbind de pomi şi stânci, capul sau picioarele mortului aşezat de-a curmezişul şelei.

Tocmai când luna apărea deasupra munţilor, animalul şi călăreţul ieşiră din pădure, năpustindu-se într'o vâlcea.

Vâlceau era pietroasă, închisă cu stânci enorme, fără nici o ieşire şi lupul încolţit, se întoarse gata de atac.

Francisc scoase un urlet de bucurie, pe care ecoul îl repetă ca uruitul unui trăsnet. Sări de pe cal cu cuţitul în mână.

Fiara, sbârlită, îl aştepta, gata să se repeadă. Ochii îi străluceau în noapte ca două stele. voinicul vânător, trase jos de pe cal pe fratele său, îl aşeză pe o stâncă şi sprijinindu-i cu câteva pietre capul, care nu mai era decât o pată de sânge, îi strigă în urechi, ca şi cum ar fi vorbit unui surd: „Priveşte Jean, priveşte acum!"

Se asvârli asupra dihaniei simţindu-se în stare să răstoarne munţii şi să sfarme pietre în mâini. Fiara se repezi spre el să-l atace la burtă. Fără să se servească de cuţit ,apucă fiara de gât, strângând-o cu putere, ascultând cum îi încetează bătăile inimei şi răsuflarea în beregată. Râdea nebuneşte, strângând din ce în ce mai mult ţipând într'un delir de bucurie: „Priveşte Jean, priveşte!" Ori ce rezistenţă încetă. Trupul lupului rămase moale. Fiara murise.

Atunci, Francisc îl luă în braţe şi asvârlindu-l în faţa celui mic, repeta desmierdator: Primeşte-i micul meu Jean, primeşte-l, ţi-l dăruesc!"

In urmă puse pe şea cele două cadavre, unul deasupra celuilalt urmându-şi drumul.

Ajunse la castel râzând şi plângând, ca Gargantua la naşterea lui Pantagruel. Scotea ţipete de bucurie povestind moartea dihaniei şi gemea smulgându-şi părul, povestind-o pe a fratelui său.

Multă vreme, după aceea, când vorbea despre cele petrecute în ziua nenorocită, spunea cu lacrămile în ochii.

— „Dacă cel puţin sărmanul Jean m'ar fi văzut cum l-am ucis pe celălalt. Sunt sigur că ar fi murit mulţumit!"

Văduva strămoşului meu, inspiră orfanului groaza de vânătoare. care s'a transmis din tată'n fiu, până la mine.

In româneşte de RALDI

Marele concurs de frumuseţe

organizat de

„Chicago Tribune" şi „Realitatea Ilustrată"

51 de candidate vor pleca pe socoteala organizatorilor, la Expoziţia din Chicago

In anul acesta, cel mai important eveniment mondial va fi desigur deschiderea expoziţiei internaţionale din Chicago, cea mai mare manifestare de acest gen din câte s'au organizat până azi, o expoziţie care urmăreşte să oglindiască întregul progres realizat de omenire într'o sută de ani.

Cel mai mare ziar din lume, „Chicago Tribune", în înţelegere cu organizatorii expoziţiei, au hotărît ca deschiderea expoziţiei, ce va avea loc la 1 Iunie 1933, să fie prezidată de o regină a frumuseţii, şi de curtea ei, formată din cele mai frumoase domnişoare şi doamne de pe glob.

Va fi cel mai grandios concurs de frumuseţe din câte s'au văzut.

In România, spre a asigura reuşita concursului nu se putea încredinţa organizarea lui decât revistei „Realitatea Ilustrată", bine cunoscută peste Ocean, dela concursurile din anii precedenţi.

Concursul „Chicago Tribune—Realitatea Ilustrată" *este caracterizat prin perfecţiunea sistemului de selecţiune şi discreţia sa. El se face prin fotografii, suprimându-se astfel prezentarea stânjenitoare a candidatelor, în faţa juriului. Iar spre a evita ca modestia concurentelor să sufere, fotografiile pentru acest concurs nu trebue să fie numai decât trimise de candidate. Ele pot fi trimise de către prieteni, rude sau cunoscuţi.*

Sunt admise la concurs toate doamnele văduve sau domnişoarele care au trecut de 21 ani. Fotografiile se vor trimite, însoţite de cuponul pe care-l publicăm mai jos, completat cu datele cerute. Inscrierile se pot face pânăla 1 Aprilie a. c. Fotografiile trebuesc să aibe formatul carte poştală şi revista noastră va publica din fotografiile primite, pe acele care sunt mai bune.

De fiecare fotografie publicată, noi vom plăti direct persoanei fotografiate câte 100 lei.

Fotografiile vor fi supuse pentru selecţionare unui juriu din Chicago.

Dela concurs sunt excluse doamnele sau domnişoarele care din frumuseţea lor şi-au făcut profesie.

Notăm că nepublicarea unei fotografii în revista noastră, nu înseamnă că respectiva concurentă a fost respinsă dela concurs. Se poate adică întâmpla să fie aleasă o domnişoară sau doamnă a cărei fotografie n'a fost publicată. La publicarea fotografiei se ţine seamă în primul rând de posibilităţile technice de reproducere.

In momentul în care juriul din Chicago — format din artişti renumiţi — va alege vreo candidată, ni se va anunţa aceasta telegrafic şi noi vom publica rezultatul în revistă.

Se vor alege în total 51 de candidate. Acestea vor pleca în condiţiuni excepţionale, la Chicago, aşa încât să fie acolo cu câteva zile înainte de deschiderea expoziţiei. Tot timpul candidatele vor avea o întreţinere princiară, distracţiuni şi toalete. Dintre cele 51 de candidate, expoziţia din Chicago va alege pe regina expoziţiei şi pe cele două doamne de onoare ale ei.

Candidata care va avea norocul să fie aleasă regina Expoziţiei, va primi un premiu de 5.000 dolari (850.000 lei).

iar cele două doamne de onoare li se vor da:

primei un premiu de 3.000 dolari (500.000 lei)
celei de a doua 2.000 dolari (340.000 lei)

Cu cât trimeteţi mai repede fotografiile la revistă, cu atât e mai bine. Cercetaţi printre cunoştiinţele dv., printre rudele sau prietenele pe care le aveţi, dacă aveţi vreuna care să poată concura. Trimeteţi fotografia ei, la „Realitatea Ilustrată", str. C. Mile 7-9-11 pentru că s'ar putea ca astfel s'o fericiţi !

N.B. — Foto Studio Wells din Bucureşti face fotografii gratuite pentru concurente.

Concurentele din Constanţa ne vor trimite fotografii făcute numai la Foto Păsculescu.

BULETIN DE INSCRIERE PENTRU CONCURSUL „REGINA EXPOZIŢIEI DIN CHICAGO"

Alăturat vă trimit o fotografie pentru concursul de alegere a unei regine şi a curţii ei de onoare, la Expoziţia internaţională din Chicago, şi declar că mă voi supune regulamentelor publicate de dv. Deasemeni, vă acord dreptul de-a publica această fotografie, oriunde veţi crede de cuviinţă.

Numele persoanei din fotografie, este . . . .
. . . . Adresa, str. . . . . No. . .
Oraşul . . . . Vârsta . . . Ocupaţia . . . . .
Culoarea părului (blond, brun, sau roşu). Culoarea ochilor este . . . . Greutatea . . . . Inălţimea . . . .

Trimeasă de . . . .
(Semnătura persoanei care trimite fotografia).

Aviatorii ieşeni, membrii ai soc. sportive, „ARIPI", au organizat un concurs de boburi, săniuţe şi skiuri. Fotografiile noastre înfăţişează plecarea concurenţilor de pe Piaţa Unirii.

Putem trăi fără dragoste

(Urmare din pag. 4-a)

spune că aşa cum mă vezi acum, îmi petrec aproape tot timpul meu liber.

„Poate pentrucă am cunoscut atâta nefericire ca fetiţă. Viaţa a fost faţă de mine foarte sgârcită cu bucuriile, în cursul copilăriei. Pot spune că senzaţia aceasta mi-a fost necunoscută. Dar ce să mă mai pierd în presupuneri? Veselia nu-mi stă în caracter şi asta-i totul".

— *„Acum că ai jucat în „M-me Buterfly" — tragedia unei femei care se sinucide, când bărbatul de care e îndrăgostită o părăseşte, — spune-mi: crezi că o femee modernă ar putea atinge această culme a disperării, într'o asemenea împrejurare? Sunt fetele de astăzi susceptibile de emoţii atât de profunde?"*

— „Nu", mi-a răspuns Sylvia după o scurtă gândire. *„Dragostea nu mai face astăzi eroine.* Nu mai există iubiri ca ale unei Butterfly sau Julieta. Natural, nu pot vorbi decât după propriul meu fel de a vedea şi simţi. Şi eu personal, ştiu că n'aş fi capabilă de aşa ceva.

„Vezi, prea avem multe de făcut şi în situaţia mea se găsesc o mare parte din semenele mele. Trăim doar în secolul technicei, — o viaţă populată de automobile, de radio, cinema, televiziune şi aeroplane, — maşini ce se mişcă cu un ritm îndrăcit în jurul şi deasupra noastră, menţinându-ne nervii într'o stare de continuă încordare şi lăsându-ne foarte puţin timp pentru visare, ceeace împiedeca pasiunile să se desvolte şi să atingă culmile la care ajungeau înainte vreme".

„In viaţa acestei femei, „Butterfly", nu mai exista nimic în afară de acel bărbat. El era pentru ea totul. Primul bărbat şi singurul. Il iubia şi trăia pentru el. Acest om înlocuise totul în viaţa ei, până şi micile zeităţi, cărora obicinuia să se roage. A ajuns chiar să dea jos figurinele, pentru a pune fotografiile lui în locul lor.

„Ei bine, noi nu mai avem astăzi zei de înlocuit.

Butterfly a suferit o mare decepţie. Plecând, omul i-a luat din viaţă *totul*. Iubirea lui devenise pentru ea o obsesie şi înaintea acestei formidabile desamăgiri, moartea a fost singura uşă prin care a putut părăsi camera goală a vieţei.

„Unei femei ca mine însă, i-ar rămânea întotdeauna ceva... Când nefericita Lya de Putty s'a sinucis, gestul ei a avut mai mult decât un motiv. S'a spus că la mijloc fusese o dragoste nenorocită, dar la aceasta se adăogaseră câteva insuccese de carieră şi asta a avut mai cu seamă darul de a-i strecura în suflet disperarea.

„Eu, spre exemplu, aş putea fi astă seară îndrăgostită nebuneşte de un bărbat şi să aflu mâine seară că acest bărbat a dispărut din viaţa mea *pentru totdeauna.*

„In prima clipă m'aş gândi fără îndoială, la sinucidere. Aş nutri acest gând al morţii, un moment, o oră... M'aş apuca chiar să caut cel mai lesnicios mijloc de evadare considerând rând pe rând: otrava, pistolul, hara-kiri-ul sau o săritură de pe vârful sgârie nouri.

„Aş încerca să scriu chiar câteva rânduri lacrimogene de adio. Apoi... apoi, m'aş opri deodată exclamând:

— „Dar nu pot face asta! Nu mă pot sinucide în noaptea aceasta! Am uitat că... am de lucru. Mâine de dimineaţă trebue să mă duc la studio, unde urmează să se turneze scena cea mare. Au fost chemate şi figurantele. Dacă eu nu apar, întreg personalul va avea de suferit — şi nu am acest drept. Sunt mulţi printre aceştia cari şi-ar putea pierde posturile într'o asemenea împrejurare. Filmul a fost realizat în mare parte şi acest gest al meu ar însemna o pierdere formidabilă pentru studio. Doamne, Doamne, astă seară mi-e cu neputinţă să mă sinucid!"

„Şi aşa cum m'aş opri eu asupra unor asemenea considerente, s'ar opri cea mai mare parte din surorile mele de pe întregul glob.

„Iubirea unui bărbat nu mai poate acapara preocupările unei femei sau cel puţin ale unei femei normale, bine echilibrate. In viaţa ei mai sunt încă multe alte lucruri ce-i umplu zilele, absorbind-o cu trup şi suflet: astfel e cariera ei şi grija de a lucra spre satisfacţia celor cu cari colaborează, apoi micile distracţii menite s'o recreeze, familia, prietenii, etc.

„Inaintea fetei moderne se deschid atâtea uşi, încât închiderea uneia din ele nu mai poate fi fatală. Astăzi, nu mai există eroine ale dragostei ci numai femei şi fete îndrăgostite de viaţă".

JAMES GRAY

1) *La Miami, un nebun a tras câteva focuri de revolver asupra d-lui* Roosevelt, *viitorul președinte al Statelor Unite. Gloanțele nu și-au atins ținta. Din nenorocire, au căzut victime atentatului* d. Cermak, *primarul orașului Chicago* 2) *și soția sa, cari au fost grav răniți.* 3) *La Neunkirchen s'a făcut cu deosebită pompă, înmormântarea victimelor recentei catastrofe, despre care vorbim în pag. 25 a acestui număr.* 4) *d.* Fedor Șaliapin, *celebrul cântăreț, va împlini la* 27 Februarie, *vârsta de* 60 *ani.* 5) *La Vatican s'a serbat zilele trecute aniversarea încoronării Papei.*

Bucureșteana martiră
MATER DOLOROSA

„Autorul găsește accente impresionante pentru a descrie pe bucureșteanca-mamă, silită de lipsuri, să nască la „MATERNITATEA” unui dispensar comunal. Și după ce ne arată împrejurările în cari părăsesc acest adăpost civilizat, pornind spre ținte necunoscute, dă și soluții pentru adevărata „ocrotire a mamei și copilului.”

AH, spectacolul celor treizeci de femei dela Maternitatea „Mașina de pâine”, triste, anemice, melancolice, cu privirile pierdute în zare... femei gravide sau lehuze, cele mai multe cu pruncii lor nou născuți la sânii plini de lapte.

Pentru cei cu judecata superficială, sau pentru omul de stat doritor de a avea cât mai mulți viitori apărători ai Patriei — sau pentru teologul doritor de a vedea realizat tot mai mult porunca biblică: *„creșteți și vă înmulțiți”*, — ce spectacol reconfortant șirul de femei de la „Maternitatea” din dispensarul „Mașina de pâine” simbolizând parcă eternul cântec al fecundității umane!

Dar pentru noi, cari după o experiență îndelungată de higienă socială, avem viziunea negrului viitor al tuturor acestor treizeci de exemplare de viitoare martire ale umanității, ce prilej de triste gânduri, de dezolante perspective pentru viitorul lor de chinuitoare prognosticuri sociale și medicale.

Aceste femei se pot mândri și ele cu titlul originii lor: sunt *bucureștence*.

Căci sunt „bucureștence” nu numai femeile și fetele care trec pe bulevardele Capitalei în elegante limusine, sau acelea care, împodobite cu coliere de perle și diamante, strălucesc în lojele teatrelor sau ale Operei; ori acelea care în palate somptuoase, în belșugul gospodăriilor luxoase, se delectează în plăcerile fericitei maternități, în tovărășia copilașilor strălucitori de sănătate, înconjurați de bone, doici și guvernante.

Sunt bucureștence și femeile acestea ale cartierelor sărace din Capitală, care duc azi, în iarnă grea, lipsa unei pâini pentru ele și copiii lor, lipsa unui adăpost încălzit și a unei haine călduroase.

Pe aceste femei, adevărate martire ale unei defectuoase organizări sociale, am avut prilejul să le vedem în ipostaza tristă de *mater dolorosa*.

De sigur că este astăzi multă lume în Capitala României Mari care nu știe că în București există în fiecare clipă sute — dacă nu mii — de femei, de fete tinere — mame, gravide și abandonate fără milă de amanții, de concubinii sau chiar de soții lor legitimi.

Sus: *Aspecte impresionante din Maternitatea comunală.*

Dr. sus: *Micilor născuți li se controlează zilnic greutatea.*

Dr. jos: *Pe gânduri.*

Când citești despre asemenea lucruri afirmate rece, științific, sensibilitatea ta nu vibrează deloc, imaginația ta se arată neputincioasă de a-ți evoca viața tragică a acestor ființe părăsite; dramele care se deapănă necurmat în sufletele lor.

Trebue să vezi personal, cu ochii, cu proprii tăi ochi, mizeria umană sub forma femeei-mamă și abandonată, ca să te cutremuri de această lipsă a oricărui sentiment de solidaritate, de lipsa ori cărei carități, în mediul social în care viețuim!

Și totuși trebue să mărturisim, că în acest infinit ocean al mizeriei și nepăsării, s'au găsit doi oameni care au avut viziunea infernului dantesc al mizeriei noastre sociale și au încercat o ameliorare, o atenuare.

Zicem o *încercare*, fiindcă deși opera lor merită toate laudele, cere însă o completare, o desăvârșire, pe care tot ei vor trebui s'o îndeplinească.

Acești doi binefăcători merită să fie cunoscuți. Sunt d-nii *Dem. Dobrescu*, primarul municipiului, și *Dr. Odăgescu*, creatorii „Maternității” de la dispensarul *„Mașina de pâine”* din Capitală.

Am văzut această „maternitate” și m'a impresionat chipul cum a știut s'o organizeze șeful ei astfel, ca să corespundă idealului unei asistențe a femeei gravide, parturiente și lehuze. Dar mai mult m'au impresionat clientele acestei instituții generoase și larg umanitare. Am întrebat pe câte una din femeile tinere, viitoare mame, și pe acelea care aveau deja la sând pruncii ce născuseră. Le-am întrebat discret asupra soartei existenței lor.

BUCUREȘTEANCA ABANDONATĂ

E cea mai frequentă clientă a dispensarului. Iat-o întinsă în pat, cu pruncul lângă dânsa. Tristă, gânditoare, cu fața palidă și cu ochii înlăcrămați răspunde la întrebările ce-i punem: „A trăit” cu

un muncitor care o iubea. Devenind șomeur și văzând-o gravidă, a părăsit-o. A avut norocul să afle de existența „maternităţii" dela „Mașina de pâne" și a bătut la ușa acestui dispensar. A fost imediat primită, fiind în luna a 7-a a sarcinii, și a născut un băețaș frumos. O altă tânără, într'un pat de alături își povestește și ea viața nenorocită. A fost măritată și a avut doi copii; i-a murit soțul și nevoile vieţii au silit-o să trăiască cu un alt bărbat; și a devenit gravidă... A născut și ea aici, iar ceilalți doi copii sunt în grija... vecinilor. A fost și ea abandonată de concubinul ei.

Și povestea, cu mici variante, e aceiași pentru toate. Tatăl își părăsește progenitura și nici o lege a căutării paternității nu ocrotește pe mamă.

SINGURĂ CU COPILUL EI IN LUME

Dar iată că a venit vremea să părăsească *„Maternitatea"*, căci alte martire cer loc în dispensar. Cu copilul în brațe ea iese din palatul relativ luxos al dispensarului. E un ger cumplit de Februarie și viscolul o biciuește pe ea și pe pruncul ei nou născut, pe mâini și pe față. Incotro să se îndrepte? Spre cine să întindă brațele după un ajutor? Nimeni! Nimeni! Ca și Natura, tot atât de nepăsătoare față de mizeriile ei, e întreaga societate bucureșteană și întreaga noastră legiuire *„de ocrotire a mamei și a copilului"* (ce ironie și ce cruzime!)

Și a pornit-o spre necunoscut... Care va fi soarta ei și a copilului?

PRUNCIGAȘĂ!

De sigur că ați citit nu de mult în ziare, întâmplarea cu copilul mort, găsit într'un coș. Era în trenul care pleca din București spre Brașov. Intr'un vagon de a treia clasă cineva dădu din întâmplare cu piciorul peste un coș acoperit cu frunze, care se răstoarnă și... oroare! Din el căzu afară un copil nou născut, mort. Femeia arestată mărturisi că după ce născuse, la „Maternitate" și fu concediată, a căutat un loc, dar nimeni nu voia s'o primească cu copil și tot umblând fără pâine și fără adăpost, își omorîse copilul, vrând apoi să-l arunce din tren.

1) Alăptarea pruncului. 2) Mititelul a adormit liniștit, după ce și-a supt porția de lapte. 3) Dar nu trece o oră și răcnetele lui se aud din nou. Nici n'a deschis bine ochii și își și cere dreptul la viață. 4) D. dr. Odăgescu directorul institutului, înconjurat de o parte din personalul „Maternității".

Singură cu copilul ei în lume.

ABANDONUL LEGALIZAT IN FRANŢA ŞI PEDEPSIT IN ROMÂNIA

Cele mai multe femei-martire când părăsesc maternităţile şi n'au nici un ajutor de nicăierea îşi leapădă copilul pe stradă. Dacă e prinsă apoi de autorităţi e dată în judecată şi pedepsită. Copilul găsit e ridicat de autorităţi şi dat spre creştere, fie la o *„creşă"* (leagăn), fie în familii. Dar femeea al cărei copil e primit în leagăn e datoare să plătească pentru el, fie că are, fie că... n'are (i se cere să muncească).

In Franţa, femeea care e părăsită şi nu-şi poate creşte copilul, îl lasă la leagăn, fără nici o obligaţie pentru ea. In Rusia se stabileşte paternitatea şi tatăl e obligat a-şi întreţine copilul.

După cum a creat admirabila operă de asistenţă a mamei gravide la dispensarul *„Maşina de pâine"* să mai ia iniţiativa înfiinţării unui *„serviciu social"* pe lângă „Maternitate" care să ia sub ocrotirea lui pe mama şi copilul *după ce părăsesc „Maternitatea"*. Să n'o abandoneze ca pe o epavă inutilă şi dispreţuită. Va fi o operă şi de solidarism social şi de caritate creştină.

DOCTORUL YGREC

Un număr senzaţional

De câteva zile se produce la Barul „Mascotta" un foarte interesant număr de music-hall: The two Jumping-Brothers acompaniaţi de celebrul pianist Ted Brown. In diferite bucăţi pe două sau trei voci, aceştia delectează asistenţa cu variaţia ritmurilor, bogăţia sincopelor antrenante şi veselia foxtrot-urilor în adevăratul „american-style.

După un turneu de mari succese, ale cărui principale etape au fost Viena, Varşovia şi Budapesta aceşti „hot-boys" au venit la noi în ţară pentru un timp limitat. Iată ce ne-au spus între altele aceşti amuzanţi *brothers:*

„Publicul românesc e inteligent şi muzical. Cu toate că jazzul e atât de puţin răspândit în România, el apreciază foarte mult această muzică nouă şi plină de spontaneitate, ceeace ne ocazionează mari succese".

In curând The Jumping-Brothers ne vor părăsi ţara, păşind spre Orient.

Problema căsătoriei

— Câteva scrisori şi răspunsul peţitorului —

Am publicat un articol al colaboratorului nostru d. W., în care d-sa trata problema căsătoriei moderne. O ploaie de scrisori din toată ţara a demonstrat că peţitorul este o necesitate socială. Iar în final, dăm desvăluirea secretului unei peţitorii cinstite, descrisă chiar de cel pus în cauză.

AM publicat într'unul din numerele trecute ale revistei o convorbire cu un peţitor. Trebue să mărturisesc acum, în urma zarvei pe cari a provocat-o interviewul nostru printre cititori, că peţitorul e un personagiu care *există* — există, e adevărat nu în Bucureşti, dar într'unul din marile oraşe ale ţării şi are legături cu toate celelalte mari oraşe din România. Legături cu străinătatea are puţine şi cele câteva căsătorii pe care a isbutit să le încheie la Budapesta şi la Viena, le pune pe socoteala întâmplării şi nu a activităţii lui directe. Insistăm asupra faptului *că există*, din pricină că numeroase persoane s'au îndoit de autenticitatea convorbirii noastre şi au mers până la bănuiala că am iscălit declaraţia peţitorului cu o singură literă şi încă dela sfârşitul alfabetului, literă echivocă: *W*, tocmai ca să nu ne luăm nici o răspundere.

Răspunderea ne-o luăm totdeauna pentru cele scrise, chiar când din grabă nu iscălim deloc — şi statornicind deci existenţa peţitorului cu care am stat de vorbă, regretăm că nu putem publica adresa lui şi nici n'avem încuviinţarea s'o transmitem prin scrisoare particulară.

Numeroşi cititori cari ne-au scris şi ne-au trimis mărci de răspuns, au drept să exclame:

— Atunci dece ai publicat convorbirea cu peţitorul *X*, domnule (sau doamnă) *W ?...*

La care voi răspunde:

— Nu tot ce se publică în această revistă, urmăreşte un scop de publicitate. „Reclamele" propriu-zise nu poartă iscălitură iar articolele cu iscălitură oricât de scurtă, nu sunt niciodată reclamă — ele urmărind doar încântarea cititorului. Nici convorbirea cu peţitorul nostru n'a urmărit un scop de publicitate — deşi am putea (precum reese din numărul important de scrisori primite) să-i mărim destul de mult clientela.

Dimpotrivă: Dacă am fi bănuit că rândurile noastre ar fi trebuit să cadă vreodată sub ochii peţitorului, nici nu le-am fi publicat! E un om prea mult amestecat şi frământat cu realităţile vieţii, ca să mai aibă nevoe de istorisiri şi fabule din ziare, reviste şi cărţi. Nici nu are tmp să citească — şi capul lui e plin de basme adevărate. Dacă s'ar lăsa vreodată de peţit — meserie care-i e foarte dragă — ar putea să scrie câteva romane pasionale şi de moravuri, mult mai interesante decât ale romancierilor de profesie.

Convorbirea dintre noi a avut loc întâmplător; eu nu m'am gândit s'o public, el n'a bănuit că eu voi destăinui părerile lui asupra căsătoriei şi artei de a încheia căsătorii sănătoase, fericite şi trainice. Şi am avut curajul să le public — căci importanţa lor mi s'a evidenţiat numaidecât — tocmai pentrucă eram sigur că el nu le va citit niciodată.

Eram hotărît să las fără niciun răspuns numeroşii amatori de căsătorie, prin intermediul peţitorului nostru — de-aceia am şi tăcut atâtea săptămâni de la apariţia articolului *„Cum să ne căsătorim"*. Dar am primit zilele trecute scrisoarea unei mame, care şi-a semnat numele întreg cu adresă completă, la cari n'am putut rămâne rece. Iată acea scrisoare :

„Domnule Director, citind Realitatea Ilustrată" *No. 313 din 26 Ianuarie, a cărei cititoare sunt, am văzut un articol* „Cum să ne căsătorim" *al unui colaborator al dv. care semnează* W. *şi mi-a sugerat ideea că trebue să fie nu numai sincer, dar şi foarte bun şi delicat. Vă rog comunicaţi-i rugămintea mea, a unei mame, închipuindu-şi că sunt mama d-sale şi dacă cu adevărat există acel peţitor oficial sincer şi cinstit, să binevoiască a-mi trimite adresa sa, căci am fii şi fiice. Sunt prea serioşi şi demni de a se ocupa de aşa ceva, considerând căsătoria ca pe cea din urmă ocupaţie din viaţa omului, lăsată de hazard. Eu ca mamă şi femee bătrână, cu experienţă, nu zic tot aşa şi nici nu aştept apropiata comunicaţie cu planeta Marte, spre a-şi alege tovarăşii de-acolo, cum mă necăjesc ei, ci sunt mai realistă şi rog pe domnul cu articolul a-mi răspunde la cele de mai sus, contând în respectul ce cred că are pentru mame".*

Când vorbeşte o mamă, trebue să tacă toată grădina zoologică a lumii. Şi cine ar putea lăsa rugămintea unei mame fără răspuns?

Cu riscul de a fi desminţit de peţitor în public şi de a primi în particular o scrisoare de corecţie bine meritată, am scris peţitorului toată întâmplarea — şi l-am rugat să mă ierte. Am adăogat în acelaş plic toate scrisorile cititorilor şi cititoarelor, de care se putea folosi, în caz că vroia să mă ierte.

Şi iată răspunsul lui, pe care-l transcriem întocmai:

ETERNA POVESTE

„Iubite W., se spune că ziariștii și romancierii sunt oameni inteligenți — inteligent te crede într'o scrisoare și una din cititoarele „Realității Ilustrate". Dar de mult bănuesc că scriitorii sunt foarte naivi, nu numai din pricină că preferă un copac bine descris, unui copac adevărat, dar și din pricină că socotesc pe ceilalți oameni mai puțin inteligenți decât ei. Cum ți-ai închipuit că stând de vorbă cu dumneata, câteva ore — cu dumneata, scriitor știut de toată lumea, cum sunt știuți în orașele de provincie de toată lumea, agenții „secreți" — nu-mi dam seama că mă vei trăda?... Eram atât de sigur, încât ți-am destăinuit câteva din secretele meseriei mele și starea actuală a pețitului. Iată dece nu sunt supărat pe indiscrețiile dumitale — pe care de-altfel le-am citit cu toată familia mea, în „Realitatea Ilustrată" — și te felicit pentru stil.

Eram sigur că direcția revistei va primi un mare teanc de scrisori și așteptam scrisoarea dumitale, care a venit cu o siguranță astronomică, deși cu o întârziere de două săptămâni, — răstimpul sperieturii dumitale. Eram sigur că ți se va cere adresa mea, că mi se vor oferi clienți din toate colțurile țării, etc. Toate acestea întăresc convingerea mea asupra însemnătății pețitului, asupra necesității lui absolute, *pentru încheerea unei căsătorii fericite și trainice.*

Dar am avut și eu mica mea răsbunare, în după amiază când am stat de vorbă și m'am lăsat — cum se zice pe românește — tras de limbă: Nu ți-am spus secretul *profesiunii mele, acel mic amănunt care face ca apa fiartă să pună în mișcare locomotiva, nu ți-am destăinuit scânteia electrică din scăpărarea căreia pornesc automobilele, se'nalță avioanele — metoda care mi-a îngăduit să practic pețitul mai bine de un sfert de veac. N'am compromis o singură căsătorie, n'am fost înșelat de niciun pretendent sau pretendentă, n'am atras atenția niciunei autorități prea zeloase de moralitatea publică, n'am fost șantajat de niciun polițist, de niciun reporter care ar fi putut abuza oricând de delicateța meseriei mele și am isbutit să mențin în jurul meu, atâția ani, acea liniște, acea seninătate, acel parfum de floare de salcâm, cast și totuș îmbătător, necesar începutului iubirii și căsătoriei. Nu sunt om bogat, e-adevărat — nu pentrucă meseria mea n'ar fi fost bănoasă; a fost și este dimpotrivă, foarte bănoasă. Dar n'am ținut să fiu neapărat om foarte bogat, căci ar fi trebuit să renunț la meseria mea, la care țin prea mult, ca s'o părăsesc. Am călătorit însă în fiecare an în țări depărtate câte o lună-două, am ținut o familie numeroasă, am crescut trei fete și doui băeți, i-am căsătorit și înzestrat și nădăjduesc să las fetei celei mai mari (care-mi seamănă mai mult) salonul și afacerile.*

Și cum să-ți destăinuesc secretul: nu pețesc decât pe acei oameni pe care-i cunosc personal, de mai multă vreme. *Te vei mira că dintr'un cerc fatal restrâns de cunoștințe, am putut face o profesie... Cercul e foarte mare. Fiecare căsătorie nouă pe care am încheiat-o, mi-a lărgit imens cercul cunoștințelor. Acum douăzeci și doi de ani am căsătorit fata unui negustor de lingerie cu un medic; din această căsătorie au rezultat două fete, una de nouăsprezece, cealaltă de cincisprezece ani. Tatăl, medicul, e împotriva pețitului, mama dimpotrivă. Nu știu dacă voi mai apuca s'o mărit pe fata de cincisprezece ani, dar pe fata de nouăsprezece cu siguranță. Fata nu cunoaște încă pe viitorul soț, dar îl cunoaște tatăl fetii, care nici nu bănuește că aci a lucrat mâna mea, cu complicitatea fericită a mamei. Tatăl — pe care l-am însurat eu — e încredințat că-și mărită singur fata. Va afla adevărul în seara logodnei, și vom râde cu toți.*

Iată de ce, iubite W., nu mă pot folosi de adresele pe cari mi le-ai trimis și nici eu nu le pot fi de folos. Faptul că scrisorile au venit din toate colțurile țării, dovedește cât de necesare sunt saloanele de căsătorie. Aș fi bucuros dacă destăinuirile mele ar putea provoca întemeerea unor astfel de saloane, iar dacă vei vroi vreodată să te lași de mania de a scri povești mincinoase și să faci ceva mai serios — apucă-te de meseria mea".

W.

Tony Bulandra pleacă în turneu

După succesul formidabil obținut de „Marchizul de Priola" cu ocazia sărbătoririi celor 30 de ani de teatru ai marelui artist Tony Bulandra, d-sa pleacă acum în turneu în țară.

„Marchizul de Priola" se bucură de o interpretare absolut excepțională, distribuția cuprinzând pe d-nii Tony Bulandra, Al. Finți, etc., pe d-nele Lucia Sturza-Bulandra, Nelly Serian, Elvira Pietreanu, Cella Marion, etc. precum și pe simpaticul comedian Ionel Țăranu, atât de iubit de publicul din țară.

In fiecare oraș s'au format comitete speciale pentru a sărbători pe maestrul Tony Bulandra și pe tovarășa lui de viață și de muncă, marea noastră artistă, d-na Lucia Sturza-Bulandra.

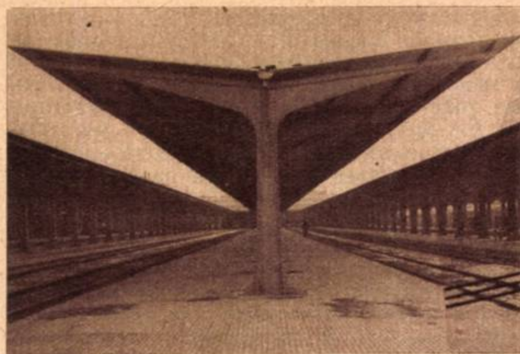
J. S.

„Grand Hotel"

de Vicki Baum

Editura Socec & Co. 320 pagini lei 60

Romanul Grand Hotel *de celebra scriitoare* Vicki Baum, *care a apărut în excelenta traducere a d-lui* F. Aderca, *depășește genul obicinuit al romanului. Felul în care e construită povestirea, caracteristica personagilor și drama în care sunt înlănțuiți, au impresionat atât de puternic, încât filmul extras din roman n'a putut reda decât o parte din viziunea autoarei. Este sensibilitatea specială și lirismul obicinuit al femeilor, pentru a scrie o carte puternică, ruptă din viață, emoționantă și caracteristică pentru moravurile vremei noastre.*

O ZI PRIN Gara DE NORD

Gara: fresca tristeţelor şi a bucuriilor. — Semnalul de apel. — Barometrul economic. — Prăpădul şomajului. Note triste pentru lumea veselă. — Cameloţii.

O clădire monumentală, un furnicar de oameni. un zumzet de stup în plină activitate, trenuri cari intră şi ies p? sub bolţile metalice, iată Gara de Nord.

FĂRĂ îndoială că expresiile de „dute-vino" şi „forfoteală", aparţin lexiconului social al drumului de fer, ele exprimând caracteristici din viaţa gărilor. Intr'adevăr noţiunea *gară* presupune indisolubil şi ideia de mişcare, perpetuă mişcare. Aci toţi oamenii sunt preocupaţi, iar invitaţia *„nu te grăbi aşa că doar nu pierzi trenul"* e mai la locul ei acasă. La gară îl poţi pierde într'adevăr dacă nu ai sosit la timp.

Aci timpul este preţuit, măsurat, drămuit. Aci ora se chiamă legală şi are nici mai mult nici mai puţin decât 3600 secunde; iar pentru acei cari n'o ştiţi, vă rog s'o aflaţi de aci înainte, cum că la ora 12 în fiecare zi se dă aşa numitul semnal circular de apel, sau simplu: „Apelul". Aceasta înseamnă, că înainte cu vreo două-trei minute de ora 12, se întrerupe în toată ţara pe întreaga reţea ceferistă, orice corespondenţă. Este momentul solemn aş putea zice, căruia îi succede transmiterea unui punct şi a patru linii, însoţite de două puncte şi trei linii, sau în limbaj curent ora 12, comunicată şi ea la rândul ei de către serviciul meteorologic.

E interesant poate de imaginat cum la auzul loviturilor „apelului" în clopotele celor 3321 de staţii şi halte, lăsând la o parte cantoanele, zeci de mii de oameni scot aproape simultan ceasornicele şi caută a şi le pune de acord cu ora legală...

Aşadar la ora 11, 42 şi 3... după gară, în tovărăşia d-lui inspector Rădulescu şeful Gării de Nord, care ni s'a pus la dispoziţie cu amabilitatea ce-l caracterizează. pornim să vizităm gara.

Ce spectacol variat, ce caleidescop oferă privirei, peroanele gărilor. Individul se pierde aci în indiferenţa generală. Poate de aceea nu se dă prea multă atenţie, cantităţii enormului număr de oameni masaţi în gări, pentrucă fiecare nu se găseşte decât în trecere, scopul fiind cu totul diferit de cum ar fi cel ce ni l'am propus noi bunăoară: de a nota.

Aşadar elementul caracteristic care stampilează fizionomia călătorului, este graba.

Pe de altă parte fiecare cetăţean va putea verifica o părticică personală în expunerea ce facem, deoarece numai aci la gară se reflectă ceva din eternul omenesc. S'ar zice că sgomotul de ferărie declanşată, descătuşează şi sentimentele oamenilor, cari aci iau denumirea de pasageri.

La gară oamenii plâng mai uşor, mai ales la peroanele de plecare e foarte multă umezeală, lucru firesc dealtfel, pentrucă aci cuvintele de despărţire vremelnică sau mai îndelungată, sunt de rigoare.

Ţăcăniturile aparatelor Morse... Covrigi proaspeţi... „Dimineaţa"...

— „Trenul pleacă spre..."
— „Florico, nu mai plânge că mi se rupe inima..."
— „Ce număr ai hamal?..."
— „Dobitocule, m'ai călcat pe bătătură..."
— „Vezi să nu răceşti, Puiule".

Acesta e peronul de plecare.

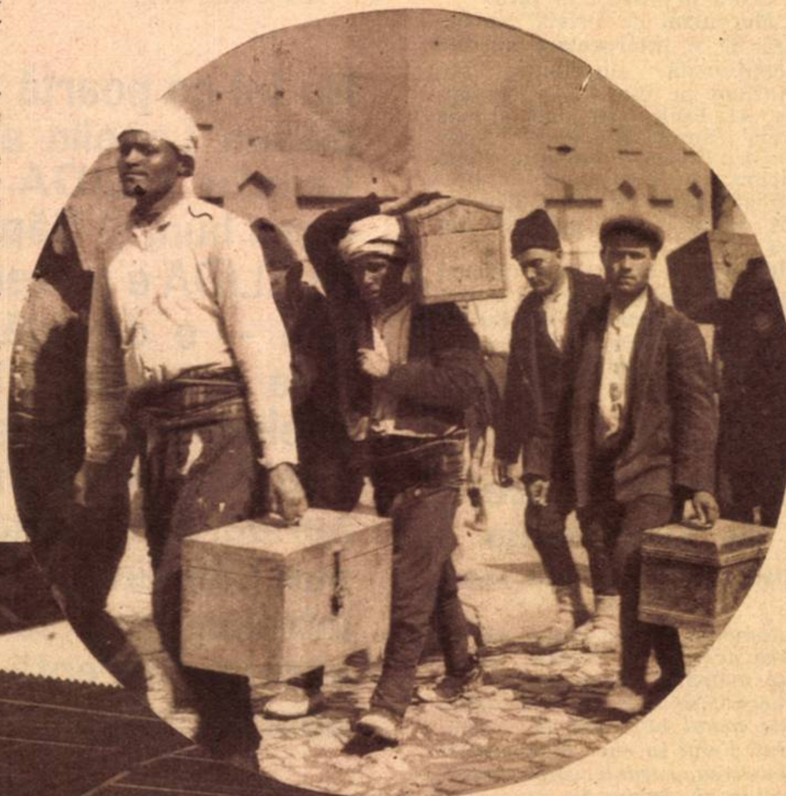
Ce şcoală de moravuri, ce studii de caractere nu se pot face la gară, acest furnal — filtru de vieţi omeneşti, — care desparte, triază, apropie!!

Un exemplu sesisant al acestei vieţi trepidente, îl constitue desigur personalul ceferist, — al căror roşu dela şapcă, indiferent dacă e în sus sau în jos. Ei nu-şi mai aparţin o clipă, întreaga lor atenţie e mobilizată şi îndreptată către un singur ţel: serviciul.

Gara însă, simbol de apogeu al civilizaţiei, cu viaţa ei haotică, are şi ea poezia ei, vraja ei şi nu odată poeţii şi literaţii i-au descris farmecul, dedicându-i stihuri şi imortalizând-o cu elogii de preamărire.

GARA, BAROMETRUL ECONOMIC.

Mizeria crâncenă cuibărită pretutindeni, cu tot fardul scânteetor al toaletelor, nu se oglindeşte nicăeri mai eloquent ca în vitrina gărilor. Spectrul foamei rânjeşte hidos. Lucru întristător, desigur să vezi oameni necăjiţi, pe care trenurile îi revarsă din toate unghiurile ţării. E ceata disperaţilor cari au încrucişat braţele, cari au vândut şi ultima fărâmă de agoniseală şi au pornit cu ultima nădejde spre Capitală.

Sus: *Sosesc recruţii în Capitală.*
Stânga: *Peroanele pustii ale Gării de Nord, în vreme de viscol, când circulaţia trenurilor e întreruptă.*

Este exodul indivizilor flămânzi cari vor îngroşa rândurile şi aşa destul de compacte, ale celor ce au venit înaintea lor.

Drama trăită în sălile de aşteptare e cu adevărat înspăimântătoare. Oamenii aceştia luptă cu vitregia vremurilor, nu cer decât să lucreze şi de lucru nu este. Iată cum gara devine oglinda vie a crizei, care bântue dintr'un capăt la altul al ţării.

COPIII PĂRĂSIŢI MORALMENTE

In sălile de aşteptare ale gărilor, scenele sunt foarte variate...

Cele câteva zeci de trenuri cari pot intra şi ieşi în decursul celor 24 ore în Gara de Nord, reîmprospătează cam din 5 în 5 minute simfonia coloristică şi zumzetul de stup, a sălilor unde pasagerii de diferite naţiuni dau un ton cu totul cosmopolit acestei instituţii.

Dar pe lângă călătorii flotanţi, cari pot fi uşor identificaţi, fie după ţinută, fie după alte indicii se mai constată in sala de aşteptare dela clasa III-a, precum şi în împrejurimile gării, prezenţa a numeroşi copii de diferite vârste, îmbrăcaţi sau mai bine zie desbrăcaţi. Prin nimic ei nu lasă a înţelege, că se găsesc pe punctul de a deveni şi ei călători, sau că s'ar afla la punctul terminus al călătoriei. Sunt copii părăsiţi, a căror vină e numai aceea de a fi venit pe lume fără voia lor — de a fi copiii nimănui. Se hrănesc cu ce pot găsi sau fura. Foamea îi pregăteşte pentru ipostaza de justiţiabili. Ei vor deveni delicuenţii de mai târziu ai poliţiilor.

Dorm în pivniţe, în lăzile de gunoae de prin ogrăzi şi prin şoproane. Problema încălzitului în timpul zilei se pare că este mai uşor de rezolvat. O găsesc gratuit lângă caloriferele Gării de Nord şi a altor instituţiuni publice.

E viaţa reală cu tragediile şi bucuriile ei trecătoare. Şi aceşti botezaţi ai suferinţei roesc în proporţii dezolante pe lângă Gara de Nord.

CAMELOŢII

In toate oraşele, pe bulevardele mai animate, în pieţe dar mai ales în centrele de cale ferată, pe lângă lumea grăbită şi infrigurată, vei constata prezenţa unor indivizi — a căror înfăţişare exterioară îi pune de multe ori în rândul oamenilor cum se cade.

Stau şi privesc. Obiectul atenţiei lor însă nu e ceva de luat în consideraţie.

Sunt în stare să rămână o oră întreagă absenţi, privind nu ştiu ce banalitate; un cărucior care duce bagajele, un pasager oarecare, o locomotivă, un câine, etc. etc.

Dacă ai căuta să-i întrebi cauza atitudinei lor, vei constata că nu sunt în stare să-ţi dea un răspuns mulţumitor. In tot cazul, explicaţia ce-ţi vor da va fi echivocă şi intempestivă.

— „Mă uit şi eu aşa!"

Francezii numesc pe aceşti indivizi *cameloţi* sau *badaud*. Românul le zice foarte plastic: „gură cască".

Expresia este foarte la locul ei, dacă ţinem cont că în atitudinea lor gura rămâne literalmente deschisă.

Câteodată răspunsul lor este tocmai cel mai apropiat de adevăr:

— „Ce să fac? Uite mai casc şi eu gura!

Printre aceştia se ascund pungaşii de buzunare şi hoţii de bagaje. De mult ori răzbate din zumzetul general, câte un strigăt de spaimă. Unui călător oarecare i-a dispărut bagajul sau punga cu bani. Un poliţist, o anchetă sumară, câteva crâmpee de compătimire şi omul iese să-şi cerşească o bucăţică de pâine, sau banii de bilet, spre a se înapoia în satul lui...

Iar gara reintră în normal: ţăcănit de aparate Morse, semnale de clopote, anunţări de plecări, strigătele vânzătorilor ambulanţi, îmbrăţişări emoţionante, iar în sălile de aşteptare acelaş freamăt, aceeaş nesiguranţă...

Gara de Nord...

GEORGE CARABA

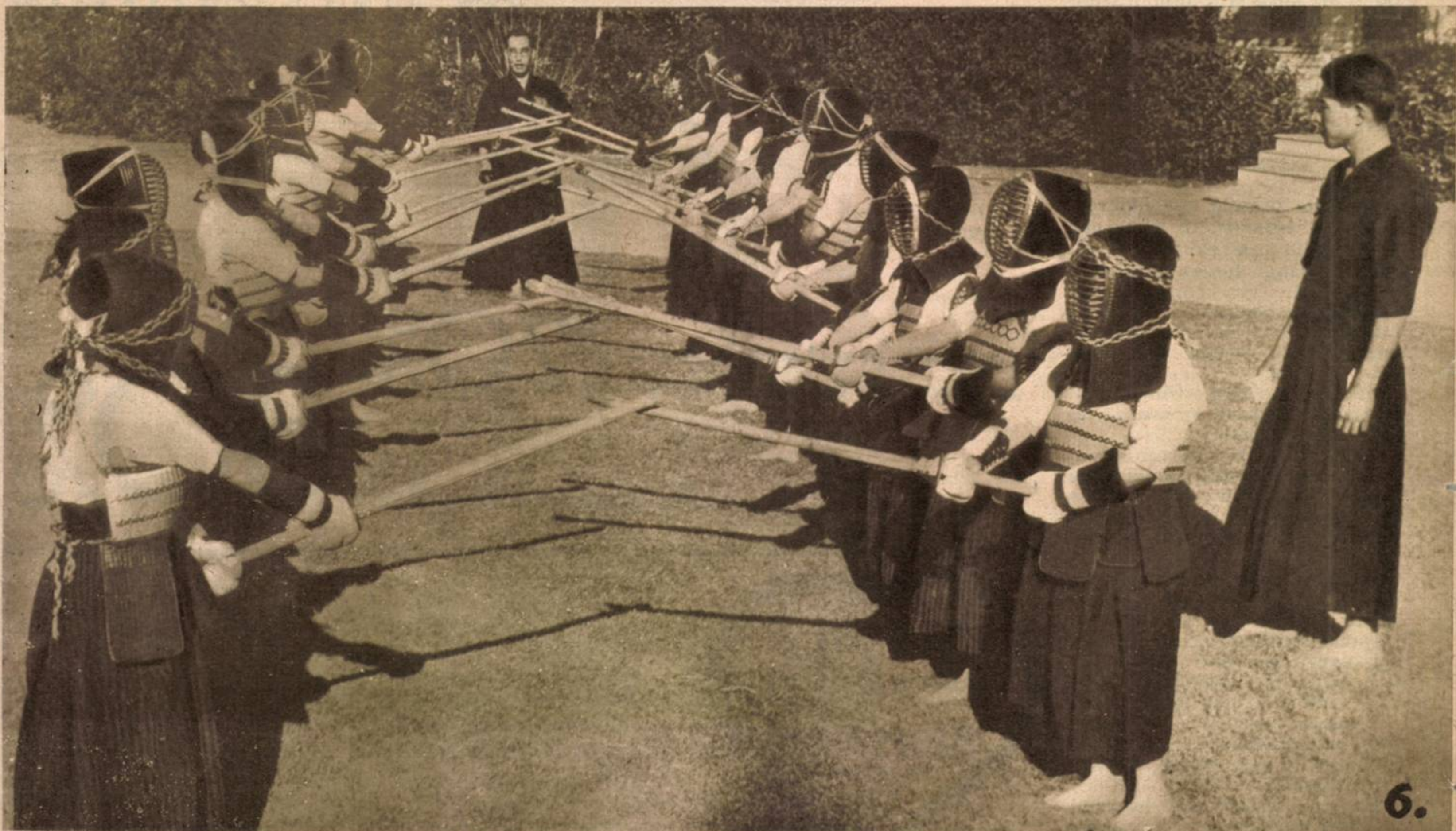

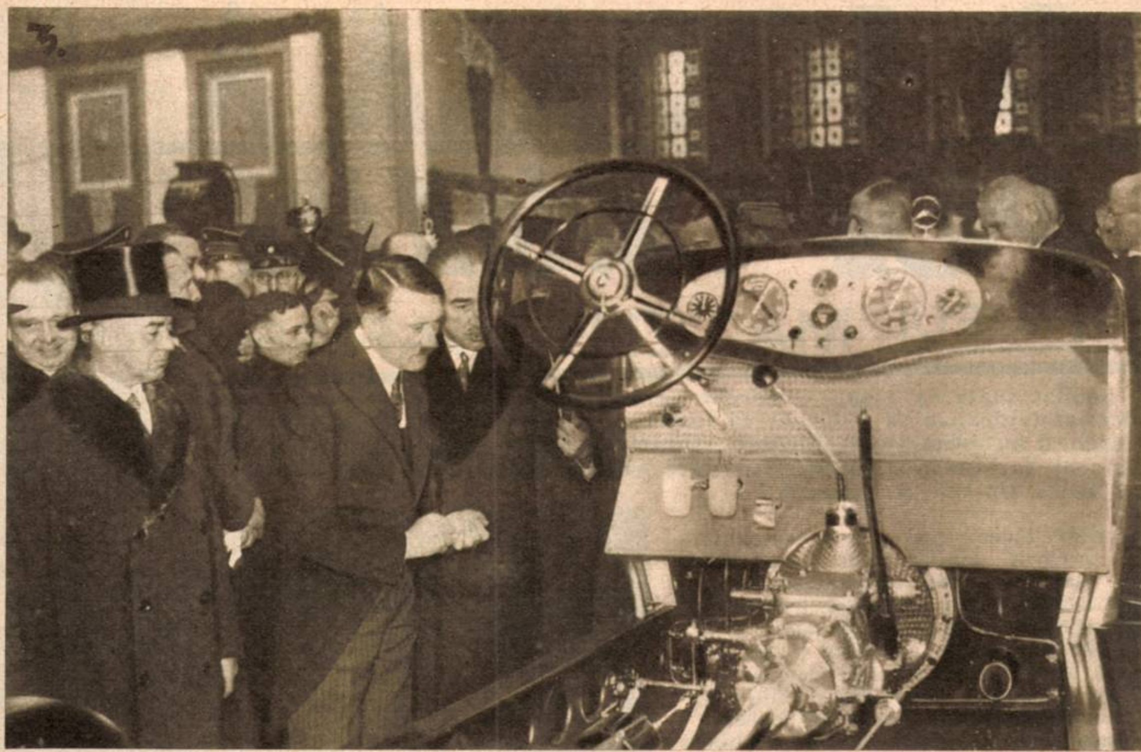
Actualități

1)Supușii maharadjahului din Alwar s'au răsculat și av devastat orașele Govindgarh și Romgarh. In fotografia noastră, un pluton de cavalerie indiană, urmărind pe rebeli. 2) La expoziția de automobile din Berlin, a fost prezentat acest model de mașină cu cufăr fix, asigurat împotriva furtului. 3) Concelarul Germaniei, d. Adolf Hitler, a inaugurat expoziția automobilistică dela Berlin. 4) Campionul olimpic Buster Crabbe, artist de cinema, a intrat zilele trecute într'o cafenea din Hollywood, însoțit de par-

tenerul lui, un leu uriaş. In timp ce vizitatorii fugiau înspăimântaţi, ambii au consumat liniştiţi, câte o porţie de îngheţată. 5) In Londra modernă mai există şi azi obiceiul medieval, ca un paznic să parcurgă ziua şi noaptea străzile în City, anunţând trecerea orelor. El nu mai poartă azi lanternă şi halebardă, ci o livrea şi jobenul de rigoare. 6) Duelul japonez cu beţe de bambus, numit Kendo, a devenit un sport foarte agreeat în Statele-Unite, mai ales printre tinerii japonezi domiciliaţi în America.

7) O fabrică germană de jucării technice dă posibilitatea tinerilor elevi talentaţi, de a construi în atelierele ei, poduri, turnuri, etc. din metal. 8) Fotografia noastră reprezintă un grup de luptători japonezi, cari pisează orezul pentru o budincă uriaşă, ce-o vor oferi primarului Yokohamei.

O ŞCOALĂ A POPORULUI

LICEUL MATEI-BASARAB

Fondat odată cu liceul „Gheorghe Lazăr", liceul „Matei Basarab" s'a evidenţiat totdeauna ca o adevărată şcoală a poporului. Copii de săteni şi de burghezi au primit aci luminile ştiinţei şi dintre ei s'au ridicat mulţi oameni, cari au în obilat viaţa noastră politică şi intelectuală, după cum se va vedea din cele ce urmează.

SUNT tăceri grave, impresionante, a căror amintire te urmăreşte mai apoi vreme îndelungată. O întâmplare m'a dus nu demult la vechiul liceu Matei Basarab.

Pe sălile lungi aşteptam eşirea din clasă a unui domn profesor. Ceeace m'a izbit din primele clipe, a fost liniştea. Servitorul mergea în vârful picioarelor, răspunzând în şoaptă la ordine şi chiar vocea d-lui director devenia domoală, voalată.

In totul se citia respectul pentru ceeace se petrece dincolo de uşă şi ziduri, în sălile vaste de studii, pline de lumină.

Am socotit ca o împrospătare a sufletului, intrarea în viaţa acestui liceu, căci rolul jucat de el în istoria învăţământului românesc, nu poate fi trecut cu vederea. Dascăli distinşi au predat aci învăţătura. S'a sfârşit de mult cu educaţia idealistă, trecându-se la lecţiile care urmăresc cultura generală, pe baza adevărurilor ştiinţifice.

Fondat odată cu gimnaziul Gh. Lazăr, în 1860, deci în epoca de prefacere a burgheziei noastre, şi-a început cursurile la biserica Sf. Apostoli, în chiliile călugăreşti. Viaţa era organizată în şcoală ca şi în societate, fiind dominată de atmosfera patriarhală. Nu erau cărţi, nu era material didactic, însă la lumina lămpilor de petrol şi câteodată numai la lumina lunei elevii se străduiau pentru a face faţă exigenţelor profesorilor, cari fără programe analitice şi fără controlul care de multe ori încurcă, îşi făceau datoria călăuziţi numai de cultivarea tinerelor odrasle. Urmăriau astfel binele patriei.

Era atâta încredere între catedră şi pupitre, încât atmosfera şcoalei atrăgea tineretul. Acest mod de educaţie a dăinuit totdeauna în acest liceu transformându-se în tradiţie. Se urmăreşte şi astăzi de actualul director, d. Constantinescu, conducerea elevilor de o mână de fier, îmbrăcată însă în mănuşi de catifea. Această mână îndreaptă dar nu strânge şi nu diformează.

Să revenim însă la trecut. Pe întâia foaie a primei condice de prezenţă — rămăşiţă îngălbenită de vreme, citim nu fără umbră de emoţie, numele profesorilor de atunci: B. Şiaicariu, Andrei Nestor, I. Badinescu, A. Pop, N. Capşa.

Nevoi grabnice cer după patru ani transformarea institutului în liceu, devenind astfel al douilea liceu din ţară. Profesorii Irimia Circa, Francudi, Limburg, P. Robin, Gh. Râureanu, îi fac faima.

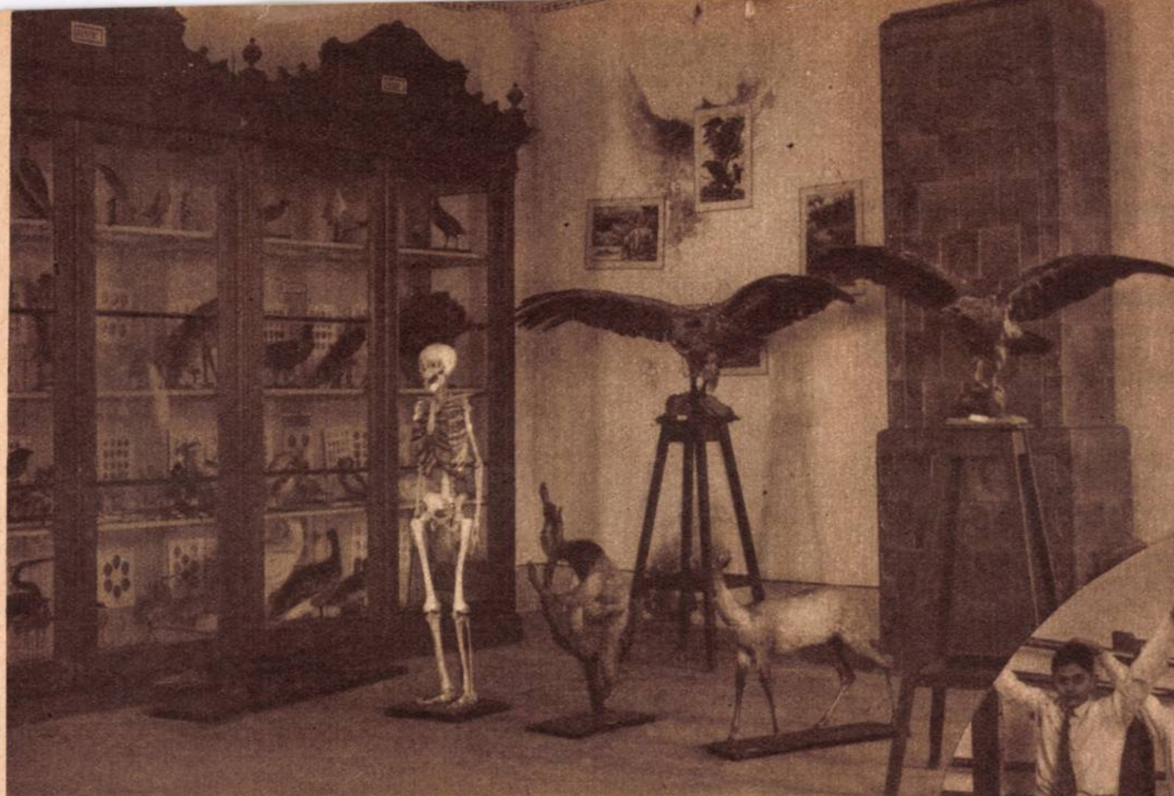
Internatul îl aveau pe calea Rahovei, acolo unde este astăzi Primăria de Albastru şi peste câtva timp şcoala se mută din chiliile mânăstireşti într'un local dărăpănat. Abia în 1884, sub ministeriatul lui D. A. Sturza, secretar general fiind Spiru Haret, se statorniceşte definitiv în locul unde se află şi astăzi. Dintr'o fotografie veche îmi apare clădirea impunătoare pentru acea vreme a liceului. Elevii avură curând săli spaţioase, higienice, cu confort pedagogic, instalaţiuni importante de material didactic, aşa încât în dimineţile de Duminecă, se reuniau în laboratoare elevii a trei şcoli, pentru a asista la experienţele de fizico-chimie, sub conducerea profesorului C. Şouţu. La o asemenea şedinţă a asistat şi profesorul principelui Ferdinand Frangot Tamme, care a rămas încântat de activitatea ştiinţifică pe care a văzut-o.

Se înţelege că elevii, — în majoritate fii de ţărani — se simţiau mai la largul lor în vechile localuri, decât în cel nou.

Directorul de atunci, G. Dem. Teodorescu fără a părăsi tradiţia, a introdus ordinea şi punctualitatea în viaţa lor. Aceşti elevi de origine rurală, găsiau singura desfătare în preumblările în corpo-

Dreapta sus: *Noua clădire a liceului „Matei Basarab", neterminată încă;* dr. mijloc: *directorul liceului, d. D. Constantinescu, în biroul d-sale;* jos: *corpul profesoral al liceului, fotografiat în cancelarie, special pentru „Realitatea Ilustrată".*

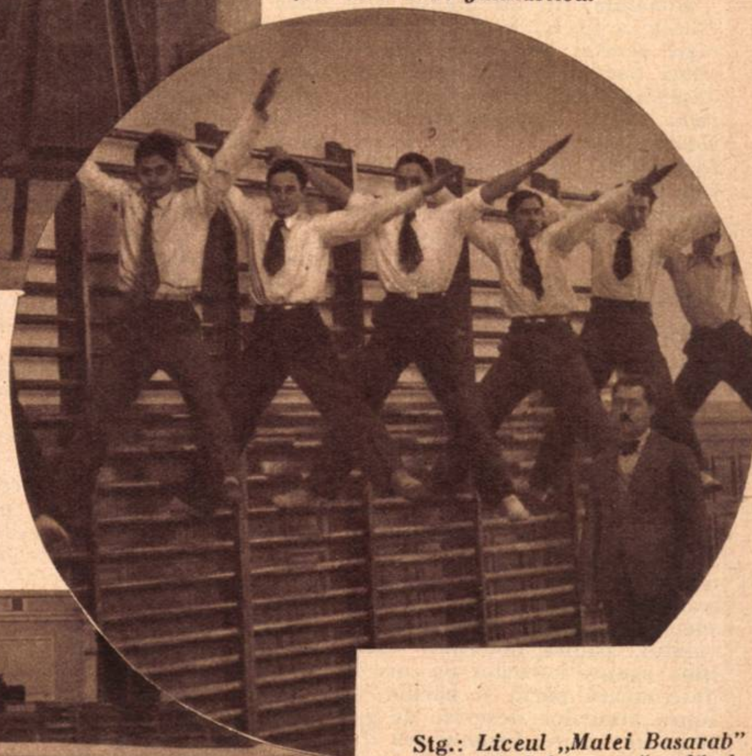
nă a comitetului şcolar în frunte cu actualul director. Taxele sunt aci legale, totuş s'au putut face schimbări mari, cu toată greutatea vremurilor.

Dorinţa cea mai mare — ne spune d. director, — este terminarea lucrărilor de amenajare a localului şi mărirea numărului bursierilor, pe contul comitetului şcolar. Ministerul va trebui numai să mute biurourile Inspectoratului învăţământului secundar, care se află în clădirea noastră, pentru a se putea mări internatul.

O atmosferă largă domneşte la li-

Stg.: *Muzeul de stiinţe naturale;*

jos: *In ora de gimnastică.*

re, pe dealul Filaretului, ocupat numai de vii şi livezi, în lunca pe care acum se află Parcul Carol şi prin pajiştile dimprejurul Moşilor şi Oborului. La „Matei" au învăţat oameni cari au făcut faimă ştiinţelor şi literelor româneşti: Anghel Demetrescu, dr. Anibal Teohari, Tzigara Samurcaş, dr. Levaditi, Tutuc, poetul D. Nanu, St. O. Iosif, etc.

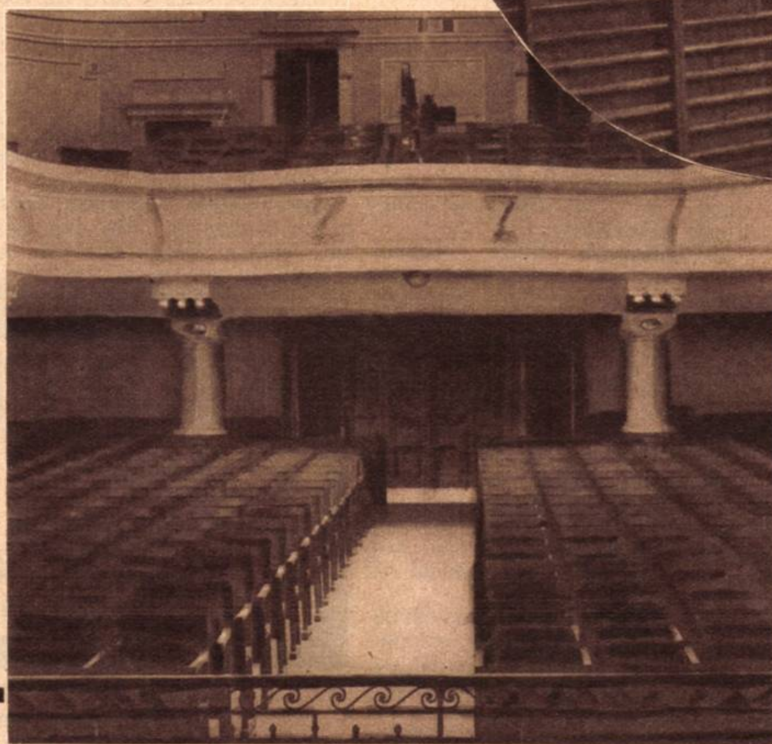
Şiragul de nume început ar putea continua pe coloane lungi, dar însărcinarea aceasta o lăsăm în grija istoriografului instituţiei.

Directorul liceului, d. D. Constantinescu şi-a luat această însărcinare şi nimeni altul n'ar putea duce la un mai bun sfârşit lucrarea ca domnia-sa. Sunt patru decenii decând nu s'a despărţit de liceul Matei Basarab. El i-a fost în viaţă ca o a doua casă. Elev în 1884, suplinitor după aceea, profesor apoi şi astăzi director. L-am găsit lucrând în cancelarie.

Mi-a pus la îndemână caete vechi cu nume de profesori şi elevi trecuţi din lumea aceasta, dar a căror activitate a lăsat în urmă o dâră luminoasă. M'a întovărăşit apoi prin localul liceului. Pretutindeni curăţenie şi ordine desăvârsită. Noui transformări răsar la fiecare pas. O sală modernă de gimnastică, o sală de festivităţi, aidoma unei săli de spectacol, un cabinet medical în care elevul are fişa lui.

In fiecare dimineaţă între orele 8—10, doctorul e în permanenţă la şcoală. Instalaţia de băi va fi gata în curând, având acces aci şi elevii externi.

Toate îmbunătăţirile sunt datorite muncei pline de râv-

Stg.: *Liceul „Matei Basarab" are cea mai frumoasă sală de festivităţi, în care se dau reprezentaţi şi se ţin conferinţe.*

ceul Matei Basarab. Intotdeauna a existat între profesori şi elevi o apropiere ca dela părinte la fiu şi aceasta se vede din faptul că diferitele societăţi au fost întotdeauna încurajate şi conduse de profesori. O astfel de societate care s'a distins, a fost cea condusă de d. profesor C. Banu, în 1899—1902. Ea organiza serate muzicală şi dramatice, în săli publice, ca Ateneul Român, Teatrul Liric, Liedertafel, etc. La aceste serbări s'au relevat elevii de atunci: Alex. Mihalescu, Petre Locusteanu, De Sylva şi alţii.

Elevii au şi astăzi societăţi literare şi artistice.

Nu li s'a permis însă de către d. director de a scoate o revistă literară — căci spune domnia-sa — dacă se deprind de timpuriu cu mânuirea condeiului, cei nechemaţi se desbară greu.

Liceul are şi grupuri de Cruce roşie, din cotizaţiile cărora se poartă grija elevilor săraci. Aceştia mai sunt ajutaţi şi din fondurile comitetului şcolar, cu îmbrăcăminte, încălţăminte şi cărţi, cu suma de circa 200.000 lei anual. La conducerea acestui important liceu, d. director D. Constantinescu este ajutat de d. prof. de matematici Stoenescu şi un grup distins de profesori, dintre cari notăm pe d-nii Perpessicius, N. Pandele, Enache Ionescu, etc. M. N.

Jos: *Elevii urmărind cu atenţiune o lecţie.*

SCULPTAȚI-VĂ FIGURA!

Dăm mai jos câteva sfaturi practice pentru îngrijirea frumuseții. E vorba de simetria feței, care joacă un rol important în complexul farmecului feminin.

Știți că vă puteți sculpta figura? Bineînțeles, nu cu dalta și cu ciocanul, ci cu ajutorul mâinilor și al periei de cap.

Jumătate din fascinanta frumusețe a Gretei Garbo se datorește acestei sculpturi faciale, adică purului contur al figurei, desemnat atât de linia maxilarelor, cât și de aceia a părului. Norma Shearer și Joan Crawford și-au creat o nouă frumusețe din clipa când au învățat să-și accentueze expresivitatea prin evidențierea ovalului și a coafurei.

In efortul de a ne face cât mai frumoase, multe din noi se concentrează asupra tenului care e un punct foarte important în frumusețea unei figuri — în această privință nu încape nici o îndoială — dar nu trebue să vă scape din vedere aportul de grație pe care-l face un oval pur, bine modelat.

Aceasta e frumusețea pe care o vede sculptorul.. Lucrând în lut sau în marmura dură, el n'are posibilitatea de a reda trandafiriul cald al tenului, dar speculează asupra frumuseții ovalului, asupra netezimii obrajilor, asupra curbelor pe care le desemnează părul și bărbia, asupra arcurilor descrise de gură și de orbite. Frumusețea dv. poate câștiga mult dacă învățați să vă puneți în valoare toate aceste părți ale figurei.

Se impune în primul rând să vă studiați bine forma feței. Așezați-vă înaintea unei oglinzi și periați-vă părul spre spate, pentru a vă face o idee exactă asupra conturului.

Un oval pur, este considerat un standard clasic de frumusețe feminină. Dacă figura vă e astfel formată — fără reliefări în jurul maxilarelor, care să strice linia, și fără chelii în unghiul tâmplelor, puteți purta părul dat spre spate, pentru a evidenția linia pură și simetrică a ovalului dv.

O figură în formă de inimă este o trăsătură de frumusețe la o femee, și această formă e realizată de părul abundent crescut pe frunte, descriind un arc larg deasupra sprâncenelor, în opoziție cu o bărbie aproape ascuțită; îngustă în dreptul maxilarelor, această figură se lărgește puțin în pomeți, luând conturul unei inimi. In cazul că zeii v'au dăruit cu o asemenea însușire, puteți purta și dv. părul periat spre spate, pentru a evidenția picanteria unui astfel de contur. E unul din avantagiile dv., — speculați-l deci.

Dar cele mai multe dintre noi văd, privindu-se în oglindă, o formă neregulată. Părul crește în dezordine pe tâmple, dințând ovalul, ori pomeții sînt prea puțin desvoltați făcând să facă fața unghiulară la maxilare, etc. Colțurile gurii cad în jos, ca niște paranteze, stricând armonia curbei dintre bărbie și ureche. Obrajii scofâlciți sau pomeții prea proeminenți, aduc devieri în ovalul figurei. Un sul de grăsime sub bărbie îngreuiază linia tocmai într'un punct de unde ar trebui să se avânte în sus, într'o curbă delicată.

Ce e de făcut?

Manevrați cu părul în așa fel, încât să vă corectați defectele conturului facial. Dacă fruntea vă e lată — făcând figura să pară prea lungă pentru înălțimea sa, — purtați breton sau un colț, pentru a ascunde adevărata linie a părului. Dacă colțurile tâmplelor prezintă mici chelii, purtați în partea rămasă goală un accrochecoeur, pentru ca linia frunții să prezinte o ușoară arcuire.

Dacă pomeții vă sunt tare depărtați unul de altul, purtați părul drept dealungul obrajilor, ondulându-l sub nivelul acestor pomeți. Această evazare în partea inferioară a coafurei va va lăți figura în regiunea bărbiei și a maxilarelor, ceeace va avea darul de a echilibra proeminența pomeților.

Pieptănătura Gretei Garbo, plată dealungul pomeților, cari sunt foarte accentuați, dar bogat ondulată subt urechi — pentru a spori în lățime linia bărbiei și maxilarelor, foarte puțin desvoltate — este un cadru ideal pentru figura ei.

După treizeci de ani, cele mai multe figuri încep să ia proporții la fălci. Dacă observați o asemenea tendință, purtați părul tăiat scurt și plat. evitând pieptănătura sirenei suedeze, care n'ar face decât să vă accentueze defectul.

Dar în afară de modificările pe care le putem aduce cu ajutorul coafurei, ni se impune un tratament al mușchilor, pentru a asigura o relativă puritate ovalului. Masați-vă și modelațivă obrajii, începând dela bărbie în sus. Puneți-vă degetele cele mari sub oasele maxilarelor, de fiecare parte a bărbiei și apăsați cu putere, ținând arătătorul și mijlociul dealungul obrajilor, spre urechi. Masați cu putere pentru a face să dispară grăsimea ce îngreuiază linia în aceste puncte. Loviți-vă apoi cu dosul mânei sub bărbie, pentru a reduce pernița de carne ce se formează de obicei acî.

Cel mai bun colaborator al Joanei Harlow, este frizerul.

Curba pe care o descrie fruntea spre nas, este un detaliu de mare importanță, în această operă de cizelare a figurei. Pensați perișorii ce cresc rătăciți între sprâncene, masând locul cu cold-cream în fiecare seară și feriți-vă de a vă încrunta, pentru a nu căpăta riduri.

Sprâncenele definesc conturul orbitelor și dau expresivitate figurei. Dacă acestea sunt destul de groase pentru a umbri orbitele, ele au darul de a face ochii să pară mai adânci și le veți pensa deci doar atât cât trebue pentru a le asigura o linie bine definită.

Toate aceste încercări de armonizare și cizelare, combinate cu un fard de aplicare rațională, pot face dintr'o femee drăguță, o femee frumoasă și dintr'o femee frumoasă, o femee încântătoare.

DOROTHEA

MANE, TEKEL, FARES!

Dăm mai jos continuarea senzaţionalei aventuri criminalistice ale celebrului Ashton Wolfe. Formula „Cherchez la femme" a dat şi aci deslegarea enigmei. Deducţiile şefului siguranţei parisiene sunt uimitoare, prin logica lor... Şi cazul e absolut autentic...

IN vreme ce Bertillon continua cu examinarea cadavrului, eu mă urcai pe acoperiş, lăsându-mă de acolo pe balconul dela biroul lui Haudain, şi luai pe gelatină amprentele unui picior gol, de o formă atât de bizară, încât în urmă, am ezitat o vreme să le arăt şefului meu. Credeam că n'aveau nici o legătură cu cazul nostru şi că fuseseră lăsate de vreun animal, deşi nu prea înţelegeam cum ar fi putut ajunge un animal atât de mare pe acoperiş. In după amiaza acelei zile, când mă hotării însfârşit să-i arăt lui Bertilon amprentele, acesta le privi timp de câteva minute, fără un cuvânt — cu figura pietrificată parcă; apoi se îndreptă tot tăcut către un dulap plin cu tot felul de forme imprimate în plastru, de care apropie placa mea de gelatină.

— „Am văzut multe ciudăţenii în cariera mea, — cum a fost spre exemplu laba cu şase degete a Profesorului Lamarra, — dar acest picior nici nu e măcar omenesc. Amprenta pe care ai scos-o d-ta e până la cel mai mic detaliu aceea a unei maimuţe. Urme de degete n'ai găsit?

Făcând din cap un semn afirmativ, am întins pe masă fotografia mărită a unei amprente digitale.

— „Doar una. Am ezitat să vă arăt vreuna din acestea. E tot ce am întâlnit mai bizar în întreaga mea carieră. Aceste linii curbe sunt cu siguranţă urmele unui deget de antropoid".

— „Un antropoid care scrie la maşină!" strigă Bertillon ironic. „Priveşte numai acest raport scris la maşină, ce expune întreagă activitate a mortului şi orgiile-i nocturne. Al dracului să fiu dacă mi-ar plăcea să-mi văd fiecare din intimităţi cunoscute şi analizate astfel. Haudain, ce-i drept — nu era o uşă de biserică: hrăpăreţ şi nemilos în afaceri, iar în viaţă, un mare afemeiat. Pedeapsa se cuvenea însă să-i vină din partea concurenţilor săi, iar în ce priveşte cariera-i amoroasă, nu s'a gândit niciodată să seducă o fată. Cele mai multe din cuceririle sale se datorau atracţiei pe care o exercita averea sa.

Dacă analizezi puţin, acţiunile lui nu erau necinstite, pe când individul care l-a ucis, a lovit din întuneric, fără a-i lăsa vreo posibilitate de apărare. Asasinul e deci de o mie de ori mai ticălos decât oamenii, ale căror morţi încearcă să le justifice cu biografiile sale.

„Dar orice ar fi, om, maimuţă sau diavol, îl voiu înfrânge şi ghilotina va pune capăt acestei abominabile cariere. Apropos, ai observat ceva ciudat? Tendinţa de reîntoarcere la maimuţă este caracteristică la un anumit tip de asasini maniaci.

„In orice caz, punctul de pornire al cercetărilor noastre, este să determinăm mai întâiu cum îşi alege monstrul victimile. Dacă ar poseda cea mai perfectă organizaţie de spionaj, oamenii săi nu pot veghia într'una asupra tuturor păcătoşilor din lume.

„Apoi, trebue să clarificăm povestea portretului despre care Haudain spune că-i semăna perfect, deşi fusese despuiat de tot ceeace figura sa avea bun şi i se exageraseră duritâţile. Iţi aminteşti fără îndoială de extraordinara metodă de analiză imaginată de Profesorul Gongales, perfecţionată şi întrebuinţată mai apoi de Hanoi Shan, prin care portretul se taie în două şi fiecare din părţi e duplicată reunindu-se apoi cele două jumătăţi drepte, pentru a forma o figură şi cele două jumătăţi din stânga pentru a forma o alta. S'a descoperit atunci că partea dreaptă a unei figuri umane revelează răutatea latentă a individului. Să se fi servit acest dement de un asemenea procedeu"?

Bertillon căzu pe gânduri. După o bucată de vreme se ridică din fotoliu.

„Dă-mi o listă a victimelor pe care ştim că le-a făcut până acum... A, iat-o: Mendoza, un bogat plantator de cafea din America de Sud, care-şi tortura în secret sclavii. Episcopul Fortier — viciul său erau fetele tinere şi inocente; D-rul Tomasso, care prelungia la infinit tratamentul bolnavilor săi bogaţi, pentru a le stoarce cât mai mulţi bani. Hmmm. Lista nu-i tocmai frumoasă. Ultimul este deocamdată Haudain, care trăia numai pentru femei, şi care dacă nu era chiar prea cumsecade, era cel puţin uman. Presupun că mai toţi oamenii bogaţi au un capitol negru în vieţile lor. Banul şi puterea sunt o formidabilă tentaţie... Ia stai..."

Deodată, şeful meu lovi cu atâta violenţă în masă, încât sării în picioare speriat.

— „Femeile, desigur că femeile... Cum de nu m'am gândit mai de mult la asta? Ele au fost creeate pentru a da în gât pe criminali!"

— „Ce-i cu d-ta, te simţi rău?" strigai eu.

— „Rău? Nu! Pune-ţi la punct ce ai mai urgent, ia-ţi pălăria şi paltonul şi aşteaptă-mă peste două ore pe scara principală".

Au fost cele mai lungi ore din câte am pomenit. De lucru nu m'am mai putut apuca şi imediat ce văzui că sosise timpul întâlnirii, lăsai totul şi pornii grăbit, străbătând labirintul de pasagerii ce legau laboratoarele noastre cu palatul prefecturei, pentru a ajunge mai repede la intrarea principală. O maşină elegantă care era a prefectului de poliţie trăsese la scară. La volan se afla un şofeur în livrea, iar înăuntru, trântiţi confortabil pe perne, stau Bertillon şi inspectorul Rousseau.

In vreme ce deschideam uşa, un sgomot de paşi mărunţi şi uşori, însoţit de foşnete de mătase, mă făcu să întorc capul şi să mă dau într'o parte, tăcut şi mirat pentru a face loc unei femei extrem de drăguţe, al cărei păr de un auriu roşcat, strălucea ca o flacără jucăuşă pe mantoul de mătase albastră.

— „Desigur c'o cunoşti pe Seniorita Ximenes?" mi se adresă şeful meu în timp ce fascinanta dansatoare dela cabaretul Marigny lua loc lângă mine.

— „Seniorita pozează tocmai acum pentru faimosul pictor Campo del Monte" adaugă Bertillon, pe când maşina pornia. „Şi a avut amabilitatea de a mă lăsa să văd portretul. In trecere vom mai lua o altă frumuseţe reputată, d-şoara Milanesi, contralta, care, am aflat tocmai că era ultima cucerire a lui Haudain. Da, după cum vezi am făcut multe, dar n'a fost greu. El nu făcea un secret din... hm... flirturile sale. E totuş interesant de notat, că pictorul Del Monte era îndrăgostit nebuneşte de d-şoara Milanesi, încă de pe vremea când i-a pozat. S'ar părea deci că acţiunea de exterminare a cetăţenilor imorali n'aveau întotdeauna motive atât de pure şi de ideale, cum se încearcă a ne face să credem".

„Ai încremenit de uimire — ai dreptate, e surprinzător. N'aş putea să-ţi explic drumurile sinuoase şi subtile pe care le-a parcurs subconştientul meu, până m'a adus la identificarea fiorosului asasin cu faimosul pictor. Tablouri! Portrete! Mi-am amintit deodată că portretul episcopului Fortier fusese expus la salon în toamna trecută şi că fusese executat de Del Monte. Ca un fulger pe un cer întunecat s'a adăugat apoi amintirea, că tot Del Monte făcuse şi lui Haudain un portret, nu tocmai de mult...

— „Şi scumpului meu Juan Mendoza, care ar fi fost astăzi bărbatul meu", se amestecă femea cu o lucire de ură în ochi, adăugând: „drept e că Mendoza se purta cam aspru cu sclavii de pe plantaţiile sale, dar trebuia să fie astfel.

— „Jurnalul socialist „Libertad" scria că fiecare pesos din averea lui Mendoza costase viaţa unui sclav" comentă Bertillon pe gânduri, „şi pentru că veni vorba de indieni, nu se spune oare că Del Monte are sânge indian în vinele sale?"

— „Mama sa era originală din Brazilia, după câte am auzit".

— „Exact! Dacă-mi amintesc bine, Don Juan Mendoza a fost găsit mort în pavilionul de vânătoare din Pirinei, împuşcat cu propria-i puşcă, nu-i aşa? Detaliile acestei afaceri nu le prea cunosc".

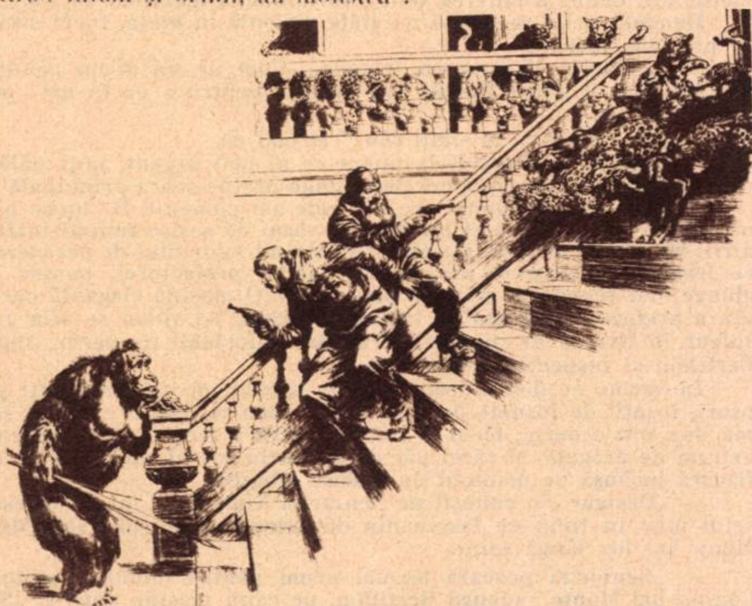
— „Da împuşcat, dar nu micile alice de plumb l-au ucis, ci ceva mai misterios. Un produs de magie neagră, cred. La picioarele lui zăceau doi câini cu gâturile sfâşiate şi cu vinele golite de sânge, ca şi ale lui Juan, de parcă un vampir"... la aceste cuvinte, femeia îşi acoperi faţa cu mâinile-i tremurânde.

— „Ah, asta n'am ştiut-o" întâmpină şeful meu cu vioiciune. „Vampirism şi magie neagră? Mai era şi altceva?"

— „Da. Un document plin cu cele mai infame minciuni despre cruzimea lui Juan faţă de sclavii săi — prins de haina lui, iar în portretul său, care împodobia iatacul bătrânei doamne Mendoza, s'a găsit un cuţit înfipt în dreptul inimei". Figura femeii pălia pe măsură ce vorbia.

„Mama lui a înebunit, nu-i aşa? Se spunea că de durere".

— „Nu", se auzi răspunsul în şoaptă. „de teamă şi oroare din cauza unei groaznice şi inexplicabile modificări în portretul lui Juan. Bătrâna a crezut că era un semn supranatural şi convingerea aceasta a făcut-o să-şi piardă minţile. Eu însă, sunt sigură că mâna care a înfipt stiletul în portret a făcut şi această ispravă — cu multă artă: o trăsătură de penel ici o altă colo, şi fără a-i se distruge asemănarea, frumosul meu Juan devenise un bătrân infam şi oribil, un monstru".

.....dintr'o parte ne atacau fiarele, iar din josul scării, uriaşa maimuţă se pregătea să ne împroaşte cu acele-i veninoase, suflate prin tubul de metal.

Inima-mi sări la aceste cuvinte, şi uitându-mă la Bertillon, văzui că se silia să-şi ascundă emoţia.

— „Asta ne îndreptăţeşte să cerem imediat un mandat de arestare" îmi zise el şi apropiând de gură un tub acustic, dădu noui ordine şofeurului, care întoarse imediat la curbă şi-şi mări viteza.

Bertillon coborî la palatul justiţiei şi reveni după câteva minute.

— „I-am telefonat lui Dufresne să trimită un pluton de poliţişti pentru a înconjura casa pictorului" zise Bertillon după ce-şi reluă locul. „Cu aceştia vor mai veni inspectorul Louys şi Colbert. Ciudat" adăugă el pe gânduri, „cum se mai precipită lucrurile odată ce ai dat de firul conducător. Ai înclina poate să pui toate acestea în seama întâmplării, dar nu-i aşa. Iată, voiu încerca să analizez pentru voi activitatea subconştientului meu. In vreme ce examinam diferitele aspecte ale misterioasei afaceri, mi-a venit în minte cazul lui Shan şi al triplelor portrete.

„Mi-am adus aminte că printre cei cari îşi făcuseră portrete la Del Monte, a fost şi Mendoza, a cărui moarte n'a fost niciodată pe deplin explicată. Mi-am mai amintit apoi de un svon ciudat ce circula la acea vreme, cu privire la nişte modificări în expresia portretului şi asta m'a făcut să mă gândesc la descrierile lui Haudain. După cum ştii, am presupus din capul locului că sinistrul asasin trebue să fi avut excepţionale facilităţi la obţinerea portretelor victimelor sale, asupra cărora accentua răutatea latentă ce se reflectă pe fiecare figură omenească. Mi-am îndreptat imediat cercetările asupra lui Del Monte şi ceeace am aflat, m'a decis să-i fac o vizită. Aştept acum pe o tânără doamnă anume Helfferich, pe la care am trecut şi care mi-a făgăduit să-mi dea câteva informaţii asupra pictorului".

— „Dar urmele picioarelor de maimuţă, amprenta digitală şi minunata organizaţie de spionaj ce furniza biografiile? Cu siguranţă că un simplu pictor n'ar fi putut face toate astea. Şi mai presus de toate, cum explici maimuţa aceea?" isbucnii eu stupid.

— „Bine, bine, pentru moment nu pot face decât presupuneri, dar chestia cu maimuţa se explică uşor. Del Monte a rătăcit prin pădurile virgine din Africa, India şi Mongolia, mai mult decât orice alt explorator. Foarte intreprid, el a studiat viaţa animală în ambianţa-i sălbatecă, pentru acele scene de junglă cu care s'a făcut celebru. Mi s'a spus că are mai bine de o duzină de feline mari, leoparzi, pantere şi altele, în cuşti mari, situate în grădina sa şi chiar în casă. Ce ar putea fi mai natural, decât să aibă şi una sau două maimuţe?

„Probabil că e însoţit în expediţiile-i nocturne de un asemenea animal sau s'ar prea putea, ca în cazul Cadoudal, să poarte el insuşi o piele de maimuţă. Şi m'aş opri mai curând la această ultimă ipoteză. Cât despre spionaj, Del Monte e extrem de bogat şi tot astfel sunt oamenii pe cari îi extermină, de unde rezultă că au în juru-le armate întregi de slugi. „Câţi servitori atâţia spioni" a spus Richelieu. Părerea mea e că angajaţii lui — are o sumedenie de servitori străini — sunt trimişi să mituiască pe cineva care cunoaşte toate secretele stăpânului său, probabil un camerist sau un secretar, în fiecare din casele unde intenţionează să pătrundă, pentru a face o victimă. A existat vreodată un om care să aibă secrete faţă de valetul său?

— „Nu ţi-se pare ciudat că bătrânul breton al lui Haudain nu se temea de avertismentul de foc? Ştia ce avea să urmeze — cât despre asta, aş băga mâna în foc. Vezi cum se precizează sinistra figură a lui Del Monte? Dar să-ţi spun ce mi-a îndreptat bănuelile asupra lui: ştiam, în clipa când subconştientul meu încerca să trezească amintiri adormite, că mai auzisem pomenindu-se numele lui Del Monte, în legătură cu o afacere foarte ciudată. Del Monte este o autoritate în magie neagră, voodoism, otrăvuri africane şi egiptene. El a publicat câteva volume asupra acestui subiect, o mare greşeală, din partea unui strateg atât de genial. Presupun că datoreşte aceste înclinări provenienţei sale. Mama sa a fost o indiană-peruviană.

Tatăl său îl însoţia pe Darwin într'o expediţie prin America de Sud, când a întâlnit şi s'a îndrăgostit de femeea aceasta, care a murit dând naştere unui băiat. Copilul a fost crescut în urmă la Páris, dar are o inimă de sălbatec şi-i place să se înconjure cu oameni din patria sa. A... iată maşina cu Louys şi cu Colbert. Şi iată şi pe Fraeulein Helfferich, pe care au întâlnit-o probabil pe când se îndrepta spre Prefectură".

O blondă încântătoare — tip reprezentativ germanic — se oprise ezitând înaintea maşinei, dar când îl văzu pe Bertillon salutând-o, se grăbi să deschidă portiera.

— „La dispoziţia d-tale, domnule Bertillon" exclamă ea aşezându-se lângă el, în timp ce maşina pornia din nou.

— „Monsieur Haudain a făcut cunoştiinţa lui Del Monte în Iunie, vara trecută, la Balul Celor Patru Arte" începu fata. „Pictorul se travestise în „cavalerul surâzător" un rol care nu-l prindea câtuş de puţin, şi era însoţit de modelul său favorit, Nina Bostiloff. Bietul meu prieten Geofrey Haudain era cam ştrengar. Ca de obiceiu, el prinse numaidecât să facă curte Ninei, învârtin-

du-se în jurul ei toată noaptea şi conducând-o în cele din urmă acasă. Acum, în ce priveşte virtutea Ninei era de pe atunci reputată ca....

— „Inţeleg" întrerupse Bertilon râzând. „A aflat Del Monte de asta?"

— „Cred că da. Am auzit că el şi Haudain făcuseră un schimb de cărţi de vizită câteva zile mai târziu, dar duelul n'a avut loc. Pentru ce? nu ştiu".

— „Ciudată mai e viaţa", reflectă Bertillon. „Ne aflăm înaintea unui asasin puritan, care pentru a proteja morala publică ucide oameni ca Geoffray Haudain, sub cuvânt — după biografia fixată pe cadavrul lui — că nici o femee nu-i putea scăpa, dar sunt convins că în acest caz cel puţin, Del Monte s'a decis la făptuirea omorului din motive pur egoiste, şi dintre aceste motive, cel mai puternic a fost desigur gelozia". Intorcându-se apoi spre mine, Bertillon adăugă zâmbind :

— „Iţi mai aminteşti cum am lovit deodată cu pumnul în masă pe când vorbeam? Ei bine, mi-a venit subit ideea că în vreme ce bâjbâiam dezorientaţi, hipnotizaţi de aspectul de „Nemesis" al cazului, neglijasem cu totul să ne întrebăm dacă nu cumva vreuna din multele femei ce populaseră viaţa lui Haudain, n'ar fi putut să ne pună pe urmele asasinului. Am făcut atunci o vizită d-şoarei Helfferich, a cărei fotografie ai văzut-o în biroul lui Haudain şi am aflat dela ea că Geoffray Haudain vorbise adesea despre Del Monte, ca de cel mai aprig duşman al său. Această rivalitate pentru o femee explică multe.

„Nu ne va fi tocmai uşor să punem mâna pe individ. Cu siguranţă că vom avea de luptat cu servitorii săi. Şi Indienii Sud-Americani utilizează ţeava cu săgeţi otrăvite. Ah... aţi văzut cum se clarifică totul?" făcu el gesticulând violent. „Iată, că am dat de otrava necunoscută! Cum era şi natural, n'am dat niciodată atenţie micilor înţepături ce nu întreceau o gămălie de ac, pe care le fac săgeţile acestor ţevi. Astfel au murit, nenorociţii aceia; odată puff... şi zece minute mai târziu, paralizie cardiacă şi moarte !

Bertillon deveni deodată grav şi gânditor, muşcându-şi unghiile cu neastâmpăr; aceasta nu dură însă mult, căci îşi ridică ochii asupra noastră şi râsul pe care i-l cunoşteam atât de bine, i se întinse pe faţă într'o sumedenie de riduri.

— „Fiţi fără grijă, băieţi! Oamenii mei nu vor fi expuşi unei epidemii de risus sardonicus urmată de o moarte subită. Mă voiu duce mai întâiu cu seniorita să văd tabloul şi după ce-mi voiu fi studiat inamicul şi resursele sale, voiu decide ce e de făcut. Sunt însă de părere că asta-i de resortul forţelor în uniformă, secondate de brigada de foc, şi nu pentru nişte detectivi ştiinţifici ca noi.

Dar la vederea regretului ce ni se zugrăvise între timp pe figuri, Bertillon adaose:

— „Ei bine, staţi, să vă spun altceva. Duceţi-vă repede la prefectură şi acoperiţi-vă din cap până 'n tălpi cu piele. Mâini, gât, feţe! Căşti şi măşti aviatice vor fi de ajuns pentru cap. Luaţi aminte, un centimetru de piele neacoperit poate însemna moartea. Alegeţi-vă jambiere groase şi mănuşi de fier dacă se poate. Imi puteţi aduce şi mie un echipament la fel. Nu uitaţi pistoalele automate, căci vom avea poate de aface cu feline mari şi cu maimuţe. Frauelein Herlfferich mi-a spus că în casa pictorului se află câţiva babuini şi doi mari urangutani masculi. Inţelegeţi? Am s'o las pe seniorita la şedinţa sa şi voiu veni mai târziu s'o conduc acasă.

„Mă veţi găsi în automobil, înaintea restaurantului Gustave. Vom reveni apoi la casa pictorului, pe neaşteptate; va trebui să fie un atac de masă prin surprindere. Ţţţţţ.... ţţţţţ!... cum se mai precipită lucrurile. Azi de dimineaţă eram cu totul dezorientaţi şi acum avem nu numai nenumărate indicii, dar ceeace am putea considera o definitivă dovadă de vinovăţie".

Se scurseră mai bine de două ore, când am venit la întâlnirea fixată de Bertillon.

Şeful nostru şedea în limuzină cu un carnet de notiţe pe genunchi şi lucra cu febrilitate. Fiecare din noi îmbrăcase completuri de automobilişti, din piele, şi ne înfăşurasem gâturile în şaluri groase de lână. Acestea împreună cu căştile şi ochelarii de aviatori ne făceau invulnerabili în ce priveşte săgeţile otrăvite.

Bertillon ne examină dând din cap a aprobare.

— „Del Monte este omul cu care merită să te măsori" zise el. „Are spiritul unui filozof şi caracterul unui sălbatec; am impresia că individul e pe trei sferturi incaş, evident un regresiv şi-i extrem de nebun! Are o gospodărie stranie; plină de bărbaţi şi femei bronzaţi, cu paşi de pisică. Grădina-i e plină de cuşti de fier cu leoparzi, jaguari, şerpi şi maimuţe antropoide. Aş pune rămăşag acum că a jupuit pielea unei gorile, pe care o poartă fie el, fie unul din oamenii săi, în cursul ucigaşelor sale expediţii. Asta ar explica urmele de picioare şi amprentele digitale pe care le-am găsit pe acoperiş. Iţi închipui că în cazul că falsa maimuţă ar fi fost văzută, asta n'ar fi făcut decât să ajute la răspândirea credinţei, că asisinul ar fi o creeatură misterioasă. Faptul că Del Monte expune multe pânze reprezentând scene de junglă, ar împiedeca pe cineva să se mire că ţine în casa sa o colecţie de animale atât de ciudate. Imi aduc aminte chiar că şi grădina zoologică i-a cumpărat o pânză. Mi-e teamă că o s'avem de dat o luptă pe viaţă şi pe moarte. Dovada de care avem nevoie se află în casă şi trebue să punem mână pe ea, mai înainte ca Del Monte sau unul din Indienii săi să fi avut timpul a o distruge.

„Mă duc acum cu Jean şi cu Louys s'o luăm pe senorita. Şi imediat ce am deschis porţile pentru a da drumul doamnei, vă veţi repezi înăuntru, arestând şi punând cătuşe tuturor celor cari vă voi ieşi în cale; veţi avea mai cu seamă grije să trimiteţi oameni în fiecare din încăperi, astfel încât nimic să nu poate fi ascuns sau ars. Louys şi cu mine, ne vom ocupa de Del Monte".

Ne strânserăm solemn mâinile şi apoi, cu pistoalele pregătite ne strecurarăm tiptil pe scări în aşteptarea semnalului. După câteva minute, care-mi părură o eternitate, Senorita Ximenes apăru în prag, şi toţi ca unul pornirăm la atac, alergând nerăbdători, asemeni unei echipe de football bine antrenate.

Un coşmar fantastic ne cuprinse atunci.

Un răget de fiară ce ne sbârli părul în cap, urmat de un ţipăt agonizant şi de focuri de revolver, ne arătă ce ne aştepta.

Colbert, care se afla în fruntea noastră, deschisese o uşă vârindu-şi capul în prima încăpere din capul scării. Nici nu-şi realizase bine intenţia, când un animal galben se aruncă asupra lui. Sub salva noastră de pistoale, bestia se prăvăli la pământ şi observarăm atunci că era un leopard. Haina groasă a lui Colbert fusese sfâşiată în mai puţin de o clipă şi numai grosimea pielei îl făcuse să scape de un oribil carnagiu. Ca şi cum acest atac ar fi fost un semnal aşteptat, uşi se deschise din toate părţile şi ne văzurăm asediaţi de un vârtej de feline mari, leoparzi şi pantere ce răgeau de ţi se încreţia pielea pe trup şi care fuseseră special aduse în casă, ceeace însemna că vizita noastră fusese prevăzută.

Nu ne mai rămânea decât să fugim şi ne repezirăm împleticindu-ne unul peste altul pe scări în jos, trăgând mereu focuri de revolver în hoarda de fiare. Uşa cea mare dinspre stradă se încuiase însă în urma noastră, iar de jos, cu mişcări stângace dar repezi, venia o maimuţă mare, cât un om, care începu să-şi bată pieptul larg şi păros, cu sgomote ce răsunau ca un tunet îndepărtat.

— „Spate în spate" strigă Rousseau. „Trageţi o salvă asupra acestei uriaşe maimuţe şi apoi atacaţi iar fiarele. Ele vor ceda mai repede decât monstrul".

Se petrecu atunci ceva cu totul neaşteptat: ca şi cum ar fi înţeles cuvintele, maimuţa sări cu o agilitate surprinzătoare căutându-şi adăpost într'o nişă de piatră, ce se arcuia deasupra unei uşi. Spre marele nostru noroc însă, în această clipă supremă, când ne consideram aproape pierduţi, auzirăm ţignalele poliţiştilor. Ferestre şi uşi se prăvăliră sfărâmate la pământ şi bicicliştii lui Dufresne năvăliră în sală. Noaptea se apropia însă cu paşi din ce în ce mai repezi; în întunericul coridorului îngust, lupta cu fiarele deveni o învălmăşeală, o scenă demnă de infernul lui Danté, şi cu toate că dură doar câteva minute, ea costă vieţile a doi dintre oamenii noştri. Prinsesem pe unul din aceşti nenorociţi în braţe, tocmai în clipa când cădea scăldat în sânge şi căutam să-l trag din câmpul luptei; în acest moment Rousseau sări lângă mine strigând :

— „Pentru numele lui Dumnezeu, ia te uită! Maimuţa se serveşte de ţeava cu săgeţi. Iată în casca ta s'a şi înfipt o săgeată. Doboară-l repede sau s'a sfârşit cu noi. Cei mai mulţi dintre noi şi-au pierdut căştile şi hainele".

Imi îndreptai privirile către locul pe care mi-l indica şi văzui că avusese dreptate. Târându-se pe brânci, bestia repezia o supra noastră un roiu de ghimpi otrăvitori, printr'un tub negru de metal. Acest tablou ne dădu curajul disperărei. Trăgând repede, glonţ după glonţ pentru a-l zăpăci, ne apropiarăm de monstru tocmai în momentul când se ghemuia îndărătul unei uşi pe jumătate deschise. Se ridică însă deodată, voluminos ca un urs şi credeam că mă va cuprinde într'o ucigaşă îmbrăţişare, dar spre marea-mi uimire, formidabila creeatură se plecă înaintea pistolului meu şi încercă să se dea înapoi. Profitai atunci de această ocazie şi trăsei două focuri în pieptu-i larg, făcându-l să se învârtească în loc şi să se prăvălească gemând la pământ. N'am să uit niciodată oroarea ce m'a năpădit când, plecându-mă pentru a examina capul masiv, observai o şuviţă de păr negru şi aspru, ce ieşia printr'o crăpătură a pielei şi-mi dădui seama că monstrul nu era o maimuţă, ci un om deghizat, întocmai cum bănuise Bertillon. In aceeaş clipă creeatura întinse un braţ înroşit spre mine, cerând într'o franţuzească stricată: apă.

— „E un om, Rousseau, un om!" strigai eu. „Vino de-mi a-

jută", şi scoţând din buzunar o sticlă, o duse! la buzele indianului muribund. Fusese totuş un mare noroc pentru mine, că gloanţele îşi atinsese ţinta căci, întorcându-mă să văd pentruce Rousseau nu răspundea chemării mele, văzui că mai mulţi oameni oacheşi, evident, servitorii indieni ai lui Del Monte, se strecurau în sus pe scări, înarmaţi cu tuburi strălucitoare şi se pregătiau să ne arunce săgeţi otrăvite. Din fericire însă, o nouă echipă de poliţişti sosi şi neaşteptata lor apariţie puse capăt luptei.

Dintre feline, căzuseră un leopard şi doi jaguari; celelalte fiare fură gonite într'o cameră goală şi închise acolo, iar indienii al căror număr se ridica la cel puţin o duzină, fură legaţi cu toţii, răgind de furia înfrângerii. Campo del Monte, capul acestei bande de coşmar fusese şi el imobilizat de către Bertillon şi Louys, cari apărură trăgându-l după ei cu un lanţ petrecut pe după braţe, în vreme ce Jean, şofeurul, păzia uşa. Camarazii noştri morţi fură ridicaţi pe tărgi şi trupurile lor însângerate, acoperite cu mantalele noastre.

Incetul cu încetul, casa se goli ne mai rămânând decât Bertillon şi cu mine, pentru a căuta dovezile cari să trimită banda criminală la ghilotină.

Scotocirăm cameră cu cameră, dar se părea că eram sortiţi decepţiei şi ne întoarserăm în cele din urmă obosiţi în atelierul nebunului. Plictisit, mă urcai pe un birou masiv, lovind în neştire cu călcâile în tăblie. Deodată, atingând din întâmplare, un resort secret, se auzi un sgomot metalic şi ridicând privirile, văzui cu uimire că o întreagă secţiune dintr'un dulap se întorcea, scoţând la iveală o scară în spirală. Dintr'un salt am fost pe drumul ce mi se deschisese, şi începui să cobor, împiedicându-mă şi alunecând, pe scara de fier, urmat de Bertillon şi Rousseau. Coborîsem 20 de trepte când şeful meu dădu un strigăt arătând peste umărul meu o galerie lungă şi îngustă, ce ni se întindea la picioare şi care ducea sub pământ.

Acest tunel era tot ceeace ne fusese dat să vedem mai straniu în cariera noastră! Pe fiecare din pereţi se afla câte o colecţie de tablouri, portrete de bărbaţi şi femei de diferite naţiuni, sluţite într'un chip înfiorător. Un nobil ungur spânzurat alături de un samurai japonez şi de alte câteva figuri de americani, englezi, francezi şi italieni. Am numărat peste treizeci în total. Unele dintre aceste portrete aveau pictate într'un colţ câte un cap de mort rânjit, al cărui sens îl cunoşteam acum cu toţii căci hârtia ce sclipia albă pe portretul nefericitului Haudain era umedă, încă nelăcuită.

Abea atunci înţeleserăm ce încercase nenorocitul să ne explice când vorbia de portretul său, ca de o reprezentare a răului. Tabloul ne impresionă profund, deşi ştiam prea bine cum se obţinuse efectul. Dacă pentru declararea vinovăţiei lui Del Monte ar mai fi fost nevoie şi de alte dovezi, găsirăm în capătul galeriei, o spaţioasă cameră obscură, unde se afla pe o masă, mecanismul astăzi familiar, prin care se obţin trei fotografii diferite dintr'un negativ obicinuit. Pe unul din pereţi, atârna de o frânghie, o lanternă magică, stereoscopică, în care se mai afla încă o placă pozitivă pe care se înşiruiau cuvintele ce apăruseră lui Haudain în litere de foc pe peretele biroului său. Inaintea acestor cuvinte se afla o altă placă cu un mic mosoraş, care învârtindu-se desfăşura o bandă de celuloid negru.

Când mecanismul era pus în mişcare, literele transparente, acoperite la început de celuloid, erau desvăluite, ceeace da iluzia scrisului. O roată cu diferite discuri de sticlă, colorată în circumferinţa sa, se învârtia simultan înaintea razei de lumină, producând efectul flăcărilor şi al scânteierilor. Două batoane groase de cărbune într'o cameră de reflecţie din metal, al cărui înveliş exterior de vopsea plesnise şi se jupuise de căldură, explica mirosul pe care-l simţise Haudain.

Fără un cuvânt, Bertillon deschise un dulap practicat în zid şi la lumina lanternei sale, văzui că era plin cu vrafuri de dosare etichetate şi rânduite cu grije — cazierele cu păcatele secrete ale celor pe cari nebunul se hotărîse să-i expedieze pe cealaltă lume, — iar deasupra acestui dulap se afla o placă pe care se înşirau cu litere roşii, următoarele cuvinte :

„Când Dumnezeu era aproape de noi, distrugea prin foc şi plăgi centrele păcatului cum au fost Carthagina, Sodoma şi Gomora. El a abandonat însă omenirea ca incorigibilă şi deaceea eu, care prin darul clarviziunei mele pot citi în spiritele tuturor oamenilor, voiu continua opera sa, până când frica îi va face pe oameni să se pocăiască".

După ce citi această fanfaronadă a nebunului, Bertillon strânse din umeri.

— „Era atins rău de tot", zise el. „Strânge toate dosarele astea, Rousseau şi dă-le foc. Dacă prizonierul nostru era un asemenea puritan, trebuia să-şi amintească biblicul dicton: *„Nu judeca mai înainte de a fi judecat"!*

Ajutorii lui Del Monte au fost trimişi cu toţii pe viaţă la Cayenne. Cât despre pictor, medicii l-au declarat cu unanimitate nebun şi o celulă capitonată la Charenton l-a înghiţit pentru restul zilelor sale.

Am înăbuşit această monstruoasă afacere pe cât ne-a fost cu putinţă dar câteva din detaliile teribilei lupte cu leoparzii şi cu uriaşele maimuţe transpirară totuş, umplând jurnalele zile dearândul.

Animalele fură trimise la grădina zoologică a Parisului.

Când Senorita Ximenes a auzit de verdictul medical ce pecetluia destinul lui Del Monte, n'a găsit altceva de spus decât să se tânguie că portretul pentru care pozase n'avea să mai fie terminat niciodată. La această obiecţie, Bertillon o invită la biroul său şi-i prezentă un portret al ei, pe care-l găsise în galeria subterană. Del Monte o fotografiase de sigur pe când îi poza şi-i făcuse portretul având ca model partea dreaptă duplicată a acestei fotografii. Chiar frumoasa ei figură devenise astfel hidoasă cu o ciudată şi puternică nuanţă de bestialitate.

Senorita Ximenes îşi privi portretul înmărmurită, timp de câteva clipe. In ciuda gurei senzuale şi feroce şi a ochilor cruzi dar languroşi — trăsături pe care pictorul le exagerase cu artă, asemănarea nu fusese câtuş de puţin alterată. Mai înainte ca cineva să-i ghicească intenţia o lamă de oţel spintecă aierul ca un fulger şi în mai puţin de o clipă, pânza atârna în fâşii prinsă doar în câteva puncte de rama ce o încadrase. Bertillon râse ironic în vreme ce uşa se trântia după dansatoarea înfuriată.

„Noroc că nu suntem cu toţii chemaţi să ne vedem păcatele astfel concretizate" zise el, predându-mi diferite obiecte strânse din casa maniacului. Clasează dovezile. De data aceasta voiu satisface marea d-tale predilecţie pentru titluri dramatice", adăogă el. „Poţi eticheta acest caz, care era cât pe-aci să fie Waterloo-ul meu, cu „MANE TEKEL FARES"!

In româneşte de E. A.

CATASTROFE

1) California a înregistrat cea mai joasă temperatură. Iată aci câțiva palmieri înghețați. 2) Centrala electrică a uzinelor „Renault" din Billancourt a fost distrusă de o explozie, care a făcut numeroase victime. 3) La Neunkirchen, în Saar, a făcut explozie un gazometru, provocând ruinarea caselor întregului orășel. S'au înregistrat peste 100 morți și 2000 răniți. 4) și 5) Ruinele dela Neunkirchen, după explozie.

PE lângă criza și șomajul general, care bântuesc în lume, catastrofele vin să se înlănțue în cortegiul de nenorociri umane.

Săptămâna trecută a fost bogată în evenimente care au îndoliat popoare sau le-au înspăimântat.

Astfel, trebue să notăm în primul rând groaznicul val de frig, care s'a abătut asupra Americei de Nord. Statisticile oficiale au înregistrat peste 200 de morți, numai în Statele Unite. Dacă se vor mai socoti cei degerați și internați în spitale, victimele se pot calcula cu miile.

Valul de frig a bântuit cu atâta intensitate, încât regiunile nordice ale Floridei și Californiei au înregistrat pentru prima oară înghețuri. S'au văzut plantații întregi de portocali și vii cu rod, înghețate. Deasemenea au înghețat palmierii.

Lucrătorii uzinelor de automobile „Renault" dela Billancourt, își vedeau de treburi: la strunguri, la montagii, etc. Când deodată o formidabilă explozie îi opri. Motoarele se opriseră iar curelele de transmisiune își dădură ultimele tururi. Ce se întâmplase? Centrala electrică sărise în aer, făcând numeroase victime. Din clădirea centralei n'a mai rămas decât o grămadă de ruine, în care cărămizile, plăcile de beton și aparate sfărâmate se amestecă într'un talmeș-balmeș infernal.

Neunkirchen, un orășel industrial din ținutul Saar, a intrat în istoria veacului nostru prin catastrofala explozie care l-a distrus aproape în întregime.

Un rezervor de gaz a sărit în aer, provocând un asemenea cutremur, încât o mare parte din casele vechiului orășel, s'au prăbușit, îngropând sub dărâmături pe locatari. Clopotnițele bisericilor s'au năruit și nici un geam n'a mai rămas în toată localitatea. Explozia s'a transmis apoi printr'un incendiu la o fabrică de benzol, care a sărit deasemenea în aer.

Această catastrofă este cea mai groaznică din câte s'au înregistrat în ultima vreme. Au murit 100 de oameni, iar alți 2000 sunt grav răniți.

La înmormântarea victimelor au luat parte un ministru francez și vice-cancelarul Germaniei, d. von Papen.

Uzinele Ford și-au închis porțile. Și pe lângă desnădejdea în care au fost aruncați lucrătorii, al căror număr se cifrează la câteva zeci de mii, iată că peste 500 de bănci din statul Michigan au închis ghișeele.

Iar la bursa din Tokio s'a înregistrat un adevărat crach al tuturor valorilor europene, ca urmare la tendința Japoniei, de a se retrage din Liga Națiunilor.

Ce-i mai trebuie omenirii, decât un nou răsboi în Extremul Orient?

LUPTA INTRE DEMONI

NUVELĂ DE RADCLIFFE MARTIN

Chinezul Cing Sin, trebuia să-și ia o revanșă asupra lui „Jim Englezul" fostul lui asociat. Dar o vroia cumplită și deplină, cum putea s'o dorească numai mintea lui stranie și rafinată de asiati. Și într'o bună zi, iată că-și împlini răzbunarea.

STÂND în picioare, îndărătul tejghelei, „Jim Englezul" își spiona clienții. Marinarii împrăștiați pe la cele câteva mese ale barului, beau liniștiți și vorbiau cuviincios. Dealtminteri, știa fiecare că „Jim Englezul" nu glumește niciodată și, dacă se întâmpla să-l supere vreunul, apoi nesocotitul acela se căia amarnic, toată viața lui...

In seara aceia, „Jim Englezul" nu prea lua în seamă pe nimeni. Nu că era în toane rele, dar se silia să prindă cu urechea șoaptele ce se schimbau în camera de-alături, rezervată numai patronilor de corăbii și ofițerilor. Câteva crâmpeie de fraze pe care le prinsese din sbor, îl întăriră în convingerea că, în seara aceia, el era subiectul întregei conversatii.

— Puteți să spuneți orice... — zicea unul; însă eu pariez că omul acesta are o avere de cel puțin șaptezeci de mii de dolari!... Hei!... Dece vă mirați?... Oare nu-i el proprietarul acestui bar, precum și al întregului imobil de aci?...

— Da... se poate... — grăi un altul, cu oarecare îndoială, numai că, după cum se aude, el nu e singurul stăpân... Mai are și un tovarăș...

— Un tovarăș? Haida de!... Strașnice afaceri ar mai învârti tovarășul ăsta cu „Jim Englezul"! Fiți pe pace!... Jim nu e omul care să se lege la cap fără să-l doară... Dacă și-a luat un asociat, apoi să știți că a făcut-o numai ca să aibă pe cineva care să-i scoată castanele din foc... asta e totul!...

Infățișarea lui „Jim Englezul" se încruntă și mai mult, la auzul laudelor ce i se adresau.

— ...Un asociat!... se gândia el cu amăraciune. Ce-ar zice ei dacă ar afla că în realitate lucrurile stau cu totul dimpotrivă și că eu nu sunt decât o biată slugă la un afurisit de Chinez! Aci, în local, joc rolul de stăpân pentru toată lumea; dar, pe de altă parte, sunt nevoit să tremur în fața acelei stârpituri galbene, pe care aș fi în stare s'o nimicesc cu o lovitură de pumn, dar căruia, totuș, sunt osândit să-i rămân sclav...

Când sala se goli, iar băeții de serviciu plecară și ei, Jim se apucă să numere încasarea din ziua aceea, vărsă banii într'un săculeț pe care-l luase din cassa de fier, închise prăvălia și eși în stradă.

Mergea cu pas domol, fără teamă, știind prea bine că nici o haimana din San Francisco n'ar fi cutezat să-l atace.

Apoi, încredințându-se deabinelea că nu-i venea nimeni în urmă, el grăbi pasul, îndreptându-se spre cartierul chinezesc. Ajuns în fața unei băcănii, a cărei firmă purta numele: „Cing-Sin", el se opri și bătu sfios la ușă. Un chinez tânăr veni să-i deschidă și Jim pătrunse înăuntru...

* * *

Cing-Sin era un om prudent. Știa că la San Francisco, un chinez nu trebuia să dea de bănuit că e bogat, deoarece risca să devină prada tuturor asociațiilor secrete din țara lui, ținta tuturor șantagiilor și mai cu seamă a autorităților americane, cari îi impun tot ceeace le trece prin minte. Astfel că, atunci când cumpără imobilul și barul situate în Kerney Streeet, el porni în căutarea unui alb, căruia să-i poată încredința administrarea acelei întreprinderi.

Intâmplarea i-l scoase în cale pe „Jim Englezul". Deoarece îl omorâse pe antreprenorul unui tripou chinezesc, acesta era urmărit pas cu pas de poliție și cum venise de curând în oraș, astfel că nu putea să-i cunoască obiceiurile, fără doar și poate că ar fi fost arestat în lipsa intervenției lui Cing-Sin. Căci Cing-Sin era acela care-i cumpărase pe agenții trimeși în urmărirea lui și-i era de-ajuns să mai dea, la nevoie, o sumă oarecare de bani, ca să atragă atenția asupra faptului că pe străzile din San-Francisco se plimbă în libertate unul din cei mai periculoși criminali... De-aceea, atunci când Cing-Sin îi propuse lui Jim să ia, în schimbul unei retribuții aproape neînsemnate, administrarea imobilului și a barului, banditul se simți obligat să primească.

In seara aceea Cing-Sin sta la masă, absorbit în lungi și misterioase calcule. Totuș, când intră omul lui de încredere, ridică ochii spre el, adresându-i un zâmbet binevoitor. Fără să pronunțe o vorbă, Jim aruncă săculețul cu bani pe masă. Chinezul îl luă, îi goli conținutul și începu apoi să numere banii, cu o repeziciune uimitoare, neîntrerupându-se decât atunci când întâlnia vre-o monedă scoasă din circulație.

— Asta nu-i bună... — zicea el, înapoind moneda lui Jim.

După ce sfârși de numărat și scrise totalul cu cifre chinezești într'un registru, Cing-Sin îl pofti pe Jim să stea jos, deoarece avea să-i comunice o veste importantă. Deprins de multă vreme cu jargonul ciudat al acelui, căruia îi devenise „omul de paie", Jim află în curând că Cing-Sin, pentru motive familiare, era nevoit să plece în China și să rămână acolo o lună, ceeace, cu timpul necesar pentru a face călătoria, dus și întors, urma să lipsească cel puțin trei luni de zile. Instrucțiunile pe care doria să i le dea lui Jim erau, așadar, următoarele: să adune în fiecare seară, ca de obiceiu, banii încasărilor zilnice și să-i depună apoi în cassa de fier a barului, având grija să se culce noaptea în local.

Și cum administratorul era de părere că ar fi mai nimerit, poate, să depună banii la o bancă, Cing-Sin se scandaliză, începând să blesteme...

* * *

... Pe măsură ce zilele treceau, sumele de bani îngrămădite în cassa de fier sporiau din ce în ce mai mult. Cu opt zile înainte de data înapoierii lui Cing-Sin, erau acolo douăzeci de mii de dolari, numai în bancnote. Adesea Jim le învăluia într'o privire plină de grijă și lăcomie. Un gând negru îl îndemnă să fugă cu banii aceea, spre a scăpa odată pentru totdeauna de robia în care zăcea. Dar teama și mai ales siguranța că la cea dintâi mișcare oamenii lui Cing-Sin vor pune poliția pe urmele lui, îi risipia tot curajul. A căuta să fugă ziua, era trudă zadarnică, deoarece știa că e spionat în fiece clipă. Noaptea era de asemenea cu neputință, fiindcă atât ușa din față cât și cea din spatele barului, erau supraveghiate cu strictețe. Ii rămânea o singură cale ca să scape de acolo, nevăzut de nimeni: în peretele din sala barului era o ferestrue care răspundea într'un pasaj; dar era atât de îngustă, încât unui bărbat i-ar fi fost cam anevoie să se strecoare pe acolo; mai mult încă, pe dinafară era prevăzută cu un rând de gratii de fer, totuși niturile care le fixau în zid se tociseră de vreme și rugină, astfel că viguros cum era, „Jim Englezul" avea convingerea că ar fi reușit să le scoată din loc, fără prea multă caznă.

Găsise așadar mijlocul de a se strecura din închisoarea-i forțată, în cea mai mare taină; rămânea acum partea cea mai anevoioasă, de care atârna însăși soarta lui: plecarea din San-Francisco. Fără îndoială, vapoarele și trenurile aveau să fie supraveghiate și la câteva ceasuri după ce i s'ar afla dispariția, semnalmentele lui vor fi transmise telegrafic în toate țările. Atunci?...

Pe când se frământa astfel ca să găsească soluția acestei probleme, un bătrân comandant de vapor se așeză la o masă și, intrând în vorbă cu Jim, îi spuse în treacăt că a doua zi dimineața, pornia la drum spre Anglia.

— La ce oră ai de gând să ridici ancora? îl întrebă acesta, cu un fremur nervos în glas.

— Remorcherul vine să ne ia la ceasurile patru, ca să ne scoată din port...

— Am un prieten care vrea să plece din San-Francisco, însă ține cu orice preț ca faptul acesta să se petreacă într'ascuns, neștiut de nimeni... Ai putea să iei un pasager pe bord, căpitane?...

Comandantul mestecă țigarea câteva minute, dus pe gânduri, apoi sfârși prin a răspunde „da" și, în acest caz, pasagerul trebuia să plătească „bine".

— Mi se vor da patruzeci de livre!... încheiă el. Adu-ți prietenul la cheiul Daly, pe la ceasurile două dimineața și-l voi îmbarca eu însumi, pentru ca lucrurile să meargă bine!...

. . . .

Pe la unu după miezul nopții, „Jim Englezul" adună toate bancnotele și monedele de aur aflate în cassa de fer și le strecură înlăuntrul unei centuri pe care-o pregătise tocmai în vederea acestui scop. Apoi, deschizând cu luare-aminte ferestruia, aruncă o privire în afară. Pasajul era pustiu cu desăvârșire. După ce scoase apărătoarea de fer, el isbuti să treacă cu ușurință prin mica deschizătură și să iasă afară din bar; în urmă trase fereastra spre sine, ca s'o închidă și înșurubă gratiile cu atâta dibăcie, încât ar fi trebuit cercetată prea de aproape ca să se vadă că cineva le mișcase din loc.

— „Dacă oamenii lui Cing-Sin vor da târcoale pe aci, au să rămână uluiți!!" — își zise el în gând.

Și cu pași de lup ajunse în stradă.

Pe artera principală, zări un chinez care încerca pe ascuns încuietoarea de la ușa barului. Atunci, fără a-și mai pierde vremea, el alunecă, furiș, pe lângă ziduri, pătrunse în bezna unei ulițe învecinate și de acolo, după o serie de salturi și opriri prin ganguri, ajunse pe chei.

Bătrânul comandant îl aștepta la locul convenit.

— Așa dar, d-ta ești „prietenul" despre care vorbiai, — îi zise acesta, bătându-l pe umeri, vei fi având dreptate... Poți să ai un prieten mai bun ca pe tine însuți? Pentru mine tot una e, dar bănuesc că ai făcut vre-o prostie dacă părăsești un bar ca acela!... O astfel de întreprindere trebue să fie o adevărată mină de aur...

— Nu... nu-i atât de grav precum îți închipuești... Dar era cât pe ce să omor un chinez... atâta tot, — răspunse Jim.

Insă comandantul nu prea avea aerul că e convins.

— Și pentru o astfel de bagatelă te-ai hotărît să fugi? întrebă el.

— Nu... dar vezi că de atunci, șeful poliției mă persecută și d-ta știi ce înseamnă asta!...

Comandantul făcu un semn de aprobare din cap. Bătrânu

lup de mare fusese de mai multe ori la San Francisco şi ştia mai bine decât oricine, că atunci când ţi-ai atras urgia autorităţilor, cel mai înţelept lucru este să dispari.

— Ei, bine!... — zise el după un răstimp de gândire, — dă-mi cele patruzeci de livre şi de-acum poţi să fii liniştit... Bătrânul meu Ecuador te va duce, nestingherit de nimeni, până în Anglia!

Şi într'adevăr, după un ceas, *Ecuador* având pe bord pe „Jim Englezul" eşi din portul San Francisco...

* * *

D-l James Roxburg era unul din cetăţenii cei mai stimaţi dintr'un cartier al Londrei. In toate dimineţile, era văzut trecând cu cea mai strictă punctualitate spre biurourile firmei de export din Park Lane, unde era director. Işi lăsase barbă şi se îngrăşase, astfel că, întâlnindu-l pe domnul acesta respectabil şi totdeauna corect, nimeni nu şi-ar fi închipuit, o singură clipă, că el era faimosul „Jim Englezul" a cărui bărbie pătrată de brută şi cămaşa-i roşie de bandit inspirau respect consumatorilor barului „La Steaua de aur" din San Francisco. Nici unul dintre vecinii lui nu i-ar fi putut bănui viaţa ce-o dusese până mai eri. Ce e drept, se ştia că pe vremuri, dl. Roxburgh călătorise mult, dar el avea grijă întotdeauna să adauge că pe când se afla în Statele Unite, nu trecuse niciodată mai departe de Chicago. Lumea ştia că are o soţie încântătoare şi o fetiţă pe care o adora şi chiar femeile ce aruncau priviri invidioase Duminica, la biserică, asupra d-nei Roxburgh, de care erau geloase pentru toaletele şi pălăriile ei, ar fi râs în nasul aceluia venit să le spună că dl. Roxburgh fusese odinioară cea mai mare canalie din San Francisco. De altminteri, însuşi dl. Roxburg s'ar fi unit — probabil — cu ele, într'o asemenea împrejurare, căci „Jim Englezul" care fusese groaza marinarilor şi-i gâtuia fără milă pe Chinezi, era acum umbra unei amintiri ce se ştergea din ce în ce mai mult din mintea sa. Şi, nevoit să trăiască stimat de toată lumea, i se întâmpla, uneori, să uite că fusese o lepădătură a societăţii.

Numai pe Cing-Sin nu-l uitase!

La început, după ce debarcase în Anglia, trăise câtva timp în prada unei îngrijorări chinuitoare; dar în urmă, văzând că ziarele americane nu făceau nici o aluzie la furtul comis în barul dela San-Francisco, prinse să se liniştească, silindu-se să alunge gândul hărţuitor al acestei întâmplări...

Dar, nu poţi să ştii ce aduce ceasul... Intr'una din zile, dl. Roxburgh încercă o emoţie, de altfel nu tocmai violentă, însă oricum destul de neaşteptată.

Pe când se ducea la birou, pe o stradă unde circulaţia era mai în toiu, se întâmplă un accident. Tocmai atunci când automobilul său staţiona lângă marginea trotuarului, el simţi tresărirea aceia instinctivă ce ne cuprinde în clipa când ne simţim fixaţi cu insistenţă de cineva şi, întorcându-se, i se păru că vede, prin mulţime, un Chinez. Totuş, n'ar fi putut să afirme că nu se înşelase, deoarece chiar în minutul acela circulaţia se restabilise.

Când intră în biroul său, paloarea-i neobişnuită atrase atenţia tuturor.

— Ce aveţi, d-le Roxburgh?... fu întrebat. Nu cumva sunteţi bolnav?... Ori poate vi s'a întâmplat ceva?

— Nu... absolut nimic, vă asigur, — răspunse dânsul... Sunt răcit puţin... şi atâta tot...

Dar la amiazi, în drum spre casă, intră de-adreptul la un armurier de unde cumpără un revolver. Negreşit, avea mulţi sorţi ca spaima să-i fie neîntemeiată, dar, oricum, era mai bine să se păzească...

. Cam la trei luni dela această întâmplare, în cursul unei după amezi, dl. Roxburgh plecă dela birou mai de vreme, spunând funcţionarilor săi că avea o întâlnire. In realitate, însă, era vorba să facă nişte cumpărături într'un magazin de jucării, din Oxford Street. A doua zi, sărbătoria a patra aniversare a fiicei sale şi cum era singurul lui copil, n'avea altă bucurie mai mare decât s'o copleşească cu cadouri. In urmă, după ce sfârşi de făcut cumpărăturile, el se îndreaptă voios spre vila unde-şi avea locuinţa.

Ajungând aproape de grilajul porţii, o zări pe soţia sa, care-i venea în întâmpinare.

— Fereşte-te de Doris, ca să nu vadă pachetele, o sfătui el, căci altminteri nu va mai dormi toată noaptea.

D-na Roxburgh ridică braţele într'un gest desnădăjduit.

— Aşa dar, nu ţi s'a spus că am telefonat adineauri...? Doris nu mai e aci!

— Cum?... Nu mai e aci? Dar unde este?

— Nu ştiu... Se juca în grădină şi când m'am dus s'o chem la ceai, dispăruse... Am căutat-o peste tot locul... Grădinarul a secat şi bazinul... Poliţia a fost anunţată şi a trimis câţiva oameni... Dar a fost cu neputinţă s'o găsim... Nu mai încape îndoială că a fost răpită de cineva!...

James Roxburgh trânti o înjurătură grozavă care-o făcu pe soţia sa să izbucnească în lacrimi.

— Unde sunt agenţii?... Vreau să-i văd numai decât... Dau o sută de livre recompensă aceluia care mi-o va aduce pe Doris şi tot atâta cui îmi va indica de cine a fost răpită... O sută de livre... Dar ce zic... Cinci sute de livre am să dau!... Unde sunt agenţii?...

Se trimise potere în toate direcţiile. Fură cercetate toate persoanele întâlnite, în ziua aceia, pe drumurile din împrejurimi, pe o rază de douăzeci de kilometri de la vila Roxburgh. Se oferiră recompense peste recompense. Presa luă asupră-şi această afacere senzaţională şi vreme neîntreruptă de două săptămâni, toate ziarele vorbiră despre ea, iar dl. Roxburgh îşi părăsise toate treburile ca să se consacre, cu trup şi suflet, cercetărilor...

* * *

Zilele, săptămânile şi lunile trecură nu numai fără ca fata să se întoarcă la părinţi, ci şi fără să se poată forma o idee, oricât de vagă, de ceeace i se întâmplase şi nici să se ştie măcar dacă era în viaţă sau moartă... James Roxburgh se făcuse de nerecunoscut: l-ai fi crezut îmbătrânit cu zece ani. Silit de necesităţile vieţii ca să-şi reia ocupaţiile zilnice de mai înainte, el sfârşise prin a se întoarce la birou, dar nu mai avea aceeaş râvnă la lucru ca odinioară căci, la cel mai mic indiciu ce i se părea că-l primeşte, la cea mai neînsemnată bănuială ce i se trezia în creer lăsa totul, ca să alerge într'un suflet la locul unde credea că, în sfârşit, va găsi urma atât de mult căutată...

Intr'o zi, pe când cerceta, ca de obiceiu, corespondenţa de dimineaţă, cu nădejdea că va găsi vre-o scrisoare de la unul din detectivii însărcinaţi cu cercetările şi când, furios că nu primise nimic, aruncase scrisorile înlături, înjurând, iată că zări lângă farfurie un pacheţel, pe care nu-l observase până atunci.

Luându-l în mână, simţi, fără voe, cum îl străbate un fior de groază, căci pachetul purta pe el timbre chineze şi pecetea poştei din Hon-Kong. Smulgând sfoara şi hârtia care-l înveliau, scoase dinăuntru un şorţuleţ de copil, însoţit de aceste câteva rânduri scrise de o mână stângace:

Mi-ai luat ceeace iubesc mai mult: dolarii; la rându-mi, îţi iau şi eu ceeace tu iubeşti mai mult.

CING-SIN

* * *

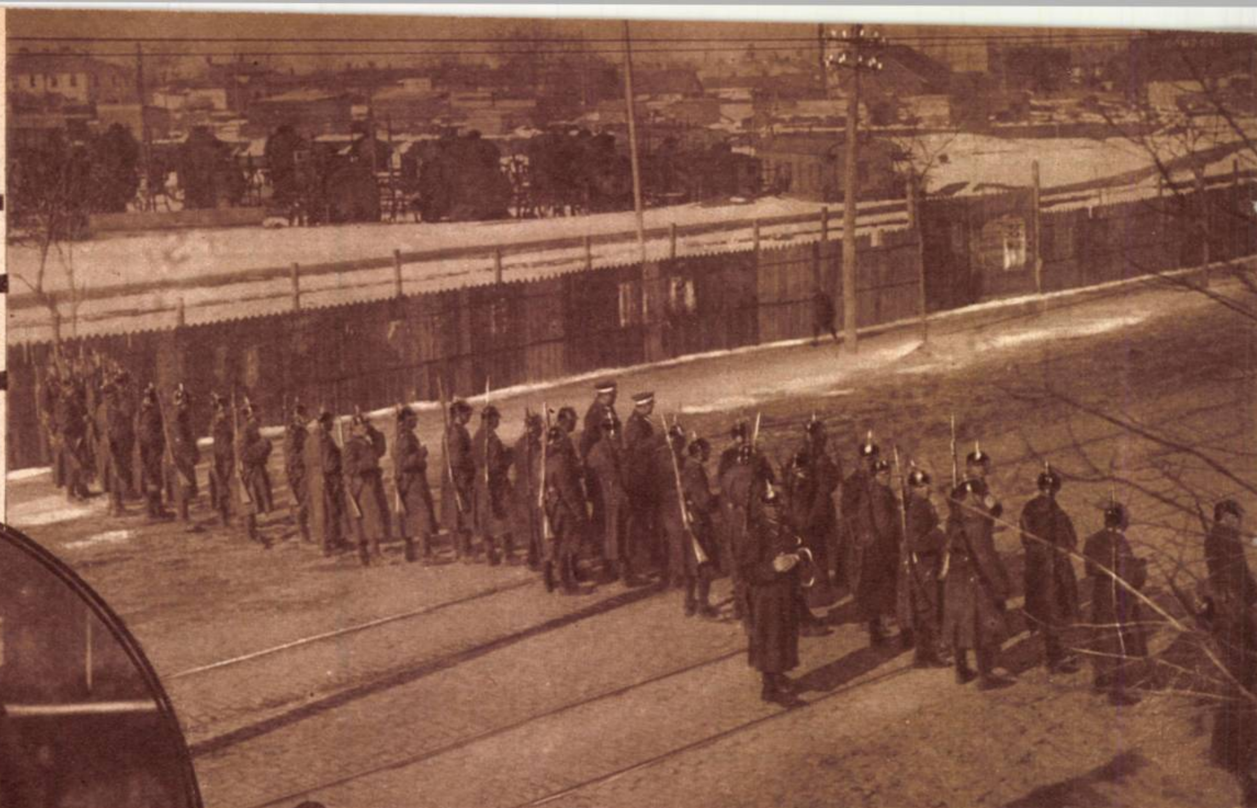
Toate consulatele din marile porturi chineze îl cunosc astăzi pe omul acesta cu ochii rătăciţi, părul încărunţit înainte de vreme şi gesturile de nebun care-i imploră cu lacrimi să-l ajute ca să-şi regăsească fetiţa pierdută. Unii îl iau drept smintit; alţii, mai bine informaţi, îl sfătuesc cu tot dinadinsul să renunţe la aceste cercetări istovitoare cari nu vor putea să aibă sfârşit niciodată într'o ţară atât de populată şi rău organizată ca China.

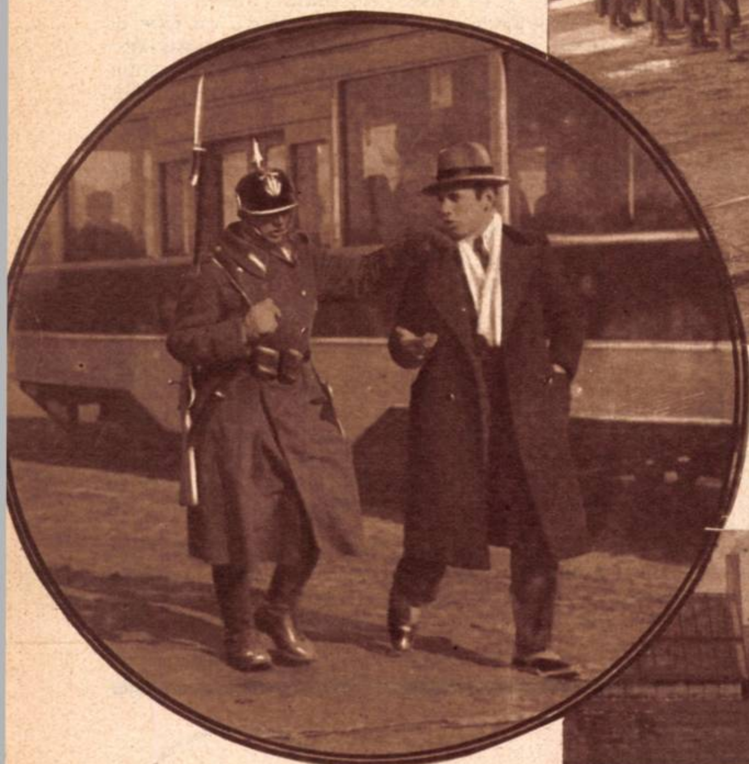
Dar James Roxburgh nici nu vrea să audă şi, împotriva tuturor evidenţelor, el ţine cu orice preţ să-şi urmărească scopul: se încăpăţânează să spere, însufleţit de convingerea ce-o are că, în mod fatal, într'o zi sau alta, el tot se va întâlni cu Cing-Sin şi va putea să aibă cel puţin satisfacţia sălbatecă de a-l sugruma cu propriile-i mâini...

... Şi, cine ştie dacă, în timpul acesta, într'un colţ pierdut din fundul acestei naţiuni misterioase şi tăinuitoare a atâtor grozăvii, Cing-Sin nu zâmbeşte, cu zâmbetul lui nepătruns şi satanic, gândindu-se la lovitura măiastră prin care s'a răzbunat pe „Jim Englezul"!...

Trad. de G. RĂDULESCU

TURBURĂRILE DELA ATELIERELE C.F.R.-GRIVIȚA

Sus: *Un cordon de jandarmi pe Calea Griviței, în apropiere de ateliere.* St. în medalion: *Arestarea unui agitator;* jos: *Curtea atelierelor C. F. R. unde se massaseră lucrătorii;* st. jos: *Arestații sunt conduși cu autobuzele la Prefectura poliției.*

In urma decretării stării de asediu, autoritățile au disolvat asociațiile comuniste, procedând la arestarea capilor mișcării. Din această cauză, muncitorii din atelierele C. F. R.-Grivița, au declarat greva, massându-se în curțile atelierelor.

Intervenind armata, pentru deblocarea curților ocupate de muncitori, s'a ajuns la o serie de încăerări, care au avut ca rezultat câțiva morți și răniți din ambele părți.

După multe greutăți s'a reușit a se evacua lucrătorii. Fotografiile pe care le prezentăm în această pagină, arată câteva aspecte luate de trimisul nostru special.

Fotografii I. Berman-Realitatea.

